

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja

Druk nr 107

Warszawa, 11 grudnia 2015 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią poseł Krystynę Wróblewską.

(-) Waldemar Andzel; (-) Jan Krzysztof Ardanowski; (-) Wojciech Buczak; (-) Przemysław Czarnecki; (-) Arkadiusz Czartoryski; (-) Zbigniew Dolata; (-) Antoni Duda; (-) Jan Duda; (-) Barbara Dziuk; (-) Andrzej Gawron; (-) Szymon Giżyński; (-) Teresa Glenc; (-) Konrad Głębocki; (-) Kazimierz Gołojuch; (-) Jerzy Gosiewski; (-) Piotr Kaleta; (-) Andrzej Kosztowniak; (-) Andrzej Kryj; (-) Bernadeta Krynicka; (-) Jacek Kurzępa; (-) Anna Kwiecień; (-) Joanna Lichocka; (-) Gabriela Masłowska; (-) Jerzy Materna; (-) Andrzej Matusiewicz; (-) Mieczysław Miazga; (-) Daniel Milewski; (-) Jan Mosiński; (-) Kazimierz Moskal; (-) Aleksander Mrówczyński; (-) Jerzy Paul; (-) Dariusz Piontkowski; (-) Marcin Porzucek; (-) Bogdan Rzońca; (-) Jacek Sasin; (-) Anna Schmidt-Rodziewicz; (-) Wojciech Skurkiewicz; (-) Jan Szewczak; (-) Stanisław Szwed; (-) Halina Szydełko; (-) Ewa Szymańska; (-) Janusz Śniadek; (-) Dominik Tarczyński; (-) Ewa Tomaszewska; (-) Sylwester Tułajew; (-) Piotr Uruski; (-) Piotr Uściński; (-) Grzegorz Adam Woźniak; (-) Krystyna Wróblewska; (-) Marek Zagórski; (-) Jerzy Żyżyński.

U S T A W A

z dnia .....

o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa:

- 1) zakres kwalifikacji włączonych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji oraz cele Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji;
- 2) Polską Ramę Kwalifikacji;
- 3) standardy opisywania kwalifikacji;
- 4) zasady przypisywania poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji;
- 5) zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji;
- 6) zasady włączania do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji Sektorowych Ram Kwalifikacji;
- 7) wymogi dotyczące podmiotów przeprowadzających walidację i certyfikowanie oraz zasady uzyskiwania uprawnień do certyfikowania;
- 8) zasady zapewniania jakości walidacji i certyfikowania;
- 9) zasady nadzoru nad walidacją i certyfikowaniem;
- 10) Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji;
- 11) koordynację funkcjonowania Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

2. Ustawa nie określa wymogów walidacji i certyfikowania, zasad zapewniania jakości nadawania kwalifikacji oraz zasad nadzoru nad nadawaniem kwalifikacji w zakresie kwalifikacji uzyskiwanych w systemie oświaty oraz w systemie szkolnictwa wyższego.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) certyfikowanie – proces, w wyniku którego osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, po uzyskaniu pozytywnego wyniku walidacji, otrzymuje od uprawnionego podmiotu certyfikującego dokument potwierdzający nadanie określonej kwalifikacji;
- 2) edukacja formalna – kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły, uczelnie i inne podmioty systemu oświaty i systemu szkolnictwa wyższego, w ramach programów, które bezpośrednio prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnej, świadectwa

ukończenia studiów podyplomowych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.¹⁾), art. 2 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 2015 r. poz. 1082, 1268 i 1767) i art. 2 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1095 i 1767), albo świadectwa potwierdzającego kwalifikację w zawodzie, o którym mowa w art. 10 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.²⁾);

- 3) edukacja pozaformalna – kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą bezpośrednio do uzyskania kwalifikacji pełnej lub świadectw, o których mowa w pkt 2;
- 4) efekty uczenia się – wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się;
- 5) ewaluacja – analizę funkcjonowania instytucji certyfikującej prowadzącą do diagnozy procesów związanych z certyfikowaniem, służącą zapewnianiu i doskonaleniu jakości kwalifikacji;
- 6) instytucja certyfikująca – podmiot, który uzyskał uprawnienia do certyfikowania;
- 7) kompetencje społeczne – rozwiniętą w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania;
- 8) kwalifikacja – zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez nieformalne uczenie się, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 742 i 1544, z 2013 r. poz. 675, 829, 1005, 1588 i 1650, z 2014 r. poz. 7, 768, 821, 1004, 1146 i 1198, z 2015 r. poz. 357, 860, 1187, 1240 i 1268 oraz z 2016 r. poz. ....

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 139, poz. 814, Nr 149, poz. 887 i Nr 205, poz. 1206, z 2012 r. poz. 941 i 979, z 2013 r. poz. 87, 827, 1191, 1265, 1317 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 7, 290, 538, 598, 642, 811, 1146 i 1198 i 1877, z 2015 r. poz. 357, 1045, 1240, 1418, 1607, 1629 i 1640 oraz z 2016 r. poz. ....

wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący;

- 9) kwalifikacje cząstkowe – kwalifikację w zawodzie, o której mowa w art. 3 pkt 19 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty; kwalifikacje potwierdzone dyplomami mistrza i świadectwami czeladniczymi wydawanymi po przeprowadzeniu egzaminów w zawodach, o których mowa w art. 3 ust. 3a ustawy z dnia 22 marca 2009 r. o rzemiośle (Dz. U. z 2015 r. poz. 1182); kwalifikacje nadawane po ukończeniu studiów podyplomowych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, art. 2 ust. 2 pkt 3 pkt 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk oraz art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych; kwalifikacje nadawane po ukończeniu kursów dokształcających i szkoleń, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 lipca 2015 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, innych form kształcenia, o których mowa w art. 2 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk, oraz innych form kształcenia, w tym szkoleń i kursów dokształcających, o których mowa w art. 2 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych; kwalifikacje uregulowane i kwalifikacje rynkowe;
- 10) kwalifikacje pełne – kwalifikacje, które są nadawane wyłącznie w ramach systemów oświaty i szkolnictwa wyższego, po ukończeniu określonych etapów kształcenia;
- 11) kwalifikacje rynkowe – kwalifikacje nieuregulowane przepisami prawa, których nadawanie odbywa się na zasadzie swobody działalności gospodarczej;
- 12) kwalifikacje uregulowane – kwalifikacje ustanowione odrębnymi przepisami, których nadawanie odbywa się na zasadach określonych w tych przepisach, z wyłączeniem kwalifikacji nadawanych w systemie oświaty i systemie szkolnictwa wyższego;
- 13) minister koordynator Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji – ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania;
- 14) minister właściwy – ministra określonego w przepisach ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2015 r. poz. 812, z późn. zm.³⁾);
- 15) podmiot prowadzący Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – osobę prawną, organ lub jednostkę organizacyjną wskazaną w odrębnych przepisach;
- 16) Polska Rama Kwalifikacji – opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom europejskich ram kwalifikacji, o

---

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 1255, 1269 i 1960

których mowa w załączniku II do zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie ustanowienia europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie (2008/C111/01), sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach, ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych;

- 17) poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji – zakres i stopień złożoności wymaganych efektów uczenia się dla kwalifikacji danego poziomu, sformułowanych za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się;
- 18) przypisanie poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji – rozstrzygnięcie, podjęte na zasadach określonych w ustawie, o ustaleniu poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji dla danej kwalifikacji, na podstawie porównania efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji z charakterystykami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji;
- 19) Sektorowa Rama Kwalifikacji – opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji;
- 20) uczenie się nieformalne – uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną;
- 21) umiejętności – przyswojoną w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej;
- 22) walidacja – sprawdzenie czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji ;
- 23) wiedza – zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk, przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej;
- 24) Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – rejestr publiczny w rozumieniu art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2014 poz. 1114 oraz z 2015 r. poz. 1333), prowadzony w systemie teleinformatycznym, ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji;

25) Zintegrowany System Kwalifikacji – wyodrębnioną część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji, a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji.

Art. 3. Na zasadach określonych w ustawie do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji włącza się kwalifikacje pełne oraz kwalifikacje cząstkowe.

Art. 4. Zintegrowany System Kwalifikacji zapewnia:

- 1) jakość nadawanych kwalifikacji;
- 2) możliwość uznawania efektów uczenia się uzyskanych w edukacji pozaformalnej i poprzez nieformalne uczenie się;
- 3) możliwość etapowego gromadzenia osiągnięć oraz uznawania osiągnięć;
- 4) dostęp do informacji o kwalifikacjach możliwych do uzyskania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) możliwość porównania kwalifikacji uzyskanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z kwalifikacjami nadawanymi w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Rozdział 2

Polska Rama Kwalifikacji oraz przypisywanie poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji

Art. 5. 1. Ustanawia się Polską Ramę Kwalifikacji. Polska Rama Kwalifikacji służy do klasyfikowania kwalifikacji włączonych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji według poszczególnych poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

2. Ogólne charakterystyki efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach Polskiej Ramy Kwalifikacji obejmują:

- 1) uniwersalne charakterystyki poziomów 1–8 pierwszego stopnia;
- 2) charakterystyki poziomów 1–8 drugiego stopnia stanowiące rozwinięcie uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia, które obejmują:
  - a) charakterystyki poziomów 1–4 drugiego stopnia typowe dla kwalifikacji o charakterze ogólnym uzyskiwanych w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej oraz nieformalnego uczenia się,

- b) charakterystyki poziomów 5–8 drugiego stopnia typowe dla kwalifikacji o charakterze ogólnym uzyskiwanych po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4, w tym dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego,
- c) charakterystyki poziomów 1–8 drugiego stopnia typowe dla kwalifikacji o charakterze zawodowym uzyskiwanych w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej oraz nieformalnego uczenia się.

Art. 6. Uniwersalne charakterystyki poziomów 1–8 pierwszego stopnia określa załącznik do ustawy.

Art. 7. 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, charakterystyki poziomów 1–4 drugiego stopnia typowe dla kwalifikacji o charakterze ogólnym, ujęte w kategoriach wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, przy czym:

- 1) w odniesieniu do wiedzy charakterystyka efektów uczenia się dla danego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji określa:
  - a) w zakresie języka i komunikowania się – struktury i zasady tworzenia wypowiedzi,
  - b) w zakresie matematyki i nauk przyrodniczych – pojęcia i zależności oraz interpretacje,
  - c) w zakresie funkcjonowania społecznego – zasady funkcjonowania, role społeczne i tożsamość;
- 2) w odniesieniu do umiejętności charakterystyka efektów uczenia się dla danego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji określa:
  - a) w zakresie języka i komunikowania się – odbieranie i tworzenie wypowiedzi oraz posługiwanie się językiem obcym,
  - b) w zakresie matematyki i nauk przyrodniczych – dobór i korzystanie z narzędzi oraz prowadzenie obserwacji i doświadczeń,
  - c) w zakresie funkcjonowania społecznego – wyrażanie przynależności do wspólnot,
  - d) w zakresie uczenia się – organizację i planowanie;
- 3) w odniesieniu do kompetencji społecznych charakterystyka efektów uczenia się dla danego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji określa:
  - a) w zakresie języka i komunikowania się – kulturę komunikowania się,
  - b) w odniesieniu do zdrowia i środowiska – dbałość o zdrowie i bezpieczeństwo oraz postawę wobec środowiska,

- c) w zakresie funkcjonowania społecznego – podejmowanie obowiązków, współdziałanie i angażowanie się.

2. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, charakterystyki poziomów 5–8 drugiego stopnia typowe dla kwalifikacji o charakterze ogólnym uzyskiwanych po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4, w tym dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego, ujęte w kategoriach wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, przy czym:

- 1) w odniesieniu do wiedzy charakterystyka efektów uczenia się dla danego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji określa:
  - a) zakres i głębię – kompletność perspektywy poznawczej i zależności,
  - b) kontekst – uwarunkowania, skutki;
- 2) w odniesieniu do umiejętności charakterystyka efektów uczenia się dla danego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji określa:
  - a) w zakresie wykorzystania wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania,
  - b) w zakresie komunikowania się – odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym,
  - c) w zakresie organizacji pracy – planowanie i pracę zespołową,
  - d) w zakresie uczenia się – planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób;
- 3) w odniesieniu do kompetencji społecznych charakterystyka efektów uczenia się dla danego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji określa:
  - a) w zakresie ocen – krytyczne podejście,
  - b) w zakresie odpowiedzialności – wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego,
  - c) w odniesieniu do roli zawodowej – niezależność i rozwój etosu.

3. Minister koordynator Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji określi, w drodze rozporządzenia, charakterystyki poziomów 1–8 drugiego stopnia typowe dla kwalifikacji o charakterze zawodowym, ujęte w kategoriach wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, przy czym:

- 1) w odniesieniu do wiedzy charakterystyka efektów uczenia się dla danego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji określa:

- a) w zakresie teorii i zasad – metody i rozwiązania, działalność gospodarczą i etykę,
  - b) w zakresie zjawisk i procesów – właściwości i uwarunkowania,
  - c) w zakresie organizacji prac – metody i technologie, rozwiązania organizacyjne oraz bezpieczeństwo i higienę pracy,
  - d) w zakresie narzędzi i materiałów – działanie i cechy;
- 2) w odniesieniu do umiejętności charakterystyka efektów uczenia się dla danego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji określa:
- a) w odniesieniu do informacji – dokumentację, obliczenia, analizę, syntezę i prognozowanie,
  - b) w zakresie organizacji pracy – planowanie i korygowanie planów, wykonywanie, korygowanie działań i obieg informacji,
  - c) w zakresie narzędzi i materiałów – użytkowanie i dobór,
  - d) w zakresie uczenia się i rozwoju zawodowego – rozwój własny i wspieranie rozwoju innych osób;
- 3) w odniesieniu do kompetencji społecznych charakterystyka efektów uczenia się dla danego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji określa:
- a) w zakresie przestrzegania reguł – zasady, instrukcje i prawo,
  - b) w zakresie współpracy – komunikowanie się i relacje w środowisku zawodowym,
  - c) w zakresie odpowiedzialności – normy etyczne.

4. W rozporządzeniach, o których mowa w ust. 1–3, uwzględnia się konieczność zapewnienia spójności z uniwersalnymi charakterystykami poziomów 1–8 pierwszego stopnia oraz aktualny stan wiedzy i postępu technologicznego w poszczególnych dziedzinach.

Art. 8. Do kwalifikacji pełnych przypisuje się następujące poziomy Polskiej Ramy Kwalifikacji:

- 1) świadectwo ukończenia szkoły podstawowej, świadectwo ukończenia szkoły muzycznej I stopnia i świadectwo ukończenia ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia – potwierdza nadanie kwalifikacji na poziomie 1 Polskiej Ramy Kwalifikacji;
- 2) świadectwo ukończenia gimnazjum – potwierdza nadanie kwalifikacji na poziomie 2 Polskiej Ramy Kwalifikacji;
- 3) dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe po ukończeniu zasadniczej szkoły zawodowej albo po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 10 ust. 3 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, oraz po zdaniu egzaminów potwierdzających kwalifikacje w danym zawodzie – potwierdza nadanie kwalifikacji na

poziomie 3 Polskiej Ramy Kwalifikacji, chyba że minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, określi dla danej kwalifikacji inny poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji;

- 4) świadectwo czeladnicze wydawane po ukończeniu zasadniczej szkoły zawodowej i zdaniu egzaminów w zawodach, o których mowa w art. 3 ust. 3b ustawy z dnia 22 marca 2009 r. o rzemiośle – potwierdza nadanie kwalifikacji na poziomie 3 Polskiej Ramy Kwalifikacji, chyba że minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, określi dla danej kwalifikacji inny poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji;
- 5) dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe po ukończeniu technikum lub szkoły policealnej albo po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 10 ust. 3 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, oraz po zdaniu egzaminów potwierdzających kwalifikacje w danym zawodzie – potwierdza nadanie kwalifikacji na poziomie 4 Polskiej Ramy Kwalifikacji, chyba że minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, określi dla danej kwalifikacji inny poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji;
- 6) dyplom ukończenia szkoły artystycznej potwierdzający uzyskanie tytułu zawodowego – potwierdza nadanie kwalifikacji na poziomie 4 Polskiej Ramy Kwalifikacji, chyba że minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, określi dla danej kwalifikacji inny poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji;
- 7) świadectwo dojrzałości – potwierdza nadanie kwalifikacji na poziomie 4 Polskiej Ramy Kwalifikacji;
- 8) dyplom ukończenia kolegium nauczycielskiego, dyplom ukończenia kolegium nauczycielskiego kolegium języków obcych i dyplom ukończenia kolegium pracowników służb społecznych – potwierdza nadanie kwalifikacji na poziomie 5 Polskiej Ramy Kwalifikacji;
- 9) dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia – potwierdza nadanie kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji;

- 10) dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia oraz dyplom ukończenia jednolitych studiów magisterskich – potwierdza nadanie kwalifikacji na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji;
- 11) dyplom potwierdzający uzyskanie stopnia naukowego doktora – potwierdza nadanie kwalifikacji na poziomie 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Art. 9. 1. Poziomy Polskiej Ramy Kwalifikacji przypisuje się do kwalifikacji częściowych, jeżeli:

- 1) efekty uczenia się wymagane dla danej kwalifikacji zostały opisane w sposób zawierający:
  - a) syntetyczną charakterystykę efektów uczenia się,
  - b) wyodrębnione zestawy efektów uczenia się,
  - c) poszczególne efekty uczenia się w zestawach oraz kryteria weryfikacji osiągnięcia poszczególnych efektów uczenia się;
- 2) dokonano porównania efektów uczenia się wymaganych dla danej kwalifikacji z charakterystykami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji pierwszego i drugiego stopnia.

2. Warunek, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, nie dotyczy porównania wymaganych efektów uczenia się z charakterystykami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji dla kwalifikacji w zawodzie, o której mowa w art. 3 pkt 19 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, art. 2 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk oraz art. 2 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych.

Art. 10. 1. Przypisanie poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji uprawnia instytucje certyfikujące do umieszczania na dokumentach potwierdzających nadanie danej kwalifikacji znaku graficznego informującego o przypisanym poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji.

2. Znak graficzny jest umieszczany wyłącznie na dokumentach potwierdzających nadanie kwalifikacji włączonych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

3. Znaki graficzne informujące o przypisanym poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji są odrębne dla kwalifikacji pełnych i dla kwalifikacji częściowych.

4. Minister koordynator Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji określi, w drodze rozporządzenia, wzory znaków graficznych informujących o przypisanym poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, uwzględniając konieczność ich dostosowania do funkcjonujących wzorów druków szkolnych i innych dokumentów potwierdzających nadanie kwalifikacji.

Art. 11. 1. Charakterystyki wybranych poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji drugiego stopnia typowe dla kwalifikacji o charakterze zawodowym, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3, mogą być rozwijane za pomocą Sektorowych Ram Kwalifikacji uwzględniających specyfikę danej branży lub sektora.

2. Minister właściwy, z własnej inicjatywy albo na wniosek zainteresowanego podmiotu, podejmuje działania w celu włączenia Sektorowych Ram Kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, jeżeli wstępna ocena celowości włączenia Sektorowych Ram Kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji jest pozytywna.

3. Wniosek, o którym mowa ust. 2, zawiera:

- 1) określenie nazwy sektora lub branży;
- 2) określenie podstawowych rodzajów działalności, do których odnosi się Sektorowa Rama Kwalifikacji;
- 3) charakterystyki efektów uczenia się dla poziomów Sektorowych Ram Kwalifikacji ujęte w kategoriach wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, uwzględniające przepisy wydane na podstawie art. 7 ust. 3;
- 4) ocenę celowości włączenia Sektorowych Ram Kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji oraz opinie reprezentantów branży lub sektora w tym zakresie;
- 5) ocenę zgodności Sektorowych Ram Kwalifikacji z Polską Ramą Kwalifikacji, w szczególności w zakresie spójności Sektorowych Ram Kwalifikacji z charakterystykami odpowiednich poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji drugiego stopnia typowymi dla kwalifikacji o charakterze zawodowym, określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3;
- 6) pozytywną opinię Rady Interesariuszy Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji o celowości włączenia Sektorowych Ram Kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji oraz jej zgodności z Polską Ramą Kwalifikacji.

4. Minister koordynator Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji na wniosek ministra właściwego włącza Sektorowe Ramy Kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji w drodze rozporządzenia.

5. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 4, określa;

- 1) nazwę sektora lub branży,
  - 2) podstawowe rodzaje działalności, do których wykonywania przygotowują kwalifikacje, do których odnosi się Sektorowa Rama Kwalifikacji,
  - 3) charakterystyki efektów uczenia się dla poziomów Sektorowych Ram Kwalifikacji ujęte w kategoriach wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych
- uwzględniając potrzeby danej branży lub sektora oraz potrzeby rozwoju danej branży lub sektora.

Rozdział 3

Włączanie kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i przegląd kwalifikacji funkcjonujących w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji

Art. 12. Do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji włącza się kwalifikacje pełne oraz kwalifikacje w zawodach, o których mowa w art. 3 pkt 19 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Art. 13. 1. Uczelnie, instytuty naukowe i instytuty badawcze mogą włączyć do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji kwalifikacje nadawane po ukończeniu studiów podyplomowych, o których mowa odpowiednio w art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, art. 2 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk i art. 2 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych, jeżeli został przypisany poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji do tych kwalifikacji.

2. Do przypisania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji cząstkowych, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio art. 21.

3. Uczelnie, instytuty naukowe i instytuty badawcze informują podmiot prowadzący Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji o włączeniu do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji danej kwalifikacji cząstkowej, o której mowa w ust. 1.

Art. 14. 1. Podmiot prowadzący zorganizowaną działalność w obszarze gospodarki, rynku pracy, edukacji lub szkoleń, może wystąpić do ministra właściwego z wnioskiem o włączenie kwalifikacji rynkowej do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

2. Wraz z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, podmiot prowadzący zorganizowaną działalność w obszarze gospodarki, rynku pracy, edukacji lub szkoleń może złożyć wniosek o nadanie uprawnienia do certyfikowania danej kwalifikacji rynkowej.

Art. 15. 1. Wniosek, o którym mowa w art. 14 ust. 1, zawiera:

- 1) dane podmiotu, o którym mowa w art. 14 ust. 1:
  - a) nazwę lub firmę albo imię i nazwisko, w przypadku osoby fizycznej,
  - b) siedzibę i adres albo adres zamieszkania oraz adres do doręczeń, w przypadku osoby fizycznej,
  - c) numer identyfikacji podatkowej (NIP), numer PESEL lub inny numer identyfikacyjny w przypadku osoby zagranicznej, o której mowa w art. 5 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584, z późn. zm.⁴⁾),
  - d) numer identyfikacyjny w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (REGON), o ile został nadany,
  - e) numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS) albo numer w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, jeżeli podmiot prowadzi działalność gospodarczą,
  - f) wskazanie osób uprawnionych do reprezentowania w przypadku podmiotu będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną,
  - g) adres elektroniczny osoby wnoszącej wniosek;
- 2) opis kwalifikacji rynkowej obejmujący:
  - a) nazwę kwalifikacji,
  - b) nazwę dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji, a także okres jego ważności i w razie potrzeby warunki przedłużenia ważności,
  - c) orientacyjny nakład pracy, określony w godzinach, potrzebny do uzyskania kwalifikacji,
  - d) krótką charakterystykę kwalifikacji, obejmującą informacje o działaniach lub zadaniach, które potrafi wykonywać osoba posiadająca tę kwalifikację,
  - e) uprawnienia związane z posiadaniem kwalifikacji,
  - f) informację na temat grup osób, które mogą być zainteresowane uzyskaniem kwalifikacji,
  - g) w razie potrzeby, warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji, w szczególności wymagany poziom wykształcenia,

---

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 699, 875, 978 i 1197.

- h) wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację,
  - i) zapotrzebowanie na kwalifikację, przedstawione w kontekście trendów na rynku pracy, rozwoju nowych technologii, potrzeb społecznych oraz strategii rozwoju kraju lub regionu,
  - j) typowe możliwości wykorzystania kwalifikacji,
  - k) odniesienie do kwalifikacji o zbliżonym charakterze oraz wskazanie kwalifikacji ujętych w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji zawierających wspólne zestawy efektów uczenia się;
- 3) efekty uczenia się wymagane dla danej kwalifikacji opisane zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 1;
  - 4) propozycje dotyczące przypisania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do danej kwalifikacji i odniesienia do poziomu Sektorowych Ram Kwalifikacji, jeśli ustanowiono Sektorowe Ramy Kwalifikacji w danym sektorze lub branży;
  - 5) informację o orientacyjnym koszcie uzyskania dokumentu potwierdzającego otrzymanie danej kwalifikacji;
  - 6) kod dziedziny kształcenia, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2012 r. poz. 591, z późn. zm.⁵⁾);
  - 7) kod Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD).

2. Do wniosku dołącza się:

- 1) w przypadku podmiotu, który nie prowadzi działalności gospodarczej – dokumenty potwierdzające spełnienie warunku prowadzenia zorganizowanej działalności w obszarze gospodarki, rynku pracy, edukacji lub szkoleń, w szczególności statut, uchwałę, umowę, lub oświadczenie o następującej treści: „Oświadczam, że prowadzę zorganizowaną działalność w obszarze, gospodarki, rynku pracy, edukacji lub szkoleń.”;
- 2) oświadczenie o następującej treści: „Oświadczam, że dane zawarte we wniosku o włączenie kwalifikacji rynkowej do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji oraz dołączone dokumenty są kompletne i zgodne z prawdą.”;
- 3) dowód wniesienia opłaty, o której mowa w art. 17 ust. 1.

3. Oświadczenia, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2, uwierzytelnia się przy użyciu mechanizmów określonych w art. 20a ust. 1 albo 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

---

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 2, z 2014 r. poz. 1161 i 1662 oraz z 2015 r. poz. 855 i 1240.

4. Oświadczenia, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy/świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

Art. 16. 1. Wniosek, o którym mowa w art. 14 ust. 1, składa się do ministra właściwego za pośrednictwem portalu Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji.

2. Wniosek uwierzytelnia się przy użyciu mechanizmów określonych w art. 20a ust. 1 albo 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

Art. 17. 1. Wniosek, o którym mowa w art. 14 ust. 1, podlega opłacie. Opłatę w wysokości 2 000 zł wnosi się na rachunek bankowy wskazany przez ministra koordynatora Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Opłata stanowi dochód budżetu państwa. Opłata nie podlega zwrotowi.

2. Wniosek złożony bez opłaty pozostawia się bez rozpatrzenia.

3. Kwota, o której mowa w ust. 1, podlega raz na pięć lat waloryzacji o sumę prognozowanych średniorocznych wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, określonych w ustawach budżetowych na dany rok kalendarzowy, za ostatnie pięć lat.

4. Minister koordynator Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji co pięć lat ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, obowiązującą w kolejnych pięciu latach, obliczoną zgodnie z ust. 3.

Art. 18. 1. Podmiot prowadzący Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji dokonuje oceny formalnej wniosku, o którym mowa w art. 14 ust. 1, w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku.

2. Ocena formalna obejmuje ocenę zgodności wniosku z wymaganiami, o których mowa w art. 15, 16 i art. 17 ust. 1.

3. Nieprawidłowe wskazanie we wniosku właściwości ministra nie skutkuje zwrotem wniosku przez podmiot prowadzący Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji. Podmiot prowadzący Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji wspomaga podmiot, o którym mowa w art. 14 ust.1, w ustalaniu właściwości ministra.

4. W przypadku stwierdzenia braków formalnych podmiot prowadzący Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji niezwłocznie wzywa podmiot, o którym mowa w art. 14 ust.1, do ich usunięcia w terminie 30 dni. Termin, o którym mowa w ust. 1, biegnie od dnia złożenia przez podmiot poprawionego wniosku.

5. W przypadku nieusunięcia braków w terminie, o którym mowa w ust. 4, wniosek pozostawia się bez rozpatrzenia.

6. Poprawny formalnie wniosek podmiot prowadzący Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji przekazuje niezwłocznie do ministra właściwego.

Art. 19. 1. Minister właściwy przeprowadza konsultacje wniosku, o którym mowa w art. 14 ust. 1, ze środowiskami zainteresowanymi. Minister właściwy odnosi się do opinii zgłoszonych w trakcie konsultacji.

2. Po przeprowadzeniu konsultacji minister właściwy występuje o opinię do specjalistów, którzy:

- 1) posiadają doświadczenie praktyczne w dziedzinie, której dotyczy dana kwalifikacja rynkowa;
- 2) reprezentują poszczególne grupy interesariuszy, których dana kwalifikacja rynkowa dotyczy;
- 3) posiadają kompetencje pozwalające na ocenę poszczególnych efektów uczenia się w danej kwalifikacji rynkowej, której dotyczy wniosek.

3. Specjaliści sporządzają opinię dotyczącą społeczno-gospodarczej potrzeby włączenia do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji danej kwalifikacji rynkowej.

4. Przy korzystaniu z usług świadczonych przez specjalistów stosuje się odpowiednio art. 24 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267, z późn. zm.⁶⁾).

Art. 20. 1. Minister właściwy dokonuje oceny wniosku, o którym mowa w art. 14 ust. 1.

2. Ocena wniosku obejmuje:

- 1) ocenę efektów uczenia się wymaganych dla danej kwalifikacji rynkowej w odniesieniu do zadań, które podejmują osoby posiadające daną kwalifikację, a także ocenę adekwatności wymagań dotyczących walidacji do tych efektów uczenia się;
- 2) ocenę celowości włączenia danej kwalifikacji rynkowej do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, która uwzględnia w szczególności:

---

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 183 i 1195 oraz z 2015 r. poz. 211, 702 i 1274.

- a) zgodność danej kwalifikacji rynkowej z potrzebami społecznymi, z zapotrzebowaniem na rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców,
  - b) dostosowanie wymagań dla danej kwalifikacji do obiektywnych uwarunkowań i możliwości osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się w dającym się przewidzieć czasie,
  - c) podobieństwo danej kwalifikacji rynkowej do kwalifikacji włączonych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji;
- 3) wnioski dotyczące włączenia kwalifikacji rynkowej do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Art. 21. 1. Jeżeli wniosek został rozpatrzony pozytywnie minister właściwy przypisuje poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji rynkowej po dokonaniu porównania efektów uczenia wymaganych dla danej kwalifikacji z charakterystykami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji pierwszego i drugiego stopnia.

2. Porównania wymaganych efektów uczenia dla danej kwalifikacji z charakterystykami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji pierwszego i drugiego stopnia dokonuje zespół ekspertów powołany przez ministra właściwego.

3. Zespół ekspertów przedstawia ministrowi właściwemu rekomendację dotyczącą przypisania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do danej kwalifikacji rynkowej. Rekomendacja zawiera efekty uczenia się wymagane dla tej kwalifikacji opisane zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 1, będące podstawą przypisania tego poziomu, a także odniesienie do poziomu Sektorowych Ram Kwalifikacji, jeśli ustanowiono Sektorowe Ramy Kwalifikacji w danym sektorze lub branży.

4. Minister właściwy przedkłada rekomendację, o której mowa w ust. 3, do opinii Rady Interesariuszy Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

5. Jeżeli z rekomendacji wynika, że do danej kwalifikacji częściowej należy przypisać 6, 7 lub 8 poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji, minister właściwy może wystąpić o opinię do ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego w sprawie zasadności dokonanego porównania wymaganych efektów uczenia dla danej kwalifikacji z charakterystykami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

6. Jeżeli opinia Rady Interesariuszy, o której mowa w ust. 4, jest:

- 1) pozytywna – minister właściwy przypisuje poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji do danej kwalifikacji rynkowej zgodnie z treścią rekomendacji, o której mowa w ust. 3;

2) negatywna – zespół ekspertów sporządza ponownie rekomendację, w której odnosi się do opinii Rady Interesariuszy; minister właściwy przypisuje poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji do danej kwalifikacji rynkowej zgodnie z treścią ponownie sporządzonej rekomendacji.

7. Przy korzystaniu z usług świadczonych przez ekspertów stosuje się odpowiednio art. 24 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

8. Minister koordynator Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji określi w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki, jakie muszą spełniać eksperci powoływani do zespołu ekspertów, o którym mowa w ust. 2,
- 2) tryb powoływania ekspertów do zespołu ekspertów,
- 3) procedurę porównywania efektów uczenia się wymaganych dla kwalifikacji z charakterystykami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji pierwszego i drugiego stopnia oraz sposób dokumentowania przebiegu tej procedury

– uwzględniając właściwe przygotowanie merytoryczne ekspertów i zapobieganie konfliktowi interesów.

Art. 22. Podczas ustalania właściwości ministra, o którym mowa w art. 18 ust. 3, konsultacji wniosku, o których mowa w art. 19 ust. 1, sporządzania opinii, o której mowa w art. 19 ust. 3, oceny wniosku, o której mowa w art. 20 ust. 1, oraz porównywania wymaganych efektów uczenia się dla danej kwalifikacji rynkowej, o którym mowa w art. 21 ust. 2, odpowiednio podmiot prowadzący Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji, minister właściwy, specjaliści oraz zespół ekspertów współpracują z podmiotem, o którym mowa w art. 14 ust. 1.

Art. 23. 1. Minister właściwy informuje podmiot, o którym mowa w art. 14 ust. 1, o negatywnym rozpatrzeniu wniosku oraz przedstawia uzasadnienie negatywnego rozpatrzenia wniosku.

2. Na negatywne rozpatrzenie wniosku nie służy skarga do sądu administracyjnego.

Art. 24. Minister właściwy rozpatruje wniosek, o którym mowa w art. 14 ust. 1, w terminie czterech miesięcy od dnia otrzymania poprawnego formalnie wniosku zgodnie z art. 18 ust. 6. Termin może być jednokrotnie przedłużony o cztery miesiące.

Art. 25. 1. Minister właściwy w drodze obwieszczenia informuje o włączeniu kwalifikacji rynkowej do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Obwieszczenie podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

2. Obwieszczenie zawiera informacje o:

- 1) nazwie kwalifikacji rynkowej;
- 2) nazwie dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji rynkowej, a także okresie jego ważności i w razie potrzeby warunkach przedłużenia ważności;
- 3) poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji przypisanym do kwalifikacji rynkowej oraz odniesieniu do poziomu Sektorowych Ram Kwalifikacji, jeśli ustanowiono Sektorowe Ramy Kwalifikacji w danym sektorze lub branży, zgodnie z art. 21 ust. 6;
- 4) efektach uczenia się wymaganych dla kwalifikacji rynkowej, zgodnie z art. 21 ust. 6;
- 5) wymaganiach dotyczących walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację;
- 6) w razie potrzeby, dodatkowych wymaganiach wynikających ze specyfiki danej kwalifikacji, dotyczących:
  - a) zakresu i częstotliwości ewaluacji wewnętrznej, o których mowa w art. 64 ust. 1 i 2,
  - b) zakresu i częstotliwości sporządzania raportów z zewnętrznego zapewniania jakości, o których mowa w art. 68 ust. 1 i 2,
  - c) zakresu i częstotliwości składania sprawozdań z działalności, o których mowa w art. 76 ust. 1-3;
- 7) w razie potrzeby, dodatkowych warunkach, które muszą spełniać podmioty ubiegające się o uprawnienie do certyfikowania na podstawie art. 14 ust. 2 albo art. 41 ust. 1;
- 8) w razie potrzeby, warunkach, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji, w szczególności o wymaganym poziomie wykształcenia;
- 9) terminie dokonywania przeglądu kwalifikacji, o którym mowa w art. 27 ust. 1, nie rzadziej niż raz na dziesięć lat.

3. Kwalifikację rynkową uznaje się za włączoną do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji z dniem ogłoszenia obwieszczenia, o którym mowa w ust. 1.

4. Minister właściwy niezwłocznie przekazuje do podmiotu prowadzącego Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji informację o włączeniu danej kwalifikacji rynkowej do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Art. 26. 1. Niezwłocznie po ogłoszeniu obwieszczenia, o którym mowa w art. 25 ust. 1, minister właściwy:

- 1) podaje na portalu Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji informację o możliwości składania wniosków o nadanie uprawnień do certyfikowania danej kwalifikacji rynkowej;
- 2) rozpatruje wnioski, o którym mowa w art. 14 ust. 2; przepisy art. 41–45 stosuje się, z tym że opłata, o której mowa w art. 43 ust. 1, wynosi 5 000 zł; opłatę wnosi się po ogłoszeniu obwieszczenia, o którym mowa w art. 25 ust. 1.

2. Jeżeli obwieszczenie zawiera informacje, o których mowa w art. 25 ust. 2 pkt 7, podmiot, o którym mowa w art. 14 ust. 1, jest obowiązany uzupełnić wniosek, o którym mowa w art. 14 ust. 2, o brakujące informacje.

Art. 27. 1. Minister właściwy w terminie, o którym mowa w art. 25 ust. 2 pkt 9, dokonuje przeglądu kwalifikacji rynkowej włączonej do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

2. Do przeglądu kwalifikacji rynkowej art. 19 stosuje się odpowiednio, z tym że specjaliści, o których mowa w art. 19 ust. 2, sporządzają sprawozdanie zawierające rekomendacje dotyczące przedłużenia funkcjonowania w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji danej kwalifikacji rynkowej, modyfikacji tej kwalifikacji albo braku uzasadnienia dla jej nadawania.

3. W przypadkach uzasadnionych potrzebami społeczno-gospodarczymi minister właściwy może dokonać przeglądu włączonej do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji kwalifikacji rynkowej w terminie innym, niż określony w art. 25 ust. 2 pkt 9.

4. W wyniku przeglądu minister właściwy:

- 1) stwierdza, że dana kwalifikacja rynkowa funkcjonuje w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji w zakresie określonym w obwieszczeniu, o którym mowa w art. 25 ust. 2;
- 2) w drodze obwieszczenia informuje o modyfikacji danej kwalifikacji rynkowej;
- 3) w drodze obwieszczenia informuje o otrzymaniu przez daną kwalifikację rynkową statusu kwalifikacji archiwalnej, jeżeli:
  - a) w okresie trzech lat poprzedzających dokonanie przeglądu nie został wydany żaden dokument potwierdzający nadanie tej kwalifikacji, lub
  - b) ze względów społeczno-gospodarczych nadawanie kwalifikacji nie jest uzasadnione.

5. Obwieszczenie, o którym mowa w ust. 4 pkt 2 i 3, podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Art. 28. Modyfikacja danej kwalifikacji rynkowej, o której mowa w art. 27 ust. 4 pkt 2, nie może dotyczyć:

- 1) nazwy kwalifikacji;
- 2) przypisania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji;
- 3) efektów uczenia się wymaganych dla kwalifikacji, jeżeli zmiana w zakresie efektów uczenia się skutkowałaby koniecznością zmiany nazwy kwalifikacji rynkowej lub przypisania innego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do tej kwalifikacji.

Art. 29. 1. Otrzymanie przez daną kwalifikację rynkową statusu kwalifikacji archiwalnej skutkuje wygaśnięciem z mocy prawa uprawnień instytucji certyfikujących do certyfikowania tej kwalifikacji oraz wygaśnięciem umów, o których mowa w art. 60 ust. 1, w odniesieniu do tych instytucji certyfikujących.

2. Osobom, które w dniu ogłoszenia obwieszczenia, o którym mowa w art. 27 ust. 4 pkt 3, rozpoczęły walidację w danej kwalifikacji rynkowej, wydaje się dokument potwierdzający nadanie kwalifikacji, jeżeli wynik walidacji jest pozytywny.

3. Otrzymanie przez daną kwalifikację rynkową statusu kwalifikacji archiwalnej nie powoduje unieważnienia dokumentów potwierdzających nadanie tej kwalifikacji, które zostały wydane przed dniem ogłoszenia obwieszczenia, o którym mowa w art. 27 ust. 4 pkt 3.

Art. 30. Minister właściwy niezwłocznie przekazuje do podmiotu prowadzącego Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji informację o modyfikacji danej kwalifikacji rynkowej oraz o otrzymaniu przez daną kwalifikację rynkową statusu kwalifikacji archiwalnej.

Art. 31. 1. W odniesieniu do kwalifikacji rynkowej, która otrzymała status kwalifikacji archiwalnej, podmiot prowadzący zorganizowaną działalność w obszarze gospodarki, rynku pracy, edukacji lub szkoleń może wystąpić do ministra właściwego z wnioskiem o przywrócenie tej kwalifikacji statusu kwalifikacji rynkowej funkcjonującej w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

2. Wniosek zawiera:

- 1) dane podmiotu, o którym mowa w ust. 1:
  - a) nazwę lub firmę albo imię i nazwisko, w przypadku osoby fizycznej,
  - b) siedzibę i adres albo adres zamieszkania oraz adres do doręczeń, w przypadku osoby fizycznej,

- c) numer identyfikacji podatkowej (NIP), numer PESEL lub inny numer identyfikacyjny w przypadku osoby zagranicznej, o której mowa w art. 5 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej,
  - d) numer identyfikacyjny w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (REGON), o ile został nadany,
  - e) numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS) albo numer w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, o ile podmiot prowadzi działalność gospodarczą,
  - f) wskazanie osób uprawnionych do reprezentowania w przypadku podmiotu będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną,
  - g) adres elektroniczny osoby wnoszącej wniosek;
- 2) informację, o której mowa w art. 15 ust. 1 pkt 2 lit. i.
3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się:
- 1) w przypadku podmiotu, który nie prowadzi działalności gospodarczej – dokumenty potwierdzające spełnienie warunku prowadzenia zorganizowanej działalności w obszarze gospodarki, rynku pracy, edukacji lub szkoleń, w szczególności statut, uchwałę, umowę, lub oświadczenie o następującej treści: „Oświadczam, że prowadzę zorganizowaną działalność w obszarze, gospodarki, rynku pracy, edukacji lub szkoleń.”;
  - 2) oświadczenie o następującej treści: „Oświadczam, że dane zawarte we wniosku o przywrócenie danej kwalifikacji statusu kwalifikacji rynkowej funkcjonującej w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz dołączone dokumenty są kompletne i zgodne z prawdą.”.

4. Oświadczenia, o których mowa w ust. 3, uwierzytelnia się przy użyciu mechanizmów określonych w art. 20a ust. 1 albo 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

5. Oświadczenia, o których mowa w ust. 3, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy/świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

6. Wniosek składa się do ministra właściwego za pośrednictwem portalu Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji.

7. Wniosek uwierzytelnia się przy użyciu mechanizmów określonych w art. 20a ust. 1 albo 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

Art. 32. 1. Podmiot prowadzący Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji dokonuje oceny formalnej wniosku, o którym mowa w art. 31 ust. 1, w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku.

2. Ocena formalna obejmuje ocenę zgodności wniosku z wymaganiami, o których mowa w art. 31 ust. 2-7.

3. W przypadku stwierdzenia braków formalnych podmiot prowadzący Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji niezwłocznie wzywa podmiot, o którym mowa w art. 31 ust. 1, do ich usunięcia w terminie 30 dni. Termin, o którym mowa w ust. 1, biegnie od dnia złożenia przez podmiot poprawionego wniosku.

4. W przypadku nieusunięcia braków w terminie, o którym mowa w ust. 3, wniosek pozostawia się bez rozpatrzenia.

5. Poprawny formalnie wniosek podmiot prowadzący Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji przekazuje niezwłocznie do ministra właściwego.

Art. 33. 1. Minister właściwy rozpatruje wniosek, o którym mowa w art. 31 ust. 1, po zasięgnięciu opinii specjalistów, o których mowa w art. 19 ust. 2.

2. Specjaliści sporządzają opinię dotyczącą społeczno-gospodarczej potrzeby funkcjonowania w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji danej kwalifikacji rynkowej.

3. Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku, o którym mowa w art. 31 ust. 1, minister właściwy w drodze obwieszczenia informuje o przywróceniu kwalifikacji rynkowej archiwalnej statusu kwalifikacji rynkowej funkcjonującej w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji. Obwieszczenie podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

4. Minister właściwy informuje podmiot, o którym mowa w art. 31 ust. 1, o negatywnym rozpatrzeniu wniosku oraz przedstawia uzasadnienie negatywnego rozpatrzenia wniosku.

5. Na negatywne rozpatrzenie wniosku nie służy skarga do sądu administracyjnego.

6. Minister właściwy rozpatruje wniosek, o którym mowa w art. 31 ust. 1, w terminie czterech miesięcy od dnia otrzymania poprawnego formalnie wniosku zgodnie z art. 32 ust. 5.

Art. 34. 1. Niezwłocznie po ogłoszeniu obwieszczenia, o którym mowa w art. 33 ust. 3, minister właściwy podaje na portalu Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji informację o możliwości składania wniosków o nadanie uprawnienia do certyfikowania danej kwalifikacji rynkowej, której został przywrócony status kwalifikacji rynkowej funkcjonującej w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

2. Minister właściwy niezwłocznie przekazuje do podmiotu prowadzącego Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji informację o przywróceniu kwalifikacji rynkowej archiwalnej statusu kwalifikacji rynkowej funkcjonującej w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

Art. 35. 1. Jeżeli wszystkie instytucje certyfikujące uprawnione do certyfikowania danej kwalifikacji rynkowej nie spełniają warunków, o których mowa w art. 41 ust. 2 pkt 1-3, albo jeżeli przysługujące im uprawnienia do certyfikowania zostały zawieszona na podstawie art. 78 ust. 1 pkt 3 i art. 80 ust. 1 pkt 2, albo cofnięte na podstawie art. 80 ust. 2, dana kwalifikacja z mocy prawa otrzymuje status kwalifikacji rynkowej zawieszona do czasu nadania przynajmniej jednemu podmiotowi uprawnienia do certyfikowania tej kwalifikacji.

2. Minister właściwy informuje, w drodze obwieszczenia, o otrzymaniu przez daną kwalifikację rynkową statusu kwalifikacji rynkowej zawieszona. Obwieszczenie podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

3. Otrzymanie statusu kwalifikacji rynkowej zawieszona powoduje wygaśnięcie z mocy prawa umów, o których mowa w art. 60 ust. 1, w odniesieniu do instytucji certyfikujących, o których mowa w ust. 1.

4. Otrzymanie przez daną kwalifikację rynkową statusu kwalifikacji zawieszona nie powoduje unieważnienia dokumentów potwierdzających nadanie tej kwalifikacji, które zostały wydane przed dniem ogłoszenia obwieszczenia, o którym mowa w ust. 2.

5. Minister właściwy niezwłocznie przekazuje do podmiotu prowadzącego Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji informację o otrzymaniu przez daną kwalifikację rynkową statusu kwalifikacji zawieszona.

6. Jeżeli ze względów społeczno-gospodarczych jest uzasadnione funkcjonowanie w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji danej kwalifikacji rynkowej, która otrzymała status kwalifikacji zawieszona, minister właściwy podaje na portalu Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji informację o możliwości składania wniosków o nadanie uprawnienia do certyfikowania tej kwalifikacji na podstawie art. 41 ust. 1.

7. Minister właściwy niezwłocznie przekazuje do podmiotu prowadzącego Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji informację o zmianie statusu danej kwalifikacji rynkowej z zawieszanej na funkcjonującą w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

8. Osobom, które w dniu ogłoszenia obwieszczenia, o którym mowa w ust. 2, rozpoczęły walidację w danej kwalifikacji rynkowej, wydaje się dokument potwierdzający nadanie kwalifikacji, jeżeli wynik walidacji jest pozytywny, po uznaniu kwalifikacji rynkowej za funkcjonującą w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

9. Jeżeli ze względów społeczno-gospodarczych nie jest uzasadnione funkcjonowanie w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji danej kwalifikacji rynkowej, która otrzymała status kwalifikacji zawieszanej, lub jeżeli nie nadano uprawnienia do certyfikowania tej kwalifikacji na podstawie art. 41 ust. 1, do osób które w dniu ogłoszenia obwieszczenia, o którym mowa w ust. 2, rozpoczęły walidację w danej kwalifikacji rynkowej, stosuje się art. 48 i 49.

Art. 36. 1. Minister właściwy może, w drodze rozporządzenia, upoważnić organ lub jednostkę organizacyjną jemu podległą lub przez niego nadzorowaną, organ samorządu zawodowego lub organizację gospodarczą do:

- 1) rozpatrywania wniosków, o których mowa w art. 14 ust. 1 i art. 31 ust. 1;
- 2) dokonywania przeglądu kwalifikacji rynkowej włączonej do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, o którym mowa w art. 27 ust. 1.

2. Do rozpatrywania wniosków, o których mowa w art. 14 ust. 1 i art. 31 ust. 1, stosuje się odpowiednio art. 24 i art. 25 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

Art. 37. 1. Kwalifikacje potwierdzone dyplomami mistrza i świadectwami czeladniczymi wydawanymi po przeprowadzeniu egzaminów w zawodach, o których mowa w art. 3 ust. 3a ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle, mogą być włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji przez ministra właściwego na wniosek Związku Rzemiosła Polskiego. Do złożenia wniosku stosuje się art. 15 i 16.

2. Do rozpatrzenia wniosku stosuje się art. 17–25, z wyjątkiem art. 25 ust. 2 pkt 5–8.

3. Uprawnienia do certyfikowania kwalifikacji cząstkowych, o których mowa w ust. 1, posiadają izby rzemieślnicze.

4. W odniesieniu do izb rzemieślniczych funkcję podmiotu zewnętrznego zapewniania jakości, o którym mowa w art. 51 ust. 1, wykonuje Związek Rzemiosła Polskiego.

5. Kwalifikację cząstkową, o której mowa w ust. 1, uznaje się za funkcjonującą w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji z dniem ogłoszenia obwieszczenia, o którym mowa w art. 25 ust. 2.

6. Minister właściwy niezwłocznie informuje podmiot prowadzący Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji o rozpoczęciu funkcjonowania w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji danej kwalifikacji cząstkowej, o której mowa w ust. 1.

7. Do kwalifikacji cząstkowych, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio art. 26-36, art. 48-50, art. 63-71 i art. 75-81.

Art. 38. 1. Minister właściwy może włączyć do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji kwalifikację uregulowaną, jeżeli w odniesieniu do danej kwalifikacji określono:

- 1) efekty uczenia się opisane zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 1;
- 2) wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację;
- 3) instytucje, którym nadano uprawnienia do certyfikowania, lub jeżeli uprawnienia do certyfikowania nadaje się na podstawie art. 41 ust. 1;
- 4) w razie potrzeby, dodatkowe warunki, które muszą spełniać podmioty ubiegające się o uprawnienie do certyfikowania na podstawie art. 41 ust 1;
- 5) instytucje, którym powierzono funkcję zewnętrznego zapewniania jakości, lub jeżeli podmiot zewnętrznego zapewniania jakości jest wyznaczany z listy zgodnie z art. 59 ust. 1;
- 6) w razie potrzeby, dodatkowe wymagania, wynikające ze specyfiki danej kwalifikacji, dotyczące:
  - a) zakresu i częstotliwości ewaluacji wewnętrznej, o których mowa w art. 64 ust. 1 i 2,
  - b) zakresu i częstotliwości sporządzania raportów z zewnętrznego zapewniania jakości, o których mowa w art. 68 ust. 1 i 2,
  - c) zakresu i częstotliwości składania sprawozdań z działalności, o których mowa w art. 76 ust. 1-3;
- 7) w razie potrzeby, warunki, które musi spełnić osoba przystępująca do walidacji, w szczególności wymagany poziom wykształcenia;
- 8) okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji i, w razie potrzeby, warunki przedłużenia ważności tego dokumentu.

2. Minister właściwy przypisuje poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji uregulowanej po dokonaniu porównania efektów uczenia wymaganych dla danej kwalifikacji z charakterystykami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji pierwszego i drugiego stopnia. Przepis art. 21 stosuje się.

3. Minister właściwy w drodze obwieszczenia informuje o przypisaniu poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji uregulowanej oraz o włączeniu kwalifikacji uregulowanej do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Obwieszczenie podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

4. Kwalifikację uregulowaną uznaje się za włączoną do Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji z dniem ogłoszenia obwieszczenia, o którym mowa w ust. 3.

5. Minister właściwy informuje podmiot prowadzący Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji o włączeniu danej kwalifikacji uregulowanej do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji niezwłocznie po ogłoszeniu obwieszczenia, o którym mowa w ust. 3.

Art. 39. 1. W przepisach odrębnych określa się instytucje, o których mowa w art. 38 ust. 1 pkt 3 i 5, jeżeli spełniają one wymagania, o których mowa odpowiednio w art. 41 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz art. 53 ust. 2 pkt 1-3.

2. Jeżeli w przepisach odrębnych zostały określone instytucje, o których mowa w art. 38 ust. 1 pkt 3, do tych instytucji przepisy art. 46–49, art. 50, art. 63–73 i art. 75–82 stosuje się odpowiednio, z tym że:

- 1) jeżeli w przepisach odrębnych zostały określone także instytucje, o których mowa w art. 38 ust. 1 pkt 5, albo
- 2) jeżeli podmiot zewnętrznego zapewniania jakości jest wyznaczany z listy zgodnie z art. 59 ust. 1 oraz jeżeli z przepisów odrębnych wynika, że za walidację i certyfikowanie nie pobiera się opłat

– art. 46 nie stosuje się.

3. Jeżeli w przepisach odrębnych zostały określone instytucje, o których mowa w art. 38 ust. 1 pkt 5, do tych instytucji przepisy art. 50, art. 66–73 i art. 75–82 stosuje się odpowiednio, oraz finansowanie zewnętrznego zapewniania jakości zapewnia minister właściwy dla danej kwalifikacji uregulowanej.

4. Jeżeli uprawnienia do certyfikowania danej kwalifikacji uregulowanej nadaje się na podstawie art. 41 ust. 1, lub jeżeli podmiot zewnętrznego zapewniania jakości został wyznaczony z listy zgodnie z art. 59 ust. 1, do danej kwalifikacji uregulowanej przepisy art. 41–82 stosuje się odpowiednio.

5. Jeżeli podmiot zewnętrznego zapewniania jakości został wyznaczony z listy zgodnie z art. 59 ust. 1, a z przepisów odrębnych wynika, że za walidację i certyfikowanie nie pobiera się opłat, art. 46 nie stosuje się.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5, finansowanie zewnętrznego zapewniania jakości zapewnia minister właściwy dla danej kwalifikacji uregulowanej.

7. Jeżeli uprawnienia do certyfikowania danej kwalifikacji uregulowanej nadaje się na podstawie art. 41 ust. 1 lub jeżeli podmiot zewnętrznego zapewniania jakości jest wyznaczony z listy zgodnie z art. 59 ust. 1, kwalifikację uregulowaną uznaje się za funkcjonującą w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji po powierzeniu funkcji podmiotu zewnętrznego zapewniania jakości wobec danej instytucji certyfikującej zgodnie z art. 60 ust. 1.

Art. 40. 1. Przepisy art. 14–25 stosuje się odpowiednio do włączania do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji kwalifikacji nadawanych po ukończeniu kursów kształcących i szkoleń, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 lipca 2015 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, innych form kształcenia, o których mowa w art. 2 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk, oraz innych form kształcenia, w tym szkoleń i kursów kształcących, o których mowa w art. 2 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych.

2. Do kwalifikacji cząstkowych, o których mowa w ust. 1, stosuje się art. 26-36 oraz art. 41-82.

Rozdział 4

Wymogi dotyczące podmiotów przeprowadzających walidację i certyfikowanie kwalifikacji rynkowych włączonych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji oraz zasady uzyskiwania uprawnień do certyfikowania

Art. 41. 1. Minister właściwy nadaje, w drodze decyzji administracyjnej, uprawnienie do certyfikowania danej kwalifikacji rynkowej:

- 1) funkcjonującej w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji;
- 2) w odniesieniu do której na portalu Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji została ogłoszona informacja, o której mowa w art. 26 ust. 1 pkt 1, art. 34 ust. 1 i art. 35 ust. 5.

2. Z wnioskiem o nadanie uprawnienia do certyfikowania danej kwalifikacji rynkowej może wystąpić podmiot prowadzący działalność gospodarczą, jeżeli:

- 1) zapewnia warunki organizacyjne i kadrowe;

- 2) spełnia dodatkowe warunki określone w art. 25 ust. 2 pkt 7;
- 3) nie zakończył lub zawiesił prowadzenia działalności gospodarczej, lub w stosunku do którego nie została otwarta likwidacja lub nie ogłoszono jego upadłości;
- 4) nie posiada zaległości z tytułu podatków, składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, o ile był obowiązany do ich opłacania.

Art. 42. 1. Wniosek, o którym mowa w art. 41 ust. 2, zawiera:

- 1) dane podmiotu, o którym mowa w art. 41 ust. 2:
  - a) nazwę lub firmę albo imię i nazwisko, w przypadku osoby fizycznej,
  - b) siedzibę i adres albo adres zamieszkania oraz adres do doręczeń, w przypadku osoby fizycznej,
  - c) numer identyfikacji podatkowej (NIP), numer PESEL lub inny numer identyfikacyjny w przypadku osoby zagranicznej, o której mowa w art. 5 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej,
  - d) numer identyfikacyjny w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (REGON),
  - e) numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS) albo numer w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej,
  - f) wskazanie osób uprawnionych do reprezentowania w przypadku podmiotu będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną,
  - g) adres elektroniczny osoby wnoszącej wniosek;
- 2) wskazanie kwalifikacji rynkowej, której dotyczy wniosek;
- 3) informacje o warunkach organizacyjnych i kadrowych oraz o spełnianiu dodatkowych warunków, o których mowa w art. 25 ust. 2 pkt 7.

2. Do wniosku dołącza się:

- 1) oświadczenia o następującej treści:
  - a) „Oświadczam, że nie posiadam zaległości z tytułu podatków, składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.”,
  - b) „Oświadczam, że dane zawarte we wniosku o nadanie uprawnienia do certyfikowania kwalifikacji rynkowej oraz dołączone dokumenty są kompletne i zgodne z prawdą.”;

2) dowód wniesienia opłaty, o której mowa w art. 44 ust. 1.

3. Oświadczenia, o których mowa w ust. 2 pkt 1, uwierzytelnia się przy użyciu mechanizmów określonych w art. 20a ust. 1 albo 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

4. Oświadczenia, o których mowa w ust. 2 pkt 1, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy/świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

5. Wniosek składa się do ministra właściwego za pośrednictwem portalu Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji.

Art. 43. 1. Wniosek, o którym mowa w art. 41 ust. 2, podlega opłacie. Opłatę w wysokości 10 000 zł wnosi się na rachunek bankowy wskazany przez ministra koordynatora Zintegrowanego systemu Kwalifikacji. Opłata stanowi dochód budżetu państwa. Opłata nie podlega zwrotowi.

2. Wniosek złożony bez opłaty pozostawia się bez rozpatrzenia.

3. Kwota, o której mowa w ust. 1, podlega raz na pięć lat waloryzacji o sumę prognozowanych średniorocznych wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, określonych w ustawach budżetowych na dany rok kalendarzowy, za ostatnie pięć lat.

4. Minister koordynator Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji co pięć lat ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, obowiązującą w kolejnych pięciu latach, obliczoną zgodnie z ust. 3.

Art. 44. 1. Podmiot prowadzący Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji dokonuje oceny formalnej wniosku, o którym mowa w art. 41 ust. 2, w terminie 14 dni od dnia złożenia tego wniosku.

2. Ocena formalna wniosku obejmuje ocenę zgodności wniosku z wymogami, o których mowa w art. 42 i art. 43 ust. 1.

3. W przypadku stwierdzenia braków formalnych podmiot prowadzący Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji niezwłocznie wzywa podmiot, o którym mowa w art. 41 ust. 2, do ich usunięcia w terminie 30 dni. Termin, o którym mowa w ust. 1, biegnie od dnia złożenia przez podmiot poprawionego wniosku.

4. W przypadku nieusunięcia braków w terminie, o którym mowa w ust. 3, wniosek pozostawia się bez rozpatrzenia.

5. Poprawny formalnie wniosek podmiot prowadzący Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji przekazuje niezwłocznie do ministra właściwego.

6. Termin, o którym mowa w art. 35 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, biegnie od dnia otrzymania przez ministra właściwego poprawnego formalnie wniosku, o którym mowa w ust. 5.

Art. 45. Minister właściwy może, w drodze rozporządzenia, upoważnić do wydawania decyzji, o których mowa w art. 41 ust. 1, organ lub jednostkę organizacyjną podległą ministrowi lub przez niego nadzorowaną, organ samorządu zawodowego lub organizację gospodarczą.

Art. 46. Instytucja certyfikująca wnosi kwartalną opłatę w wysokości 3 % przychodów z opłat za walidację i certyfikowanie, jednakże nie mniej niż 1 zł od wydanego dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji rynkowej, do której certyfikowania jest uprawniona.

Art. 47. 1. Walidację przeprowadza instytucja certyfikująca w sposób zgodny z wymaganiami, o których mowa w art. 25 ust. 2 pkt 5.

2. Instytucja certyfikująca może upoważnić do przeprowadzania walidacji inny podmiot, jeżeli gwarantuje on przeprowadzanie walidacji w sposób zgodny z wymaganiami, o których mowa w art. 25 ust. 2 pkt 5.

3. Upoważnienie podmiotu, o którym mowa w ust. 2, nie zwalnia instytucji certyfikującej z odpowiedzialności za prawidłowość walidacji przeprowadzanej przez ten podmiot.

4. Instytucja certyfikująca sprawuje nadzór nad sposobem walidacji przez podmiot, o którym mowa w ust. 2.

5. Instytucja certyfikująca udostępnia na stronie internetowej szczegółowe informacje o sposobie zorganizowania i przeprowadzania walidacji dla danej kwalifikacji rynkowej.

Art. 48. 1. Osiągnięcia wymagane dla danej kwalifikacji rynkowej, uzyskane w różnym miejscu i czasie, mogą być etapowo gromadzone i być podstawą nadania kwalifikacji w toku certyfikowania.

2. Przez osiągnięcie, o których mowa w ust. 1, należy rozumieć wyodrębniony zbiór efektów uczenia się, których uzyskanie zostało potwierdzone w walidacji, stanowiący część wymagań dla danej kwalifikacji rynkowej.

3. Osiągnięcia wymagane dla danej kwalifikacji rynkowej mogą być poddawane walidacji w różnym miejscu i czasie, jeżeli wymagania dotyczące walidacji, o których mowa w art. 25 ust. 2 pkt 5, nie stanowią inaczej.

Art. 49. 1. Instytucja certyfikująca może w toku certyfikowania danej kwalifikacji rynkowej uznać osiągnięcia, uzyskane w związku z ubieganiem się o nadanie innej kwalifikacji włączonej do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, za tożsame z osiągnięciami stanowiącymi część wymagań dla danej kwalifikacji rynkowej, na podstawie dokumentu potwierdzającego nadanie innej kwalifikacji.

2. Instytucja certyfikująca może w toku certyfikowania danej kwalifikacji rynkowej uznać inne osiągnięcia, niż określone w ust. 1, za tożsame z osiągnięciami stanowiącymi część wymagań dla danej kwalifikacji rynkowej, jeżeli uzyskanie tych osiągnięć zostało sprawdzone w przeprowadzonej walidacji.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, uznanie osiągnięć następuje na podstawie rozmowy z osobą ubiegającą się o nadanie danej kwalifikacji rynkowej oraz na podstawie oceny przedstawionej przez tę osobę dokumentacji.

Rozdział 5

Zapewnianie jakości walidacji i certyfikowania kwalifikacji rynkowych włączonych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji

Art. 50. 1. Walidacja i certyfikowanie prowadzone przez instytucję certyfikującą są objęte systemem zapewniania jakości.

2. Na system zapewniania jakości walidacji i certyfikowania składają się:

- 1) zewnętrzny system zapewniania jakości;
- 2) wewnętrzny system zapewniania jakości.

Art. 51. 1. Zewnętrzne zapewnianie jakości walidacji i certyfikowania prowadzonych przez instytucje certyfikujące wykonuje podmiot prowadzący zorganizowaną działalność w obszarze gospodarki, rynku pracy, edukacji lub szkoleń, który został wpisany na listę podmiotów uprawnionych do pełnienia funkcji zewnętrznego zapewniania jakości wobec instytucji certyfikujących, zwaną dalej „listą”.

2. Listę prowadzi minister koordynator Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

3. Lista jest podawana do publicznej wiadomości na portalu Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Art. 52. 1. Wpis na listę podmiotu, o którym mowa w art. 51 ust. 1, następuje w drodze decyzji administracyjnej, po przeprowadzeniu naboru na listę.

2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, wskazuje się grupy kwalifikacji rynkowych z określonych działów administracji rządowej, w których dany podmiot może pełnić funkcję podmiotu zewnętrznego zapewniania jakości wobec instytucji certyfikujących.

Art. 53. 1. Minister koordynator Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji ogłasza nabór na listę nie rzadziej niż raz na trzy lata. Informację o naborze na listę podaje się na portalu Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

2. Z wnioskiem o wpis na listę może wystąpić podmiot, o którym mowa w art. 51 ust. 1, jeżeli:

- 1) dysponuje odpowiednio przygotowaną kadrą do wykonywania zadań, o których mowa w art. 66;
- 2) posiada wewnętrzny system zapewniania jakości przeprowadzanych procesów;
- 3) nie jest instytucją certyfikującą kwalifikacje rynkowe należące do grup kwalifikacji, o których mowa w art. 52 ust. 2;
- 4) posiada co najmniej 10–letnie doświadczenie w prowadzeniu działalności w zakresie gospodarki, rynku pracy, edukacji lub szkoleń;
- 5) nie zakończył lub zawiesił prowadzenia działalności gospodarczej, lub w stosunku do którego nie została otwarta likwidacja lub nie ogłoszono jego upadłości;
- 6) nie posiada zaległości z tytułu podatków, składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, o ile był obowiązany do ich opłacania.

3. Przez kadrę, o której mowa w ust. 2 pkt 1, należy rozumieć pracowników, którzy jako zespół posiadają:

- 1) ogólną wiedzę na temat zintegrowanego systemu kwalifikacji;
- 2) wiedzę o zasadach walidacji oraz doświadczenie w zakresie walidacji efektów uczenia się uzyskanych w ramach edukacji formalnej i nieformalnej oraz nieformalnego uczenia się;
- 3) wiedzę o zasadach wewnętrznego i zewnętrznego zapewniania jakości w obszarze nadawania kwalifikacji rynkowych należących do grup kwalifikacji, o których mowa w art. 52 ust. 2, oraz doświadczenie w zakresie prowadzenia ewaluacji lub audytów.

Art. 54. 1. Wniosek, o którym mowa w art. 53 ust. 2, zawiera:

- 1) dane podmiotu, o którym mowa w art. 51 ust. 1:
  - a) nazwę lub firmę albo imię i nazwisko, w przypadku osoby fizycznej,
  - b) siedzibę i adres albo adres zamieszkania oraz adres do doręczeń, w przypadku osoby fizycznej,
  - c) numer identyfikacji podatkowej (NIP), numer PESEL lub inny numer identyfikacyjny w przypadku osoby zagranicznej, o której mowa w art. 5 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej,
  - d) numer identyfikacyjny w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (REGON), o ile został nadany,
  - e) numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS) albo numer w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, o ile podmiot prowadzi działalność gospodarczą,
  - f) wskazanie osób uprawnionych do reprezentowania w przypadku podmiotu będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną,
  - g) adres elektroniczny osoby wnoszącej wniosek;
- 2) określenie grup kwalifikacji rynkowych z określonych działów administracji rządowej, o których mowa w art. 52 ust. 2, w odniesieniu do których dany podmiot wnioskuje o pełnienie funkcji zewnętrznego zapewniania jakości;
- 3) imiona i nazwiska pracowników danego podmiotu wraz z informacją o ich wykształceniu i doświadczeniu zawodowym w zakresie wykonywania zadań, o których mowa w art. 66;
- 4) inne informacje mające wpływ na ocenę możliwości wykonywania przez dany podmiot zadań związanych z zewnętrznym zapewnianiem jakości.

2. Do wniosku dołącza się:

- 1) w przypadku podmiotu, który nie prowadzi działalności gospodarczej – dokumenty potwierdzające spełnienie warunku prowadzenia zorganizowanej działalności w obszarze gospodarki, rynku pracy, edukacji lub szkoleń, w szczególności statut, uchwałę, umowę, lub oświadczenie o następującej treści: „Oświadczam, że prowadzę zorganizowaną działalność w obszarze, gospodarki, rynku pracy, edukacji lub szkoleń.”;
- 2) oświadczenia o następującej treści:

- a) „Oświadczam, że posiadam co najmniej 10–letnie doświadczenie w prowadzeniu działalności w zakresie gospodarki, rynku pracy, edukacji lub szkoleń oraz posiadam wewnętrzny system zapewniania jakości przeprowadzanych procesów.”,
- b) „Oświadczam, że nie posiadam zaległości z tytułu podatków, składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.”,
- c) „Oświadczam, że dane zawarte we wniosku o nadanie uprawnień do certyfikowania danej kwalifikacji rynkowej oraz dołączone dokumenty są kompletne i zgodne z prawdą.”;

3) dowód wniesienia opłaty, o której mowa w art. 55 ust. 1.

3. Oświadczenia, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2, uwierzytelnia się przy użyciu mechanizmów określonych w art. 20a ust. 1 albo 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

4. Oświadczenia, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy/świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

5. Wniosek składa się do ministra właściwego za pośrednictwem portalu Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji.

Art. 55. 1. Wniosek, o którym mowa w art. 53 ust. 2, podlega opłacie. Opłatę w wysokości 2 000 zł wnosi się na rachunek bankowy wskazany przez ministra koordynatora Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Opłata stanowi dochód budżetu państwa. Opłata nie podlega zwrotowi.

2. Wniosek złożony bez opłaty pozostawia się bez rozpatrzenia.

3. Kwota, o której mowa w ust. 1, podlega raz na pięć lat waloryzacji o sumę prognozowanych średniorocznych wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, określonych w ustawach budżetowych na dany rok kalendarzowy, za ostatnie pięć lat.

4. Minister koordynator Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji co pięć lat ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, obowiązującą w kolejnych pięciu latach, obliczoną zgodnie z ust. 3.

Art. 56. 1. Podmiot prowadzący Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji dokonuje oceny formalnej wniosku, o którym mowa w art. 53 ust. 2, w terminie 14 dni od dnia złożenia tego wniosku.

2. Ocena formalna wniosku obejmuje ocenę zgodności wniosku z wymogami, o których mowa w art. 54 i art. 55 ust. 1.

3. W przypadku stwierdzenia braków formalnych podmiot prowadzący Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji niezwłocznie wzywa wnioskodawcę do ich usunięcia w terminie 30 dni.

4. W przypadku nieusunięcia braków w terminie, o którym mowa w ust. 3, wniosek pozostawia się bez rozpatrzenia.

5. Poprawny formalnie wniosek podmiot prowadzący Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji przekazuje do ministra koordynatora Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

6. Termin, o którym mowa w art. 35 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, biegnie od dnia otrzymania przez ministra koordynatora Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji poprawnego formalnie wniosku, o którym mowa w ust. 5.

Art. 57. 1. Minister koordynator Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji powołuje komisję do oceny wniosku, o którym mowa w art. 53 ust. 2.

2. W skład komisji wchodzi:

- 1) przedstawiciel ministra koordynatora Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, jako przewodniczący komisji;
- 2) po jednym przedstawicielu ministrów właściwych dla działów administracji rządowej, o których mowa w art. 54 ust. 1 pkt 2;
- 3) trzech przedstawicieli Rady Interesariuszy Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

3. Komisja przedstawia ocenę wniosków ministrowi koordynatorowi Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Art. 58. 1. Wpisu na listę danego podmiotu dokonuje się na okres sześciu lat.

2. Minister koordynator Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji może, z urzędu, przedłużyć wpis na listę jednokrotnie w odniesieniu do danego podmiotu o kolejne sześć lat, jeżeli dany podmiot prawidłowo wykonuje funkcję zewnętrznego zapewniania jakości.

3. Przed przedłużeniem wpisu, o którym mowa w ust. 2, minister koordynator Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji zasięga opinii ministrów właściwych dla działów administracji rządowej, o których mowa w art. 52 ust. 2.

Art. 59. 1. Jeżeli decyzja administracyjna o nadaniu uprawnień danej instytucji certyfikującej, o której mowa w art. 41 ust. 1, jest ostateczna, minister właściwy wskazuje z listy podmiotów zewnętrznego zapewniania jakości, któremu powierza wobec tej instytucji certyfikującej funkcję zewnętrznego zapewniania jakości.

2. W danej kwalifikacji rynkowej funkcję zewnętrznego zapewniania jakości wobec instytucji certyfikujących uprawnionych do certyfikowania tej kwalifikacji może wykonywać nie więcej niż 5 podmiotów wpisanych na listę.

3. Wskazując dany podmiot z listy minister właściwy uwzględnia:

- 1) warunek, o którym mowa w ust. 2;
- 2) racjonalność ekonomiczną i efektywność wykorzystania istniejących zasobów;
- 2) zasadę równomiernego rozdzielania zadań pomiędzy podmioty wpisane na listę.

Art. 60. 1. Minister właściwy, w drodze umowy, powierza wskazanemu z listy podmiotowi pełnienie funkcji zewnętrznego zapewniania jakości wobec danej instytucji certyfikującej.

2. Podmioty, którym powierzono funkcję zewnętrznego zapewniania jakości w odniesieniu do instytucji certyfikujących w danej kwalifikacji rynkowej, są obowiązane do współpracy w celu zapewnienia spójnego standardu jakości certyfikowania danej kwalifikacji rynkowej.

3. Podmiot, któremu powierzono funkcję zewnętrznego zapewniania jakości, może rozwiązać umowę, o której mowa w ust. 1, z ważnych powodów z zachowaniem trzymiesięcznego terminu wypowiedzenia.

4. Minister właściwy niezwłocznie informuje podmiot prowadzący Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji o rozwiązaniu lub wygaśnięciu umowy, o której mowa w ust. 1.

5. Minister koordynator Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji określi w drodze rozporządzenia:

- 1) regulamin pracy komisji, o której mowa w art. 57 ust.1,
- 2) wzór umowy, o której mowa w ust. 1,
- 3) sposób ustalania wysokości wynagrodzenia z tytułu umowy, o której mowa w ust. 1, dla podmiotu, któremu powierza się funkcję zewnętrznego zapewniania jakości wobec danej instytucji certyfikującej, okres, na jaki umowa może być zawarta, oraz szczegółowe warunki rozwiązania lub wygaśnięcia umowy

– uwzględniając potrzebę zapewnienia sprawnego przebiegu postępowania, prawidłowego i efektywnego wykonywania zadań związanych z zewnętrznym zapewnianiem jakości oraz

różnice w zewnętrznym zapewnianiu jakości wynikające ze specyfiki poszczególnych kwalifikacji.

6. W zakresie nieuregulowanym ustawą do umowy, o której mowa w ust. 1, mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r. poz. 121, z późn. zm.⁷⁾) dotyczące umowy zlecenia.

Art. 61. 1. Kwalifikację rynkową uznaje się za funkcjonującą w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji od dnia zawarcia umowy, o której mowa w art. 60 ust. 1.

2. Minister właściwy niezwłocznie informuje podmiot prowadzący Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji o rozpoczęciu funkcjonowania w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji danej kwalifikacji rynkowej.

Art. 62. Instytucja certyfikująca rozpoczyna certyfikowanie danej kwalifikacji rynkowej od dnia zawarcia umowy, o której mowa w art. 60 ust. 1.

Art. 63. 1. Instytucja certyfikująca opracowuje i stosuje wewnętrzny system zapewniania jakości.

2. Wewnętrzny system zapewniania jakości dotyczy zasad postępowania, procedur, metod oraz rozwiązań organizacyjnych służących zapewnianiu poprawności walidacji i certyfikowania oraz doskonaleniu walidacji i certyfikowania.

3. Na wewnętrzny system zapewniania jakości instytucji certyfikującej składają się w szczególności:

- 1) rozwiązania zapewniające rozdzielenie procesów kształcenia i szkolenia od walidacji;
- 2) stałe monitorowanie i bieżąca ocena walidacji i certyfikowania;
- 3) ewaluacja wewnętrzna walidacji i certyfikowania.

4. Podmiot upoważniony do przeprowadzania walidacji, o którym mowa w art. 47 ust. 2, posiada wewnętrzny system zapewniania jakości.

Art. 64. 1. Instytucja certyfikująca przeprowadza ewaluację wewnętrzną w odniesieniu do każdej kwalifikacji rynkowej, do której certyfikowania jest uprawniona, nie rzadziej niż raz na trzy lata.

2. Instytucja certyfikująca sporządza raport z ewaluacji wewnętrznej, który zawiera:

- 1) analizę dokumentacji z przebiegu walidacji i certyfikowania;

---

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 827 oraz z 2015 r. poz. 4, 397, 539 i 1137.

- 2) ocenę stosowanych metod walidacji pod względem ich zgodności z wymaganiami, o których mowa w art. 25 ust. 2 pkt 5, oraz pod względem trafności stosowanych metod i kryteriów;
- 3) informacje o działaniach w zakresie doskonalenia metod walidacji i certyfikowania;
- 4) informacje o działaniach w zakresie doskonalenia wewnętrznego systemu zapewniania jakości.

3. Raport z ewaluacji wewnętrznej instytucja certyfikująca niezwłocznie przekazuje do podmiotu, któremu powierzono wobec niej funkcję zewnętrznego zapewniania jakości, oraz do podmiotu prowadzącego Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji.

Art. 65. 1. Instytucja certyfikująca na koniec każdego kwartału przekazuje podmiotowi prowadzącemu Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji informacje o:

- 1) liczbie wydanych dokumentów potwierdzających nadanie poszczególnych kwalifikacji;
- 2) wysokości opłat za walidację i certyfikowanie;
- 3) wysokości przychodów uzyskanych w danym kwartale z opłat za walidację i certyfikowanie.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, przekazuje się według stanu na dzień ich przekazania.

3. Informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 2, są podawane do publicznej wiadomości na portalu Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Art. 66. Zewnętrzne zapewnianie jakości wobec danej instytucji certyfikującej obejmuje:

- 1) monitorowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości stosowanego w danej instytucji certyfikującej;
- 2) weryfikację spełniania przez daną instytucję certyfikującą wymagań, o których mowa w art. 41 ust. 2 pkt 1 i 2;
- 3) ewaluację zewnętrzną walidacji i certyfikowania przeprowadzanych przez daną instytucję certyfikującą oraz funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości w danej instytucji certyfikującej.

Art. 67. Podmiot zewnętrznego zapewniania jakości prowadzi monitorowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości stosowanego w danej instytucji certyfikującej, o którym mowa w art. 66 pkt 1, na podstawie analizy:

- 1) raportów z ewaluacji wewnętrznej, o których mowa w art. 64 ust. 2;

- 2) informacji, o których mowa w art. 65 ust. 1;
- 3) sprawozdań z działalności, o których mowa w art. 76 ust. 1;
- 4) zawiadomień, o których mowa w art. 77.

Art. 68. 1. Podmiot zewnętrznego zapewniania jakości, nie rzadziej, niż raz na pięć lat, sporządza raport z zewnętrznego zapewniania jakości wobec danej instytucji certyfikującej w zakresie, o którym mowa w art. 66.

2. Raport z zewnętrznego zapewniania jakości wobec danej instytucji certyfikującej zawiera:

- 1) wyniki weryfikacji spełniania przez daną instytucję certyfikującą wymagań, o których mowa w art. 41 ust. 2 pkt 1 i 2;
- 2) analizę walidacji i certyfikowania przeprowadzanych przez daną instytucję certyfikującą;
- 3) analizę i ocenę funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości w danej instytucji certyfikującej;
- 4) rekomendacje zmian służących poprawie jakości walidacji i certyfikowania przeprowadzanych przez daną instytucję certyfikującą oraz funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości w danej instytucji certyfikującej.

3. Podmiot zewnętrznego zapewniania jakości niezwłocznie przekazuje do danej instytucji certyfikującej oraz do podmiotu prowadzącego Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji raport z zewnętrznego zapewniania jakości wobec danej instytucji certyfikującej.

Art. 69. 1. W zakresie niezbędnym do realizacji zadań, o których mowa w art. 66 pkt 2 i 3:

- 1) podmiot pełniący funkcję podmiotu zewnętrznego zapewniania jakości może żądać od instytucji certyfikującej udzielenia informacji i wglądu do dokumentacji posiadanej przez instytucję certyfikującą;
- 2) osoby wyznaczone przez podmiot pełniący funkcję podmiotu zewnętrznego zapewniania jakości, po uprzednim zawiadomieniu instytucji certyfikującej, mają prawo:
  - a) wstępu do siedziby instytucji certyfikującej lub miejsca prowadzenia działalności oraz do miejsca prowadzenia walidacji w celu oceny spełniania przez instytucję certyfikującą wymagań, o których mowa w art. 25 ust. 2 pkt 5 i art. 41 ust. 2 pkt 1 i 2,

- b) udziału w charakterze obserwatora w wykonywaniu przez instytucję certyfikującą zadań związanych z walidacją.

2. Z czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 2, osoba wyznaczona przez podmiot pełniący funkcję podmiotu zewnętrznego zapewniania jakości sporządza protokół. Protokół podpisuje ta osoba oraz osoba reprezentująca instytucję certyfikującą.

Art. 70. Podmiot, któremu powierzono wobec danej instytucji certyfikującej funkcję zewnętrznego zapewniania jakości niezwłocznie zawiadamia ministra właściwego o stwierdzonych w tej instytucji certyfikującej rażących nieprawidłowościach.

Art. 71. 1. Podmiot zewnętrznego zapewniania jakości co trzy lata przedstawia ministrom właściwym dla działów administracji rządowej, o których mowa w art. 52 ust. 2, sprawozdanie z wykonywania zadań związanych z zewnętrznym zapewnianiem jakości w zakresie określonych grup kwalifikacji rynkowych z tych działów administracji rządowej, obejmujące:

- 1) wykaz przeprowadzonych działań w ramach wykonywania funkcji podmiotu zewnętrznego zapewniania jakości wobec określonych instytucji certyfikujących;
- 2) wnioski z przeprowadzonych ewaluacji zewnętrznych w poszczególnych instytucjach certyfikujących;
- 3) informację o zakresie i wynikach współpracy, o której mowa w art. 60 ust. 2.

2. Podmiot zewnętrznego zapewniania jakości przekazuje podmiotowi prowadzącemu Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1.

Art. 72. 1. Podmiot zewnętrznego zapewniania jakości jest obowiązany do niezwłocznego zawiadomienia ministra koordynatora Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji oraz ministra właściwego o:

- 1) niespełnianiu warunków, o których mowa art. 53 ust. 2 pkt 1 i 2, oraz o działaniach podjętych w celu spełnienia tych wymagań;
- 2) zakończeniu lub zawieszeniu prowadzenia działalności gospodarczej oraz otwarciu likwidacji lub ogłoszeniu upadłości.

2. Zakończenie lub zawieszenie prowadzenia przez dany podmiot działalności gospodarczej lub otwarcie wobec tego podmiotu likwidacji albo ogłoszenie jego upadłości skutkuje wygaśnięciem z mocy prawa umów, o których mowa w art. 60 ust. 1, w odniesieniu do poszczególnych instytucji certyfikujących.

3. Podmiot zewnętrznego zapewniania jakości jest obowiązany do niezwłocznego zawiadomienia podmiotu prowadzącego Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji o zmianie danych, o których mowa w art. 84 ust. 1 pkt 4 lit. a.

Art. 73. 1. Minister koordynator Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, na wniosek ministra właściwego albo z własnej inicjatywy, może przeprowadzić kontrolę podmiotu, któremu powierzono funkcję zewnętrznego zapewniania jakości określonych grup kwalifikacji rynkowych z określonych działów administracji rządowej, o których mowa w art. 52 ust. 2, w zakresie prawidłowości wykonywania zadań związanych z zewnętrznym zapewnianiem jakości.

2. Na podstawie wyników przeprowadzonej kontroli minister koordynator Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji jest uprawniony do wezwania podmiotu, pod rygorem skreślenia z listy, do usunięcia w wyznaczonym terminie stwierdzonych nieprawidłowości w wykonywaniu zadań związanych z zewnętrznym zapewnianiem jakości.

3. Do kontroli, o której mowa w ust. 1, stosuje się przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2011 r. Nr 185, poz. 1092).

Art. 74. 1. Minister koordynator Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, z własnej inicjatywy albo na wniosek ministra właściwego, skreśla z listy podmiot zewnętrznego zapewniania jakości, jeżeli:

- 1) dany podmiot dwukrotnie odmówił zawarcia umowy, o której mowa w art. 60 ust. 1;
- 2) dany podmiot nie usunął stwierdzonych nieprawidłowości w wyznaczonym terminie, o którym mowa w art. 73 ust. 2;
- 3) w instytucji certyfikującej zostały stwierdzone rażące nieprawidłowości, o których dany podmiot nie zawiadomił wbrew obowiązkowi określonemu w art. 70;
- 4) dany podmiot przestał spełniać warunki, o których mowa w art. 53 ust. 2 pkt 1-3 i 5.

2. Skreślenie z listy następuje w drodze decyzji administracyjnej. Decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

3. Skreślenie z listy skutkuje wygaśnięciem z mocy prawa umów, o których mowa w art. 60 ust. 1, w odniesieniu do poszczególnych instytucji certyfikujących.

4. Minister koordynator Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji niezwłocznie informuje podmiot prowadzący Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji o wydaniu decyzji administracyjnej, o której mowa w ust. 2.

Rozdział 6

Nadzór nad walidacją i certyfikowaniem kwalifikacji rynkowych włączonych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji

Art. 75. Nadzór nad walidacją i certyfikowaniem kwalifikacji rynkowych sprawują ministrowie właściwi.

Art. 76. 1. Instytucja certyfikująca raz na dwa lata przedstawia ministrowi właściwemu sprawozdanie z działalności.

2. Pierwsze sprawozdanie obejmuje:

- 1) informacje potwierdzające spełnianie przez instytucje certyfikujące wymagań, o których mowa w art. 41 ust. 2 pkt 1 i 2;
- 2) opis istotnych elementów walidacji;
- 3) opis istotnych elementów funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości.

3. Kolejne sprawozdanie z działalności obejmuje:

- 1) zmiany, jakie nastąpiły w odniesieniu do poprzedniego sprawozdania w zakresie, o którym mowa w ust. 2;
- 2) wnioski z ewaluacji wewnętrznej, o której mowa w art. 64 ust. 1, jeżeli ewaluacja wewnętrzna została przeprowadzona w okresie od złożenia poprzedniego sprawozdania;
- 3) wnioski z ewaluacji zewnętrznej, o której mowa w art. 68 ust. 1, jeżeli ewaluacja zewnętrzna została przeprowadzona w okresie od złożenia poprzedniego sprawozdania;
- 4) informacje o podjętych działaniach wynikających z wniosków z ewaluacji wewnętrznej i ewaluacji zewnętrznej, jeżeli ewaluacje były przeprowadzone w okresie od złożenia poprzedniego sprawozdania;
- 5) informacje o realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 77.

4. Sprawozdanie z działalności instytucja certyfikująca przekazuje również podmiotowi zewnętrznego zapewniania jakości i podmiotowi prowadzącemu Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji.

Art. 77. 1. Instytucja certyfikująca jest obowiązana do niezwłocznego zawiadomienia ministra właściwego, podmiotu, któremu powierzono wobec niej funkcję zewnętrznego zapewniania jakości, oraz podmiotu prowadzącego Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji o:

- 1) niespełnieniu warunków, o których mowa art. 41 ust. 2 pkt 1 i 2, oraz o działaniach podjętych w celu spełnienia tych wymagań;

2) zakończeniu lub zawieszeniu prowadzenia działalności gospodarczej oraz otwarciu likwidacji lub ogłoszeniu jej upadłości.

2. Uprawnienia do certyfikowania wygasają z dniem zakończenia lub zawieszenia prowadzenia przez daną instytucję certyfikującą działalności gospodarczej lub otwarcia wobec niej likwidacji albo ogłoszenia jego upadłości.

3. Instytucja certyfikująca jest obowiązana do niezwłocznego zawiadomienia podmiotu prowadzącego Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji o zmianie danych, o których mowa w art. 84 ust. 1 pkt 3 lit. a, a także o udzieleniu upoważnienia, o którym mowa w art. 47 ust. 2.

Art. 78. 1. Jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie występowania rażących nieprawidłowości w certyfikowaniu w danej instytucji certyfikującej minister właściwy może:

- 1) zlecić podmiotowi, któremu powierzono wobec danej instytucji certyfikującej funkcję zewnętrznego zapewniania jakości, przeprowadzenie ewaluacji zewnętrznej w trybie nadzwyczajnym;
- 2) przeprowadzić kontrolę w danej instytucji certyfikującej;
- 3) zawiesić, w drodze decyzji administracyjnej, uprawnienia do certyfikowania danej kwalifikacji rynkowej, z równoczesnym zleceniem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w trybie nadzwyczajnym lub rozpoczęciem kontroli, do czasu wyjaśnienia podejrzeń.

2. Podmiot zewnętrznego zapewniania jakości sporządza raport z ewaluacji zewnętrznej, o której mowa w ust. 1 pkt 1, w którym dokonuje opisu ustalonego stanu faktycznego, w tym stwierdzonych nieprawidłowości w działalności instytucji certyfikującej, oraz określa zalecane działania naprawcze służące poprawie walidacji i certyfikowania prowadzonych przez instytucję certyfikującą albo stwierdza, że walidacja i certyfikowanie są prowadzone prawidłowo przez tę instytucję.

Art. 79. 1. Minister właściwy może przeprowadzić kontrolę w siedzibie instytucji certyfikującej lub w miejscu prowadzenia działalności, żądać dokumentacji posiadanej przez instytucję certyfikującą oraz występować do instytucji certyfikującej o udzielenie informacji związanych z organizacją i przebiegiem walidacji i certyfikowania.

2. Minister właściwy zawiadamia instytucję certyfikującą o zamiarze przeprowadzenia kontroli nie później niż 7 dni przed dniem rozpoczęcia kontroli.

3. Kontrolę przeprowadzają osoba lub osoby wyznaczone przez ministra właściwego, na podstawie okazanego imiennego upoważnienia wydanego przez ministra właściwego i po okazaniu legitymacji służbowej.

4. Osoba przeprowadzająca kontrolę podlega wyłączeniu z udziału w kontroli, na wniosek lub z urzędu, jeżeli kontrola może dotyczyć jej praw lub obowiązków, praw lub obowiązków jej małżonka, osoby pozostającej z nią faktycznie we wspólnym pożyciu, krewnych lub powinowatych do drugiego stopnia lub osoby związanej z nią z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli. Powody wyłączenia trwają mimo ustania małżeństwa, wspólnego pożycia, przysposobienia, opieki lub kurateli.

5. Przed rozpoczęciem kontroli osoba przeprowadzająca kontrolę składa pisemne oświadczenie o braku lub istnieniu okoliczności uzasadniających wyłączenie z udziału w kontroli.

6. Osoba przeprowadzająca kontrolę podlega wyłączeniu również w przypadku zaistnienia w toku kontroli okoliczności mogących wywołać uzasadnione wątpliwości co do jej bezstronności.

7. O wyłączeniu, o którym mowa w ust. 4 i 6, decyduje minister właściwy.

8. Osobie przeprowadzającej kontrolę przysługuje prawo wstępu do pomieszczeń, w których działa instytucja certyfikująca, wglądu do dokumentacji posiadanej przez instytucję certyfikującą, sporządzania kopii dokumentacji oraz żądania udzielenia ustnych lub pisemnych wyjaśnień.

9. Czynności kontrolnych dokonuje się w obecności upoważnionego przedstawiciela instytucji certyfikującej, zwanego dalej „osobą upoważnioną”. Osoba upoważniona jest obowiązana udzielać osobie przeprowadzającej kontrolę wszelkich potrzebnych informacji oraz zapewnić jej warunki sprawnego przeprowadzenia kontroli.

10. Osoba przeprowadzająca kontrolę sporządza protokół kontroli, który zawiera:

- 1) nazwę instytucji certyfikującej oraz jej dane teleadresowe;
- 2) imię, nazwisko i stanowisko służbowe osoby przeprowadzającej kontrolę;
- 3) datę rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych;
- 4) miejsce kontroli;
- 5) zakres kontroli;
- 6) opis ustalonego stanu faktycznego, w tym stwierdzone nieprawidłowości w działalności instytucji certyfikującej;
- 7) zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości;

- 8) imiona, nazwiska i funkcje osób odpowiedzialnych za nieprawidłowości oraz ustalenie czy stwierdzone nieprawidłowości są rażące;
- 9) zalecone działania naprawcze;
- 10) pouczenie o prawie, sposobie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli i o prawie do odmowy podpisania tego protokołu.

11. Protokół kontroli podpisuje osoba przeprowadzająca kontrolę i osoba upoważniona. W przypadku odmowy podpisania protokołu przez osobę upoważnioną osoba przeprowadzająca kontrolę umieszcza w protokole informację o tym fakcie.

12. Osoba upoważniona ma prawo zgłosić pisemne umotywowane zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania.

13. Minister właściwy, w terminie 7 dni od dnia zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli, informuje na piśmie osobę upoważnioną o uwzględnieniu w całości lub w części albo nieuwzględnieniu tych zastrzeżeń, wraz z uzasadnieniem.

14. W przypadku stwierdzenia, że zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są zasadne w całości lub w części osoba przeprowadzająca kontrolę zmienia lub uzupełnia protokół kontroli.

15. W przypadku nieuwzględnienia w całości zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli osoba przeprowadzająca kontrolę pozostawia protokół kontroli bez zmian.

Art. 80. 1. W wyniku ewaluacji zewnętrznej, o której mowa w art. 78 ust. 2, lub w wyniku przeprowadzonej kontroli, o której mowa w art. 79, minister właściwy:

- 1) wzywa instytucję certyfikującą do podjęcia w wyznaczonym terminie działań naprawczych pod rygorem cofnięcia danej instytucji certyfikującej uprawnienia do certyfikowania danej kwalifikacji rynkowej;
- 2) wzywa instytucję certyfikującą do podjęcia w wyznaczonym terminie działań naprawczych z równoczesnym zawieszeniem, w drodze decyzji administracyjnej, uprawnienia do certyfikowania danej kwalifikacji rynkowej, do czasu wykonania działań naprawczych.

2. Minister właściwy cofa, w drodze decyzji administracyjnej, uprawnienia instytucji certyfikującej do certyfikowania danej kwalifikacji rynkowej, jeżeli:

- 1) dokumenty potwierdzające nadanie określonej kwalifikacji instytucja certyfikująca wydała osobom, które nie przeszły z pozytywnym wynikiem prawidłowej walidacji;
- 2) instytucja certyfikująca przestała spełniać warunki, o których mowa w art. 41 ust. 2 pkt 2 i 3;

- 3) instytucja certyfikująca nie podjęła działań naprawczych w wyznaczonym terminie, o którym mowa w ust. 1;
- 4) w wyniku ewaluacji zewnętrznej, o której mowa w art. 78 ust. 2, lub w wyniku przeprowadzonej kontroli, o której mowa w art. 79, w instytucji certyfikującej zostały stwierdzone rażące nieprawidłowości.

3. Decyzjom administracyjnym, o którym mowa w art. 78 pkt 3 oraz ust. 1 pkt 2 i ust. 2, nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

4. Minister właściwy niezwłocznie informuje podmiot prowadzący Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji o wydaniu decyzji administracyjnych, o których mowa w art. 78 pkt 3 oraz ust. 1 pkt 2 i ust. 2.

Art. 81. 1. Od dnia wydania decyzji, o których mowa w art. 78 pkt 3 oraz art. 80 ust. 1 pkt 2 i ust. 2, instytucja certyfikująca nie może rozpoczynać walidacji i certyfikowania. Wydanie decyzji wstrzymuje rozpoczęte walidacje i certyfikowania.

2. Wydanie decyzji administracyjnych, o których mowa w art. 78 pkt 3 oraz art. 80 ust. 1 pkt 2 i ust. 2, nie powoduje unieważnienia dokumentów potwierdzających nadanie kwalifikacji wydanych przez daną instytucję certyfikującą.

3. Jeżeli stwierdzono, że podejrzenia, o których mowa w art. 78 ust. 1 pkt 3, były nieuzasadnione, lub jeżeli dana instytucja certyfikująca wykonała działania naprawcze, o których mowa w art. 80 ust. 1 pkt 2, minister właściwy, w drodze decyzji administracyjnej, odwiesza danej instytucji certyfikującej uprawnienie do certyfikowania danej kwalifikacji rynkowej.

4. Jeżeli decyzja, o której mowa w ust. 3, jest ostateczna, minister właściwy niezwłocznie informuje podmiot prowadzący Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji o odwieszeniu danej instytucji certyfikującej uprawnienia do certyfikowania danej kwalifikacji rynkowej.

Art. 82. W sprawach nieuregulowanych w ustawie w zakresie art. 41-45, art. 51-58, art. 74, art. 78 pkt 3, art. 80 i art. 81 stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

Rozdział 7

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji

Art. 83. 1. Tworzy się Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji. Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji udostępnia się za pośrednictwem portalu Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

2. Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji jest rejestrem jawnym.

3. Informacje do Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji przekazuje się za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.

Art. 84. 1. W Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji gromadzi się informacje o kwalifikacjach rynkowych:

- 1) informacje ogólne o kwalifikacji:
  - a) nazwę kwalifikacji, o której mowa w art. 25 ust. 2 pkt 1,
  - b) nazwę dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji, a także okres jego ważności i w razie potrzeby warunki przedłużenia ważności, o których mowa w art. 25 ust. 2 pkt 2,
  - c) przypisany poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, o którym mowa w art. 25 ust. 2 pkt 3;
  - d) odniesienie do poziomu Sektorowych Ram Kwalifikacji o ile właściwa sektorowa rama istnieje i jest włączona do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, o którym mowa w art. 25 ust. 2 pkt 3;
  - e) orientacyjny nakład pracy, określony w godzinach, potrzebny do uzyskania kwalifikacji, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt 2 lit. c,
  - f) krótką charakterystykę kwalifikacji, obejmującą informacje o działaniach lub zadaniach, które potrafi wykonywać osoba posiadająca tę kwalifikację, o której mowa w art. 15 ust. 1 pkt 2 lit. d,
  - g) uprawnienia związane z posiadaniem kwalifikacji, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 2 lit. e,
  - h) informację na temat grup osób, które mogą być zainteresowane uzyskaniem kwalifikacji, o której mowa w art. 15 ust. 1 pkt 2 lit. f,
  - i) warunki, które musi spełniać osoba przystępująca do walidacji, o których mowa w art. 25 ust. 2 pkt 8,
  - j) wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację, o których mowa w art. 25 ust. 2 pkt 5,
  - k) dodatkowe warunki, które muszą spełniać podmioty ubiegające się o uprawnienie do certyfikowania na podstawie art. 14 ust. 2 albo art. 41 ust. 1, o których mowa w art. 25 ust. 2 pkt 7,

- l) zapotrzebowanie na kwalifikację, przedstawione w kontekście trendów na rynku pracy, rozwoju nowych technologii, potrzeb społecznych, strategii rozwoju kraju lub regionu, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt 2 lit. i,
  - m) typowe możliwości wykorzystania kwalifikacji, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 2 lit. j,
  - n) odniesienie do kwalifikacji o zbliżonym charakterze oraz wskazanie kwalifikacji ujętych w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji zawierających wspólne zestawy efektów uczenia się, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 2 lit. k,
  - o) streszczenie opinii uzyskanych podczas konsultacji wniosku, o których mowa w art. 19 ust. 1,
  - p) dodatkowe wymagania, o których mowa w art. 25 ust. 2 pkt 6,
  - q) termin dokonywania przeglądów kwalifikacji, o którym mowa w art. 25 ust. 2 pkt 9,
  - r) udzielenie upoważnienia, o którym mowa w art. 47 ust. 2;
- 2) efekty uczenia się wymagane dla kwalifikacji, o których mowa w art. 25 ust. 2 pkt 4;
- 3) informacje o instytucji certyfikującej:
- a) dane, o których mowa w art. 42 ust. 1 pkt 1 lit. a-f,
  - b) data nadania uprawnienia do certyfikowania,
  - c) data cofnięcia uprawnienia do certyfikowania, wygaśnięcia lub zawieszenia tego uprawnienia;
- 4) informacje o podmiocie, któremu powierzono funkcję zewnętrznego zapewniania jakości wobec instytucji certyfikującej, o której mowa w pkt 3:
- a) dane, o których mowa w art. 54 ust. 1 pkt 1 lit. a-f,
  - b) data skreślenie z listy,
  - c) data rozwiązania lub wygaśnięcia umowy, o której mowa w art. 60 ust. 1;
- 5) data włączenia kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji;
- 6) kod kwalifikacji w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji;
- 7) nazwa lub firma albo imię i nazwisko, w przypadku osoby fizycznej, który wystąpił o włączenie kwalifikacji rynkowej do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji;
- 8) informacja o statusie kwalifikacji: kwalifikacja funkcjonująca, kwalifikacja zawieszona, kwalifikacja archiwalna.

2. W Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji gromadzi się informacje o kwalifikacjach pełnych, o których mowa w art. 8 pkt 1-8 oraz kwalifikacjach w zawodach, o których mowa

w art. 3 pkt 19 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a-c, lit. i, pkt 2 i pkt 3 lit. a.

3. W Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji gromadzi się informacje o kwalifikacjach pełnych, o których mowa w art. 8 pkt 9-11:

- 1) dane uczelni oraz jednostki uczelni, kierunki studiów wyższych prowadzone w jednostkach oraz dane jednostek uprawnionych do nadawania stopnia naukowego doktora;
- 2) tytuł zawodowy otrzymywany po ukończeniu studiów wyższych, profil studiów, uprawnienia jednostek do nadawania stopni naukowych;
- 3) adresy stron internetowych uczelni zawierających informacje o efektach kształcenia dla kwalifikacji pełnych nadawanych w danej uczelni.

4. Minister koordynator Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego, określi, w drodze rozporządzenia, zakres informacji gromadzonych w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji o kwalifikacjach cząstkowych, o których mowa w art. 13 ust. 1, uwzględniając odpowiednie informacje, o których mowa w ust. 1, oraz wymagania systemu informatycznego Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji.

5. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do kwalifikacji uregulowanych, kwalifikacji potwierdzonych dyplomami mistrza i świadectwami czeladniczymi wydawanymi po przeprowadzeniu egzaminów w zawodach, o których mowa w art. 3 ust. 3a ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle, oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu kursów doksztalających i szkoleń, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 lipca 2015 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, innych form kształcenia, o których mowa w art. 2 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk, oraz innych form kształcenia, w tym szkoleń i kursów doksztalających, o których mowa w art. 2 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych.

Art. 85. 1. Informacje o kwalifikacjach rynkowych, o których mowa w art. 84 ust. 1 pkt 1 lit. e-h i l-o oraz pkt 3-5, 7 i 8, minister właściwy przekazuje podmiotowi prowadzącemu Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji odpowiednio wraz z informacjami, o których mowa w art. 25 ust. 4, art. 30, art. 34 ust. 2, art. 35 ust. 5 i 7, art. 60 ust. 4, art. 61 ust. 2, art. 80 ust. 4 i art. 81 ust. 4, z wyjątkiem informacji, o których mowa w art. 84 ust. 1 pkt 4 lit. b, które

przekazuje minister koordynator Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji wraz z informacjami, o których mowa w art. 74 ust. 4.

2. Informacje o kwalifikacjach pełnych i częściowych, o których mowa w art. 84 ust. 2, przekazuje podmiotowi prowadzącemu Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.

3. Informacje o kwalifikacjach pełnych, o których mowa w:

- 1) art. 84 ust. 3 pkt 1 i 2, zawarte w Zintegrowanym Systemie Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym „POL-on” - udostępnia podmiotowi prowadzącemu Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego;
- 2) art. 84 ust. 3 pkt 3 – przekazują podmiotowi prowadzącemu Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji uczelnie.

4. Informacje o kwalifikacjach częściowych, o których mowa w art. 13 ust. 1, w zakresie określonym w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 84 ust. 4, przekazują podmiotowi prowadzącemu Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji uczelnie, instytuty naukowe i instytuty badawcze na podstawie adresów stron internetowych uczelni, instytutów naukowych i instytutów badawczych.

5. Informacje o kwalifikacjach uregulowanych minister właściwy przekazuje podmiotowi prowadzącemu Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji odpowiednio wraz z informacjami, o których mowa w art. 38 ust. 5, a jeżeli uprawnienia do certyfikowania danej kwalifikacji uregulowanej nadaje się na podstawie art. 41 ust. 1, lub jeżeli podmiot zewnętrznego zapewniania jakości został wyznaczony z listy zgodnie z art. 59 ust. 1 – również odpowiednio wraz z informacjami, o których mowa w art. 60 ust. 4, art. 61 ust. 2, art. 80 ust. 4 i art. 81 ust. 4, z wyjątkiem informacji, o których mowa w art. 84 ust. 1 pkt 4 lit. b, które przekazuje minister koordynator Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji wraz z informacjami, o których mowa w art. 74 ust. 4.

6. Informacje o kwalifikacjach potwierdzonych dyplomami mistrza i świadectwami czeladniczymi wydawanymi po przeprowadzeniu egzaminów w zawodach, o których mowa w art. 3 ust. 3a ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle, minister właściwy przekazuje podmiotowi prowadzącemu Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji odpowiednio wraz z informacjami, o których mowa w art. 25 ust. 4, art. 30, art. 34 ust. 2, art. 35 ust. 5 i 7, art. 37 ust. 6.

7. Informacje o kwalifikacjach nadawanych po ukończeniu kursów doszkalających i szkoleń, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 lipca 2015 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, innych form kształcenia, o których mowa w art. 2 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk, oraz innych form kształcenia, w tym szkoleń i kursów doszkalających, o których mowa w art. 2 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych, minister właściwy przekazuje podmiotowi prowadzącemu Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji odpowiednio wraz z informacjami, o których mowa w art. 25 ust. 4, art. 30, art. 34 ust. 2, art. 35 ust. 5 i 7, art. 60 ust. 4, art. 61 ust. 2, art. 80 ust. 4 i art. 81 ust. 4, z wyjątkiem informacji, o których mowa w art. 84 ust. 1 pkt 4 lit. b, które przekazuje minister koordynator Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji wraz z informacjami, o których mowa w art. 74 ust. 4.

Art. 86. Minister koordynator Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji określi, w drodze rozporządzenia, wymogi techniczne, jakie musi spełniać aplikacja do przesyłania informacji do Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, uwzględniając wykorzystanie tej aplikacji do obsługi postępowań przewidzianych w ustawie oraz potrzeby różnych grup obywateli, pracodawców, podmiotów organizujących kształcenie, instytucji rynku pracy oraz organów władz publicznych dotyczące informacji o kwalifikacjach.

Art. 87. Na zasadach określonych w przepisach odrębnych podmiot prowadzący Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji jest uprawniony do dostępu do danych dotyczących kwalifikacji zawartych w rejestrach publicznych oraz będących w posiadaniu organów administracji publicznej i instytucji publicznych, z tym że jeżeli przepisy odrębne przewidują odpłatne udostępnianie tych danych, od podmiotu prowadzącego Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji nie pobiera się opłat.

Art. 88. 1. Do zadań podmiotu prowadzącego Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji należy:

- 1) dokonywanie wpisów w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji i aktualizacji wpisów w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji w zakresie określonym w art. 84;
- 2) dokonywanie oceny formalnej wniosków, o których mowa w art. 14 ust. 1 i 2, art. 31 ust. 1, art. 41 ust. 2 i art. 53 ust. 2;
- 3) wspomaganie podmiotu, o którym mowa w art. 14 ust. 1, w ustalaniu właściwości ministra dla rozpatrzenia wniosku, o którym mowa w art. 14 ust.1;

- 3) współpraca z ministrem koordynatorem w zakresie ustalania właściwości ministrów dla rozpatrzenia wniosków, o których mowa w art. 14 ust. 1;
- 4) zawiadamianie podmiotów, które uzyskały uprawnienia do certyfikowania danej kwalifikacji rynkowej, o modyfikacji danej kwalifikacji rynkowej, o której mowa w art. 27 ust. 4 pkt 2, oraz o otrzymaniu przez daną kwalifikację rynkową statusu kwalifikacji archiwalnej, o którym mowa w art. 27 ust. 4 pkt 3;
- 5) prowadzenie portalu Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji w części dotyczącej Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji;
- 6) ułatwianie dialogu i współdziałania różnych interesariuszy Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji;
- 7) organizowanie wymiany doświadczeń w dziedzinie kwalifikacji;
- 8) upowszechnianie wiedzy o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, w szczególności za pośrednictwem portalu Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji;
- 9) przechowywanie, przez okres dwunastu lat, raportów z ewaluacji wewnętrznej, o których mowa w art. 64 ust. 2, raportów z zewnętrznego zapewniania jakości, o których mowa w art. 68 ust. 1, oraz sprawozdań z działalności, o których mowa w art. 71 ust. 1 i 76 ust. 1.

2. Raporty i sprawozdania, o których mowa w ust. 1 pkt 9, podmiot prowadzący Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji udostępnia na wniosek ministrom właściwym, ministrowi koordynatorowi Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji oraz Radzie Interesariuszy Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Art. 89. 1. Nadzór nad podmiotem prowadzącym Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji w zakresie wykonywania zadań, o których mowa w art. 88 ust. 1, sprawuje minister koordynator Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

2. Minister koordynator Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, przekazuje podmiotowi prowadzącemu Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji, w formie dotacji celowej, środki finansowe na realizację zadań, o których mowa w art. 88 ust. 1.

Rozdział 8

Koordinacja funkcjonowania Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji

Art. 90. 1. Do zadań ministra koordynatora Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji należy:

- 1) projektowanie szczegółowych rozwiązań organizacyjno-technicznych w zakresie Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, z uwzględnieniem kierunków rozwoju Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji;
- 2) wspomaganie ustalania właściwości ministrów do rozpatrzenia wniosków, o których mowa w art. 14 ust. 1, w zakresie poszczególnych kwalifikacji rynkowych;
- 3) monitorowanie funkcjonowania Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, w tym badanie karier zawodowych osób posiadających kwalifikacje nadawane w ramach systemu oświaty;
- 4) opracowywanie na wniosek Rady Ministrów raportów dotyczących Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji;
- 5) zapewnianie obsługi Rady Interesariuszy Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji;
- 6) upowszechnianie wiedzy o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji;
- 7) prowadzenie portalu Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

2. Minister koordynator Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji może upoważnić Instytut Badań Edukacyjnych w Warszawie do wykonywania zadań, o których mowa w ust. 1.

Art. 91. Przy ministrze koordynatorze Zintegrowanego System Kwalifikacji działa Rada Interesariuszy Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, która jest organem opiniodawczo-doradczym ministra koordynatora Zintegrowanego System Kwalifikacji, zwana dalej „Radą Interesariuszy”.

Art. 92. Do zadań Rady Interesariuszy należy:

- 1) wspieranie ministra koordynatora Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji w zapewnianiu spójności i porównywalności funkcjonujących w ramach Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji rozwiązań oraz w ukierunkowywaniu rozwoju Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji ;
- 2) monitorowanie funkcjonowania Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji oraz analiza i wymiana doświadczeń w tym zakresie;
- 3) opiniowanie założeń i projektów aktów prawnych w obszarze Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji;
- 4) występowanie do ministra koordynatora Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji oraz do ministrów właściwych z pytaniami dotyczącymi funkcjonowania kwalifikacji w

Zintegrowanym systemie Kwalifikacji oraz propozycjami usprawnień w zakresie rozwiązań systemowych dotyczących Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji;

- 5) wyrażanie opinii, o których mowa w art. 11 ust. 3 pkt 6 i art. 21 ust. 4.

Art. 93. W skład Rady Interesariuszy wchodzi przedstawiciele:

- 1) Krajowej Izby Gospodarczej – 2 osoby;
- 2) reprezentatywnych organizacji pracodawców, o których mowa w art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. 1240) – po 2 osoby z każdej organizacji;
- 3) reprezentatywnych organizacji związków zawodowych, o których mowa w art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego – po dwóch przedstawicieli każdej organizacji;
- 4) Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich – 2 osoby;
- 5) Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich – 2 osoby;
- 6) Centralnej Komisji Egzaminacyjnej – 2 osoby;
- 7) podmiotów prowadzących działalność w zakresie edukacji pozaformalnej – 2 osoby;
- 8) strony samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 90, poz. 759) – 4 osoby;
- 9) ministra koordynatora Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji – 2 osoby.

Art. 94. 1. Minister koordynator Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji powołuje członków Rady Interesariuszy na wniosek podmiotów, o których mowa w art. 93 pkt 1–8.

2. Kadencja członka Rady Interesariuszy trwa cztery lata.

3. Po upływie kadencji podmiot, o którym mowa w art. 93 pkt 1-8, może wystąpić z wnioskiem o jednokrotne przedłużenie kadencji członka Rady Interesariuszy.

4. Minister koordynator Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji na wniosek podmiotu, o którym mowa w art. 93 pkt 1-8, może odwołać członka Rady Interesariuszy reprezentującego ten podmiot w trakcie kadencji. Nowego członka Rady Interesariuszy powołuje się do zakończenia kadencji odwołanego członka.

5. Po upływie kadencji członka, o którym mowa w ust. 4, podmiot, o którym mowa w art. 93 pkt 1-8, może wystąpić z wnioskiem o powołanie tego członka na kolejną kadencję.

Art. 95. 1. Rada Interesariuszy wybiera spośród swoich członków przewodniczącego oraz 2–5 wiceprzewodniczących na dwuletnią kadencję.

2. Przewodniczącego oraz wiceprzewodniczących wybiera się w głosowaniu tajnym zwykłą większością głosów przy obecności przynajmniej połowy członków Rady Interesariuszy.

3. Przepis ust. 2 stosuje się do odwołania przewodniczącego oraz wiceprzewodniczących.

4. Na przewodniczącego i wiceprzewodniczących mogą zostać wybrani kandydaci posiadający co najmniej dwuletni staż w Radzie Interesariuszy.

Art. 96. 1. Rada Interesariuszy obraduje w trybie plenarnym oraz w grupach roboczych.

2. Członkowie Rady Interesariuszy biorą udział w pracach Rady Interesariuszy osobiście.

3. Na zaproszenie przewodniczącego w pracach Rady Interesariuszy mogą brać udział przedstawiciele innych zainteresowanych podmiotów, niż wymienione w art. 93, bez prawa do głosowania.

4. W pracach Rady Interesariuszy, bez prawa do głosowania, biorą udział przedstawiciele podmiotu prowadzącego Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji.

5. Do udziału w posiedzeniu, na którym Rada Interesariuszy opracowuje opinię, o której mowa w art. 11 ust. 3 pkt 6, są zapraszani przedstawiciele ministra właściwego oraz przedstawiciele zainteresowanego podmiotu, który złożył wniosek, o którym mowa w art. 11 ust. 2.

Art. 97. 1. Rada Interesariuszy opracowuje regulamin i przedstawia go do akceptacji ministra koordynatora Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

2. Regulamin określa w szczególności:

- 1) sposób działania Rady Interesariuszy i tryb podejmowania przez tę Radę Interesariuszy decyzji;
- 2) tryb wyłaniania osób reprezentujących Radę Interesariuszy w komisji, o której mowa w art. 57 ust. 1, i innych gremiach oraz sposób określania ich mandatu;
- 3) zasady i procedury przygotowywania przez Radę Interesariuszy opinii, o której mowa w art. 11 ust. 3 pkt 6, z uwzględnieniem udziału w procesie porównywania Sektorowych Ram Kwalifikacji z Polską Ramą Kwalifikacji ekspertów spoza danej branży lub sektora.

Rozdział 9

Przepisy karne

Art. 98. 1. Kto nie będąc uprawnionym do certyfikowania wydaje dokumenty potwierdzające nadanie określonej kwalifikacji oraz zawierające informacje w postaci znaku graficznego o przypisaniu poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do określonej kwalifikacji, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 10 ust. 4, lub w inny sposób informującego o przypisaniu poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do określonej kwalifikacji, podlega karze grzywny.

2. Orzekanie w sprawie o czyn, o którym mowa w ust. 1, następuje w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2013 r. poz. 395, z późn. zm.⁸⁾).

Rozdział 10

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 99. W ustawie z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz. U. z 2015 r. poz. 1182) w art. 3 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, po zasięgnięciu opinii Związku Rzemiosła Polskiego, określi, w drodze rozporządzenia, warunki powoływania komisji egzaminacyjnych izb rzemieślniczych, warunki dopuszczania do egzaminu i sposób jego przeprowadzania, wysokość wynagrodzenia członków komisji, warunki i tryb wydawania oraz wzory świadectw czeladniczych, dyplomów mistrzowskich, zaświadczeń o zdaniu egzaminu sprawdzającego, suplementów do świadectw czeladniczych i dyplomów mistrzowskich (Europass), umieszczenie znaków graficznych informujących o poziomie Rolskiej Ramy Kwalifikacji, o których mowa w art. 10 ustawy z dnia ..... o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. poz. ....), a także sposobów wydawania duplikatów i dokonywania legalizacji dokumentów przeznaczonych do obrotu z zagranicą oraz wysokość odpłatności za wykonywanie tych czynności.”

Art. 100. W ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.⁹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

---

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 765 i 1247, z 2014 r. poz. 486, 579, 786 i 969 oraz z 2015 r. poz. 21, 396, 841, 1186i 1269.

1) w art. 9f ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i warunki tworzenia, przekształcania i likwidowania oraz organizację i zasady działania, w tym zasady powierzania stanowisk kierowniczych, zasady sprawowania opieki naukowo-dydaktycznej i nadzoru nad kolegiami pracowników służb społecznych, a także warunki i tryb wydawania oraz wzory druków wydawanych słuchaczom i absolwentom kolegiów pracowników służb społecznych, w tym umieszczenie na dyplomach ukończenia pracowników społecznych znaków graficznych informujących o poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji, o których mowa w art. 10 ustawy z dnia ..... o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. poz. ....).”;

2) w art. 11 w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) warunki i tryb wydawania oraz wzory świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych, w tym umieszczenie na wzorach druków szkolnych znaków graficznych informujących o poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji, o których mowa w art. 10 ustawy z dnia ..... o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. poz. ....), sposób dokonywania sprostowań ich treści i wydawania duplikatów, a także tryb i sposób dokonywania legalizacji dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą”;

3) w art. 24:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Klasyfikacja zawodów, o której mowa w ust. 1, wskazuje także:

- 1) typy szkół ponadgimnazjalnych, w których może odbywać się kształcenie w danym zawodzie;
- 2) kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie oraz przypisanie poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do tych kwalifikacji;

---

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 139, poz. 814, Nr 149, poz. 887 i Nr 205, poz. 1206, z 2012 r. poz. 941 i 979, z 2013 r. poz. 87, 827, 1191, 1265, 1317 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 7, 290, 538, 598, 642, 811, 1146 i 1198 i 1877, z 2015 r. poz. 357, 1045, 1240, 1418, 1607, 1629 i 1640 oraz z 2016 r. poz. ....

- 3) zawody, w których nie wyodrębnia się kwalifikacji;
  - 4) określenie poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji dla kwalifikacji, o których mowa w art. 8 pkt 3-6 ustawy z dnia .... o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U....);
  - 5) wnioskodawcę oraz obszary kształcenia, do których są przypisane zawody;
  - 6) kwalifikacje w zawodzie, których kształcenie może być prowadzone na kwalifikacyjnych kursach zawodowych.”,
- b) w ust. 5 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
- „1) opis zawodu oraz kwalifikacji wyodrębnionych w ramach tego zawodu, wraz ze zbiorem umiejętności zawodowych dla każdej kwalifikacji, sporządzony z uwzględnieniem charakterystyk poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji pierwszego i drugiego stopnia, oraz propozycję dotyczącą przypisania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji wyodrębnionych w ramach tego zawodu;”
- c) dodaje się ust. 8 w brzmieniu:
- „8. Dokonując przypisania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, stosuje się art. 21 ustawy z dnia ..... o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. poz. ....).”.

Art. 101. W ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2015 r. poz. 812, z późn. zm.¹⁰⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) dodaje się art. 4b w brzmieniu:

„Art. 4b. Minister kierujący działem administracji rządowej jest właściwy w sprawach włączania kwalifikacji należących do tego działu do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, funkcjonowania tych kwalifikacji w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz w sprawach nadzoru nad walidacją i certyfikowaniem kwalifikacji włączonych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.”;
- 2) w art. 20 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania wykonuje zadania ministra koordynatora Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.”.

---

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 1255, 1269 i 1960

Art. 102. W ustawie z dnia ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2014 r. poz. 1804, z późn. zm.¹¹⁾) w art. 4 po ust. 1b dodaje się ust. 1c w brzmieniu:

„1c. Agencja pełni rolę podmiotu prowadzącego Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji, o którym mowa w art. 2 pkt 15 ustawy z dnia ..... o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. poz. ....).”.

Art. 103. W ustawie z dnia ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.¹²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 pkt 18a otrzymuje brzmienie:

„18a) Krajowe Ramy Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego – opis, przez określenie efektów kształcenia, kwalifikacji zdobywanych w polskim systemie szkolnictwa wyższego, uwzględniający ogólne charakterystyki efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji;”;

2) art. 8a otrzymuje brzmienie:

„Art. 8a. 1. Studia podyplomowe trwają nie krócej niż dwa semestry. Program kształcenia powinien umożliwiać uzyskanie przez słuchacza co najmniej 30 punktów ECTS. Uczelnia jest obowiązana do określenia efektów kształcenia, uwzględniając ogólne charakterystyki efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji, oraz do określenia sposobu ich weryfikowania i dokumentowania.

2. Kwalifikacje po ukończeniu studiów podyplomowych:

- 1) na poziomie 6 – nadaje się osobom posiadającym kwalifikację pełną co najmniej na poziomie 6;
- 2) na poziomie 7 – nadaje się osobom posiadającym kwalifikację pełną co najmniej na poziomie 7;
- 3) na poziomie 8 – nadaje się osobom posiadającym kwalifikację pełną co najmniej na poziomie 8.”;

3) w art. 68 w ust. 1 dodaje się pkt 5–7 w brzmieniu:

„5) przypisywanie poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5, z

---

¹¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 978 i 1240 oraz z 2016 r. poz. ....

¹²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 742 i 1544, z 2013 r. poz. 675, 829, 1005, 1588 i 1650, z 2014 r. poz. 7, 768, 821, 1004, 1146 i 1198, z 2015 r. poz. 357, 860, 1187, 1240 i 1268 oraz z 2016 r. poz. ....

- uwzględnieniem art. 21 ustawy z dnia .... o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. poz. ...);
- 6) podejmowanie decyzji o włączeniu do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych, uwzględniając informacje, o których mowa w art. 25 ust. 2 ustawy z dnia .... o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. poz. ...);
  - 7) występowanie do ministra właściwego, o którym mowa w art. 2 pkt 14 ustawy z dnia .... o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. poz. ...), z wnioskiem o włączenie do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji kwalifikacji nadawanych po ukończeniu kursów kształcących i szkoleń, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5.”;
- 4) w art. 167 w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
- „2) warunki wydawania i niezbędne elementy dyplomów, w tym dyplomów wspólnych i świadectw studiów podyplomowych, oraz umieszczanie na dyplomach znaków graficznych informujących o poziomie Rolskiej Ramy Kwalifikacji, o których mowa w art. 10 ustawy z dnia .... o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. poz. ....), biorąc pod uwagę poziomy i formę kształcenia oraz rodzaje tytułów zawodowych;”.

Art. 104. W ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 2015 r. poz. 1082, 1268 i 1767) w art. 55 w ust. 2 w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 8–10 w brzmieniu:

- „8) przypisuje poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych, o których mowa w art. 2 ust. 2 pkt 3, z uwzględnieniem art. 21 ustawy z dnia .... o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. poz. ...);
- 9) podejmuje decyzję o włączeniu do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych, uwzględniając informacje, o których mowa w art. 25 ust. 2 ustawy z dnia .... o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. poz. ...);
- 10) występuje do ministra właściwego, o którym mowa w art. 2 pkt 14 ustawy z dnia .... o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. poz. ...), z wnioskiem o włączenie do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji kwalifikacji nadawanych po ukończeniu innych form kształcenia, o których mowa w art. 2 ust. 2 pkt 3.”.

Art. 105. W ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1095 i 1776) w art. 29 w ust. 2 w pkt 17 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 18–20 w brzmieniu:

- „18) przypisywanie poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych, o których mowa w art. 2 ust. 3 pkt 1, z uwzględnieniem art. 21 ustawy z dnia .... Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. poz. ...);
- 19) podejmowanie decyzji o włączeniu do Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych, uwzględniając informacje, o których mowa w art. 25 ust. 2 ustawy z dnia .... o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. poz. ...);
- 20) występowanie do ministra właściwego, o którym mowa w art. 2 pkt 14 ustawy z dnia .... o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. poz. ...), z wnioskiem o włączenie do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji kwalifikacji nadawanych po ukończeniu innych form kształcenia, w tym szkoleń i kursów doszkalających, o których mowa w art. 2 ust. 3 pkt 2.”.

Rozdział 11

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 106. 1. Kwalifikacje ustanowione odrębnymi przepisami, bez względu na pojęcie użyte na określenie danej kwalifikacji w przepisach prawa regulujących daną kwalifikację, obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy, których nadawanie odbywa się na zasadach określonych w przepisach regulujących daną kwalifikację, z wyłączeniem kwalifikacji nadawanych w systemie oświaty i systemie szkolnictwa wyższego, mogą być włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

2. W okresie pięciu lat od dnia wejścia w życie ustawy, ministrowie właściwi dokonują przeglądu kwalifikacji, o których mowa w ust. 1, według stanu obowiązującego na dzień wejścia w życie ustawy, mającego na celu zidentyfikowanie kwalifikacji, w odniesieniu do których jest uzasadnione włączenie do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

3. W okresie, o którym mowa w ust. 2, minister właściwy może włączyć do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji kwalifikacje, o których mowa w ust. 1, które nie spełniają wymagań określonych w art. 38 ust. 1, jeżeli jest możliwe:

- 1) przypisanie poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do danej kwalifikacji zgodnie z art. 21;
- 2) wskazanie dla danej kwalifikacji instytucji certyfikującej.

4. Minister właściwy w drodze obwieszczenia informuje o przypisaniu poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, o której mowa w ust. 3, oraz o włączeniu tej kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Obwieszczenie podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”. Przepisy art. 38 ust. 4 i 5 stosuje się.

5. Minister właściwy jest obowiązany dostosować kwalifikację, o której mowa w ust. 3, do wymogów, o których mowa w art. 38 ust. 1 i art. 39, w okresie trzech lat od dnia ogłoszenia obwieszczenia, o którym mowa w ust. 4.

6. Kwalifikacja, o której mowa w ust. 3, która nie została dostosowana, otrzymuje w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji status kwalifikacji archiwalnej, o którym mowa w art. 27 ust. 4 pkt 3. Przepisów art. 29-34 nie stosuje się.

Art. 107. W okresie 5 lat od dnia wejścia w życie ustawy do rozpatrzenia wniosków, o których mowa w art. 37 ust. 1, nie stosuje się art. 17 ust. 1, jeżeli w odniesieniu do kwalifikacji objętych wnioskiem zostały ustalone standardy wymagań egzaminacyjnych, o których mowa w art. 3 ust. 3a ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz. U. z 2015 r. poz. 1182), uwzględniające efekty kształcenia wymagane dla tych kwalifikacji opisane zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 1.

Art. 108. Portal Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji oraz Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji rozpoczynają funkcjonowanie nie później niż po upływie sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 109. Wnioski o włączenie kwalifikacji rynkowych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, o których mowa w art. 14 ust. 1, wnioski o nadanie uprawnień do certyfikowania, o których mowa w art. 14 ust. 2 i art. 41 ust. 1, oraz wnioski o wpis na listę, o których mowa w art. 53 ust. 2, można składać po upływie sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 110. 1. Pierwszy skład Rady Interesariuszy minister koordynator Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji powołuje nie później niż po upływie sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

2. W pierwszym składzie Rady Interesariuszy kadencja połowy członków będących przedstawicielami podmiotów, o których mowa w art. 93, trwa dwa lata.

3. Po upływie dwóch lat, połowa członków, o których mowa w ust. 2, jest powoływana zgodnie z art. 94 ust. 2.

3. W okresie pierwszej kadencji Rady Interesariuszy obowiązki przewodniczącego pełni członek Rady Interesariuszy wskazany przez ministra koordynatora Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

4. W pierwszych dwóch latach działania Rady Interesariuszy w stosunku do kandydatów na przewodniczącego i wiceprzewodniczących nie stosuje się wymogu, o którym mowa w art. 95 ust. 4.

Art. 111. Przepisu art. 24 ust. 8 ustawy zmienianej w art. 100, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie stosuje się do przypisania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego obowiązującej w dniu wejścia w życie ustawy.

Art. 112. 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego oraz ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, określi w drodze rozporządzenia, poziomy Polskiej Ramy Kwalifikacji dla kwalifikacji pełnych, o których mowa w art. 8 pkt 1–7 i pkt 9–11, nadanych od dnia wejścia w życie:

- 1) rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17),
- 2) rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. poz. 977 oraz z 2014 r. poz. 803),
- 3) rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 184 oraz z 2015 r. poz. 130 i 1123),
- 4) rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr 253 poz. 1520),

5) rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 lipca 2014 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego w publicznych szkołach artystycznych (Dz. U. poz. 1039)

– do dnia wejścia w życie ustawy, uwzględniając efekty uczenia się określone w tych rozporządzeniach dla poszczególnych kwalifikacji pełnych.

2. Informacja o poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji dla kwalifikacji, o których mowa w ust. 1, jest umieszczana na portalu Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

3. Informacja o poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji dla kwalifikacji potwierdzonych dyplomem ukończenia kolegium nauczycielskiego oraz dyplomem ukończenia nauczycielskiego kolegium języków obcych, o których mowa w art. 8 pkt 8, jest umieszczana na portalu Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Art. 113. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie:

- 1) art. 3 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 99 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 3 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 99, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez dwanaście miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy
- 2) art. 9f ust. 4 ustawy zmienianej w art. 100 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 9f ust. 4 ustawy zmienianej w art. 100, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż do dnia 1 października 2016 r.;
- 3) art. 11 ust. 2, art. 24 ust. 1 i 2 i przepisy wykonawcze wydane przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego na podstawie art. 11 ust. 2 i art. 32a ust. 4 ustawy zmienianej w art. 100 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych odpowiednio na podstawie art. 11 ust. 2, art. 24 ust. 1 i 2 i przepisów wykonawczych wydanych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego na podstawie art. 11 ust. 2 i art. 32a ust. 4 ustawy zmienianej w art. 100, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez dwanaście miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy;
- 4) art. 167 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 103 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 167 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 103, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez dwanaście miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 114. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 7 i 86, które wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia;
- 2) art. 10, 21, 60, art. 84 ust. 4 i art. 112, które wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

UNIWERSALNE CHARAKTERYSTYKI POZIOMÓW 1-8 PIERWSZEGO STOPNIA POLSKIEJ RAMY KWALIFIKACJI

Zapisy w kolumnach - wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne - należy odnosić do określonej dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej

	WIEDZA		UMIĘTNOŚCI		KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
	ZNA I ROZUMIE:		POTRAFI:		JEST GOTÓW DO:	
POZIOM 1	P1U_W	elementarne fakty i pojęcia oraz zależności między wybranymi zjawiskami przyrodniczymi, społecznymi i w sferze wytworów ludzkiej myśli	P1U_U	wykonywać bardzo proste zadania według szczegółowych wskazań w typowych warunkach rozwiązywać bardzo proste typowe problemy w typowych warunkach uczyć się pod bezpośrednim kierunkiem w zorganizowanej formie odbierać proste wypowiedzi, tworzyć bardzo proste wypowiedzi	P1U_K	respektowania zobowiązań wynikających z przynależności do różnych wspólnot działania i współdziałania pod bezpośrednim nadzorem w zorganizowanych warunkach oceniań swoich działań i przyjmowania odpowiedzialności za bezpośrednie ich skutki
POZIOM 2	P2U_W	poszerzony zbiór elementarnych faktów, prostych pojęć oraz zależności między wybranymi zjawiskami przyrodniczymi, społecznymi i w sferze wytworów ludzkiej myśli	P2U_U	wykonywać proste zadania według ogólnej instrukcji, najczęściej w typowych warunkach rozwiązywać proste typowe problemy, najczęściej w typowych warunkach uczyć się pod kierunkiem w zorganizowanej formie odbierać proste wypowiedzi, tworzyć proste wypowiedzi formułować i odbierać najprostsze wypowiedzi w języku obcym	P2U_K	podjęcia obowiązków wynikających z przynależności do różnych wspólnot działania i współdziałania pod kierunkiem w zorganizowanych warunkach oceniań działań w których uczestniczy i przyjmowania odpowiedzialności za ich skutki
POZIOM 3	P3U_W	podstawowe fakty i pojęcia oraz zależności między wybranymi zjawiskami przyrodniczymi, społecznymi i w sferze wytworów ludzkiej myśli a ponadto w określonych dziedzinach w szerszym zakresie wybrane fakty, pojęcia i zależności elementarne uwarunkowania prowadzonej działalności	P3U_U	wykonywać niezbyt proste zadania według ogólnej instrukcji w częściowo zmiennych warunkach rozwiązywać proste typowe problemy w częściowo zmiennych warunkach uczyć się w części samodzielnie pod kierunkiem w zorganizowanej formie odbierać niezbyt złożone wypowiedzi, tworzyć niezbyt proste wypowiedzi odbierać i formułować bardzo proste wypowiedzi w języku obcym	P3U_K	przynależenia do wspólnot różnego rodzaju, funkcjonowania w różnych rolach społecznych oraz podejmowania podstawowych powinności z tego wynikających częściowo samodzielnego działania oraz współdziałania w zorganizowanych warunkach oceniań swoich i zespołowych; podejmowania odpowiedzialności za skutki tych działań
POZIOM 4	P4U_W	poszerzony zbiór podstawowych faktów, umiarkowanie złożonych pojęć, teorii i zależności między wybranymi zjawiskami przyrodniczymi, społecznymi oraz w sferze wytworów ludzkiej myśli, a ponadto w określonych dziedzinach w szerszym zakresie fakty, pojęcia, teorie i zależności między nimi podstawowe uwarunkowania prowadzonej działalności	P4U_U	wykonywać niezbyt złożone zadania w części bez instrukcji często w zmiennych warunkach rozwiązywać niezbyt proste, w pewnej części nietypowe problemy często w zmiennych warunkach uczyć się samodzielnie w zorganizowanej formie odbierać złożone wypowiedzi, tworzyć niezbyt złożone wypowiedzi dotyczące szerokiego zakresu zagadnień; odbierać i formułować proste wypowiedzi w języku obcym	P4U_K	przyjmowania odpowiedzialności związanej z uczestnictwem w różnych wspólnotach i funkcjonowaniem w różnych rolach społecznych autonomicznego działania i współdziałania w zorganizowanych warunkach oceniań swoich i osób, którymi kieruje; przyjmowania odpowiedzialności za skutki działań własnych oraz tych osób
POZIOM 5	P5U_W	w szerokim zakresie - fakty, teorie, metody i zależności między nimi różnorodne uwarunkowania prowadzonej działalności	P5U_U	wykonywać zadania bez instrukcji w zmiennych, przewidywalnych warunkach rozwiązywać niezbyt złożone i nietypowe problemy w zmiennych przewidywalnych warunkach uczyć się samodzielnie odbierać niezbyt złożone wypowiedzi, tworzyć niezbyt proste wypowiedzi z użyciem specjalistycznej terminologii odbierać i formułować bardzo proste wypowiedzi w języku obcym z uwzględnieniem specjalistycznej terminologii	P5U_K	podjęcia podstawowych obowiązków zawodowych i społecznych, ich oceniań i interpretacji samodzielnego działania oraz współdziałania z innymi w zorganizowanych warunkach, kierowania niedużym zespołem w zorganizowanych warunkach oceniań swoich i osób oraz zespołów, którymi kieruje; przyjmowania odpowiedzialności za skutki tych działań
POZIOM 6	P6U_W	w zaawansowanym stopniu - fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi różnorodne, złożone uwarunkowania prowadzonej działalności	P6U_U	innowacyjnie wykonywać zadania oraz rozwiązywać złożone i nietypowe problemy w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie komunikować się z otoczeniem, uzasadniać swoje stanowisko	P6U_K	kultywowania i upowszechniania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i poza nim samodzielnego podejmowania decyzji, krytycznej oceny działań własnych, działań zespołów, którymi kieruje i organizacji, w których uczestniczy, przyjmowania odpowiedzialności za skutki tych działań
POZIOM 7	P7U_W	w pogłębiony sposób wybrane fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi, także w powiązaniu z innymi dziedzinami różnorodne, złożone uwarunkowania i aksjologiczny kontekst prowadzonej działalności	P7U_U	wykonywać zadania oraz formułować i rozwiązywać problemy, z wykorzystaniem nowej wiedzy, także z innych dziedzin samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie komunikować się ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców, odpowiednio uzasadniać stanowiska	P7U_K	tworzenia i rozwijania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i życia podjęcia inicjatyw, krytycznej oceny siebie oraz zespołów i organizacji, w których uczestniczy przewodzenia grupie i ponoszenia odpowiedzialności za nią
POZIOM 8	P8U_W	światowy dorobek naukowy i twórczy oraz wynikające z niego implikacje dla praktyki	P8U_U	dokonywać analizy i twórczej syntezy dorobku naukowego i twórczego w celu identyfikowania i rozwiązywania problemów badawczych oraz związanych z działalnością innowacyjną i twórczą; tworzyć nowe elementy tego dorobku samodzielnie planować własny rozwój oraz inspirować rozwój innych osób uczestniczyć w wymianie doświadczeń i idei, także w środowisku międzynarodowym	P8U_K	niezależnego badania powiększającego istniejący dorobek naukowy i twórczy podjęcia wyzwania w sferze zawodowej i publicznej z uwzględnieniem: - ich etycznego wymiaru - odpowiedzialności za ich skutki oraz kształtowania wzorów właściwego postępowania w takich sytuacjach

Uzasadnienie do poselskiego projektu ustawy o zintegrowanym systemie kwalifikacji

1. Potrzeba i cel wydania ustawy

Celem regulacji jest podniesienie poziomu kapitału ludzkiego w Polsce (poprzez wzrost liczby osób uczących się i zwiększenie efektywności inwestycji w kapitał ludzki) oraz zwiększenie dopasowania popytu i podaży na rynku pracy, szczególnie w odniesieniu do kwalifikacji spoza systemów oświaty oraz szkolnictwa wyższego.

Utworzenie Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK) opartego na Polskiej Ramie Kwalifikacji (PRK) jest przewidziane w wielu dokumentach programowych i strategicznych przyjętych przez Radę Ministrów.¹ Propozycja zintegrowania różnych podsystemów kwalifikacji w Polsce wpisuje się w szerszy kontekst zachodzących w Europie zmian w zakresie systemów kwalifikacji, o których jest mowa w dokumentach wydawanych w Unii Europejskiej². W tych zmianach szczególną rolę pełni Europejska Rama Kwalifikacji (ERK), czyli przyjęta w UE struktura poziomów kwalifikacji stanowiąca układ odniesienia dla krajowych ram kwalifikacji umożliwiającą porównywanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych krajach UE

Proponowane w projekcie ustawy o ZSK rozwiązania i mechanizmy mają służyć bardziej efektywnej realizacji polityki na rzecz uczenia się przez całe życie, która odpowiada potrzebom współczesnej gospodarki opartej na wiedzy. Celem ZSK jest zwiększenie dostępności oraz wyższa jakość kwalifikacji możliwych do uzyskania w Polsce, a poprzez przypisanie kwalifikacjom objętym ZSK poziomu PRK, wzajemne odniesienie tych kwalifikacji oraz odniesienie ich do Europejskiej Ramy Kwalifikacji.

Należy podkreślić, że inicjatywa pilnego uchwalenia ustawy o ZSK wynika także z potrzeby wypełnienia przez Polskę warunku ex-ante dla Programu Operacyjnego Wiedza-Edukacja-

---

¹ Krajowy Program Reform 2005-2008 (i następne KPR), Strategia Rozwoju Kraju, Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego, Perspektywa uczenia się przez całe życie i inne.

² Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie jednolitych ram wspólnotowych dla przejrzystości kwalifikacji i kompetencji (Europass) (2241/2004/WE), (Dz. U. UE. L 390 z 31.12.2004, str. 6); Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (2006/962/WE), (Dz. U. UE. L 394 z 30.12.2006, str. 10); Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie ustanowienia europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie (2008/C 111/01), (Dz. U. UE C 111 z 6.05.2008, str. 1); Konkluzje Rady z dnia 12 maja 2009 r. w sprawie strategicznych ram Europejskiej Współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia („ET2020”) (2009/C 119/02) (Dz. U. UE C 119 z 28.05.2009, str. 2); Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 czerwca 2009 r. w sprawie ustanowienia Europejskich Ram Odniesienia na rzecz zapewniania jakości w kształceniu i szkoleniu zawodowym (2009/C 155/01), (Dz. U. UE C 155 z 8.07.2009, str. 1); Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 czerwca 2009 r. w sprawie ustanowienia europejskiego systemu transferu osiągnięć w kształceniu i szkoleniu zawodowym (ECVET,) (2009/C 155/02), (Dz. U. C 155 z 8.7.2009, str. 11); Zalecenie Rady z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego (2012/C 398/01), (Dz. U. UE C 398 z 22.12.2012, str. 1); Zalecenie Rady w sprawie krajowego programu reform Polski na 2014 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Polskę programu konwergencji na 2014 r.

Rozwój (PO WER) oraz Regionalnych Programów Operacyjnych w zakresie Priorytetu Inwestycyjnego 10.3 *Uczenie się przez całe życie*. Programy te określają sposób wykorzystania przez Polskę środków Europejskiego Funduszu Społecznego w latach 2014-2023. Pomimo formalnego uznania tego warunku za spełniony, Komisja Europejska zobowiązała Polskę m.in. do zapewnienia, że ustawa o ZSK będzie uchwalona w 2015 roku, a ZSK osiągnie zaplanowane funkcjonalności nie później niż do końca 2016 r. Zobowiązanie to znalazło swoje odzwierciedlenie w zapisach Umowy Partnerstwa i PO WER. Niewywiązanie się z tego zobowiązania wiąże się z ryzykiem utraty przez nasz kraj środków z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach tego priorytetu w latach 2014-2023. Ponadto, zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej, wydatkowanie środków EFS na szkolenia powinno uwzględniać przede wszystkim tego typu projekty, które prowadzą do uzyskania dyplomów i certyfikatów zgodnych z Europejską Ramą Kwalifikacji, a co za tym idzie – włączonych do ZSK w Polsce.

2. Aktualny stan w dziedzinie, która ma być unormowana

Aktualnie w polskim porządku prawnym w przepisach regulujących uzyskiwanie kwalifikacji, funkcjonują dwa autonomiczne względem siebie, ale wewnętrznie spójne systemy w obszarze szkolnictwa wyższego oraz oświaty. W obu tych obszarach zasady dotyczące tworzenia i nadawania kwalifikacji zostały uregulowane w przepisach prawa w sposób zgodny ze standardami europejskimi.

Poza szkolnictwem wyższym i oświatą nadawanie kwalifikacji w Polsce charakteryzuje się ogromną różnorodnością rozwiązań regulacyjnych (prawno-organizacyjnych) oraz różnym stopniem ingerencji norm prawnych w poszczególne dziedziny, w których funkcjonują kwalifikacje. Brak jest podstawowych powszechnie obowiązujących standardów gwarantujących wiarygodność kwalifikacji - począwszy od definicji kwalifikacji i nazewnictwa, poprzez zasady walidacji i certyfikacji, aż po procedury zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Uderza też brak powiązań pomiędzy kwalifikacjami nadawanymi w ramach różnych dziedzin i systemów kwalifikacji.

W efekcie Polskę na tle innych krajów Unii Europejskiej negatywnie wyróżnia niski poziom kompetencji osób dorosłych, a także stosunkowo niskie zaangażowanie dorosłych Polaków oraz przedsiębiorstw w inwestowanie w kapitał ludzki (poprzez podnoszenie i uzupełnianie kompetencji po zakończeniu edukacji w ramach szkoły i uczelni). Bariery dla inwestowania w kapitał ludzki w Polsce są następujące:

- brakuje powszechnego systemu walidacji efektów uczenia się uzyskanych w ramach edukacji pozaformalnej i nieformalnego uczenia się (tj. uznawania i certyfikowania kompetencji zdobywanych przez pracowników np. w toku nabywania doświadczenia zawodowego w ramach wykonywania pracy), co wydłuża czas i podnosi koszty uzyskiwania kwalifikacji;
- świadectwa i certyfikaty nadawane poza systemem oświaty i szkolnictwa wyższego bardzo często nie są wiarygodne dla pracodawców, przez co ich uzyskiwanie nie zawsze przekłada się na poprawę sytuacji na rynku pracy, pracodawcy nie są również skłonni angażować swoje zasoby, a także pracowników w szkolenia, szczególnie w godzinach pracy;

- brakuje łatwo dostępnego, przejrzystego źródła informacji o kwalifikacjach nadawanych w Polsce, o jakości tych kwalifikacji oraz warunkach, które osoba ucząca się musi spełnić, aby określoną kwalifikację zdobyć;
- pracodawcy nie dysponują narzędziami wspierającymi ich w określaniu deficytów kompetencji i kwalifikacji pracowników oraz w komunikowaniu swoich potrzeb instytucjom kształcącym i szkolącym;
- w wielu przypadkach jakość i zakres oferty edukacyjnej i szkoleniowej nie są w dostateczny sposób powiązane z potrzebami rynku pracy oraz osób uczących się;
- poza mechanizmem akredytacji kuratora oświaty dla podmiotów prowadzących kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych i przykładami dobrych praktyk w niektórych branżach gospodarki, nie istnieje system akredytacji instytucji szkolących i certyfikujących sektora pozaformalnego - w efekcie uczący się i pracodawcy nie są w stanie ocenić jakości proponowanej usługi szkoleniowej

3. Różnica pomiędzy dotychczasowym o projektowanym stanem prawnym

Istotą proponowanej regulacji jest wprowadzenie zestawu prostych i spójnych rozwiązań systemowych dotyczących kwalifikacji nadawanych poza szkolnictwem wyższym i oświatą oraz większa integracja wszystkich trzech obszarów kwalifikacji. Proponuje się wprowadzenie definicji kwalifikacji oraz zasad i standardów w zakresie włączania kwalifikacji do ZSK, a także nadawania oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. W wyniku uchwalenia ustawy o ZSK funkcjonowanie systemów oświaty i szkolnictwa wyższego nie ulegnie żadnym zmianom, z jednym wyjątkiem – niezbędna będzie korekta wzorów świadectw i dyplomów polegająca na dodaniu oznaczenia odpowiedniego poziomu PRK.

Projekt ustawy przewiduje utworzenie dwóch instrumentów integrujących polski system kwalifikacji: Polską Ramę Kwalifikacji oraz Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK), to znaczy rejestr zawierający komplet informacji o wszystkich włączonych do ZSK kwalifikacjach możliwych do zdobycia w Polsce³. W celu radykalnego zminimalizowania biurokratycznych obciążeń całość działań w ramach ZSK (przepływy dokumentów, archiwizacja) będzie prowadzona w oparciu o system teleinformatyczny, który determinuje standaryzację i kompatybilność wszystkich rodzajów dokumentów.

Jednocześnie należy podkreślić, że ustawa o ZSK nie będzie miała wpływu na politykę regulacyjną w obszarze wprowadzania wymogów dla zajmowania określonych stanowisk, wykonywania określonych funkcji, zawodów lub rodzajów działalności. Wprowadzenie ZSK nie będzie też miało wpływu na funkcjonowanie kwalifikacji, których szczególny charakter wynika z umów międzynarodowych lub uczestnictwa Polski w organizacjach międzynarodowych.

4. Przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne

---

³ Należy podkreślić, że ZRK nie będzie rejestrem nadanych w Polsce kwalifikacji, tylko elektronicznym informatorem o kwalifikacjach, które można uzyskiwać.

Z punktu widzenia **obywatela** wdrożenie ZSK:

- pozwoli porównywać i oceniać z osobistej perspektywy możliwe do zdobycia certyfikaty i dyplomy, tym samym lepiej planować podnoszenie swoich kwalifikacji i rozwój kariery zawodowej;
- ułatwi racjonalny wybór szkoły i uczelni, wyszukiwanie odpowiednich szkoleń oraz informacji o możliwości uzyskania dyplomów potwierdzających posiadaną wiedzę i umiejętności;
- znacznie uprości uznawanie jego kompetencji zdobytych w ramach edukacji pozaformalnej i poprzez nieformalne uczenie się (np. w toku pracy zawodowej);
- zwiększy możliwości uczenia się w różny sposób i uzyskiwania kwalifikacji;
- ułatwi zdobywanie nowych zawodów oraz przechodzenie pomiędzy różnymi branżami;
- umożliwi prezentowanie swoich kwalifikacji w sposób bardziej komunikatywny dla pracodawców na polskim i europejskim rynku pracy (wdrożenie ustawy o ZSK umożliwi wzajemne odnoszenie kwalifikacji nadawanych w Polsce oraz odnoszenie ich do kwalifikacji nadawanych w innych krajach).

Z punktu widzenia **pracodawcy** wdrożenie ZSK:

- umożliwi lepszą identyfikację kwalifikacji ważnych z punktu widzenia prowadzonej działalności;
- ułatwi właściwy dobór wykwalifikowanych kadr oraz pomoże w ocenie rzeczywistych kompetencji kandydatów do pracy, tym samym ograniczy błędy w rekrutacji;
- ułatwi wspieranie rozwoju zawodowego pracowników, ograniczy liczbę nietrafnych decyzji w tej dziedzinie (dzięki dostępności szczegółowych informacji o tym, jakie kompetencje wiążą się z uzyskaniem przez pracownika nowej kwalifikacji);
- zwiększy szanse zdobywania zamówień na europejskim rynku poprzez możliwość wykazania rzeczywistej wartości kwalifikacji posiadanych przez kadrę przedsiębiorstwa (jak wyżej powiedziano - wdrożenie ustawy o ZSK umożliwi wzajemne odnoszenie kwalifikacji nadawanych w Polsce oraz odnoszenie ich do kwalifikacji nadawanych w innych krajach).

Z punktu widzenia **władz publicznych** różnych szczebli wdrożenie ZSK:

- umożliwi zwiększenie efektywności wydawania środków publicznych na rozwijanie kompetencji i przekwalifikowanie (dzięki określeniu wymagań dotyczących jakości kwalifikacji oraz wdrożeniu mechanizmów kontrolnych w tym zakresie);
- ułatwi realizację zadań oraz projektów określonych w Regionalnych Programach Operacyjnych w obszarze uczenia się osób dorosłych (zgodnie z wymaganiami Komisji Europejskiej, jednym z obowiązkowych wskaźników monitorowania jest udział środków przeznaczonych na uzyskanie kwalifikacji zgodnych z założeniami Polskiej Ramy Kwalifikacji);
- dostarczy nowe instrumenty dla działań doradców zawodowych i edukacyjno-zawodowych oraz nauczycieli (poprzez stworzenie łatwego dostępu do pełnej informacji o możliwych do uzyskania kwalifikacjach, w tym o wymaganych efektach uczenia się dla każdej kwalifikacji oraz o możliwych ścieżkach dochodzenia do nich).

W konsekwencji wdrożenie Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji będzie miało pozytywny wpływ na rozwój gospodarczy Polski, przez podniesienie kapitału ludzkiego.

Nowe uregulowania dotyczące nadawania kwalifikacji, które mają być wprowadzone do polskiego systemu prawnego omówione są w załączniku nr 1 do niniejszego uzasadnienia.

5. Źródła finansowania

Projekt ustawy o ZSK nie ingeruje w sposób tworzenia i nadawania kwalifikacji w systemie oświaty i w szkolnictwie wyższym, dlatego wdrożenie ZSK nie będzie miało wpływu na sposób i wysokość finansowania oświaty i szkolnictwa wyższego.

Wdrażanie rozwiązań systemowych dotyczących kwalifikacji spoza oświaty i szkolnictwa wyższego będzie wspierane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Wsparcie procesu wdrażania ZSK ze środków EFS nie będzie wymagało współfinansowania krajowego.

Uzyskiwanie nowych kwalifikacji przez różne grupy osób (pracowników, osoby zainteresowane lub zmuszone okolicznościami do zmiany pracy, bezrobotnych) finansowane jest z różnych środków. Mogą to być środki publiczne (np. przeznaczone przez urzędy pracy z Funduszu Pracy, środki Krajowego Funduszu Szkoleniowego, czy środki z Europejskiego Funduszu Społecznego), środki przeznaczone na ten cel przez pracodawcę, także prywatne środki osób ubiegających się o kwalifikacje. Te koszty nie ulegną zmianie z powodu wdrożenia ZSK.

W wyniku wdrożenia ZSK pojawią się natomiast dodatkowe koszty wynikające z konieczności finansowania nowych elementów systemowych – funkcjonowania Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji oraz Rady Interesariuszy, przeprowadzania procedury porównywania wymagań dla kwalifikacji z charakterystykami poziomów PRK, oraz obowiązku wdrożenia zewnętrznego zapewniania jakości w instytucjach nadających kwalifikacje. Ponadto Ministrowie ponosić będą koszty związane z rozpatrywaniem wniosków o rejestrację kwalifikacji oraz nadanie uprawnień do certyfikowania.

Po okresie wdrażania ZSK, te dodatkowe koszty dla budżetu będą kompensowane przez wpływy do budżetu pochodzące z opłat ponoszonych przez instytucje uczestniczące w systemie. Są to opłaty jednorazowe związane ze składaniem wniosku dotyczącego włączenia kwalifikacji do ZSK, nadania uprawnienia do certyfikowania, czy włączenia na listę podmiotów zewnętrznego zapewniania jakości, a także opłaty stałe powiązane z przychodami z procesu nadawania kwalifikacji. Zaproponowane w projekcie ustawy wysokości opłat zostały tak skalkulowane, żeby po upływie początkowego okresu wdrożenia, ZSK funkcjonował jako system, który się samofinansuje. Zakłada się, że wysokość zaproponowanych w projekcie ustawy opłat, w razie potrzeby będzie korygowana zgodnie z tym założeniem.

Zakładane koszty wdrożenia ZSK w 2016 r. wynoszą około 3,3 mln zł. W tej kwocie około 1,1 mln stanowią koszty wdrożenia, w tym koszt wypracowania i wdrożenia procedur dotyczących włączania kwalifikacji do ZSK oraz zapewniania jakości w ministerstwach oraz koszty przygotowania podmiotu prowadzącego rejestr. Działania te będą realizowane w ramach projektów Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Pozostała kwota (2.2 mln. zł) są to koszty stałe, w tym przede wszystkim działania związane z: włączaniem do ZSK kwalifikacji oraz ram sektorowych (około 750 tys. zł), koszty działania związanego ze wspieraniem rozwoju systemu, w tym prowadzenie szkoleń, seminariów i konferencji (około 1 mln zł), koszty prowadzenia ZRK. Znaczna część tych kosztów także będzie finansowana ze środków PO WER.

W kolejnych latach rosła będzie część kosztów związanych z realizacją działań w ramach ZSK, związanych z włączaniem kwalifikacji oraz zapewnieniem odpowiedniej ich jakości, natomiast tracić na znaczeniu będą ponoszone początkowo koszty wdrażania.

W porównaniu do założeń do projektu ustawy o ZSK, przyjętych przez rząd w marcu 2015 r., koszty dla budżetu państwa wynikające z rozwiązań przewidzianych w projekcie ustawy będą większe. Zmiana ta wiąże się z propozycją innej organizacji zewnętrznego zapewniania jakości – koszty finansowania podmiotów prowadzących tę działalność finansowane będą przez właściwych ministrów. W projekcie ustawy założono również zwiększone wpływy do budżetu, pochodzące z opłat Instytucji Certyfikujących, których zadaniem jest zrekompensowanie zwiększonych wydatków. Biorąc pod uwagę zbierane opłaty, zaproponowany system w okresie około 20 lat funkcjonowania powinien generować przychody przewyższające koszty jego utrzymania (przewaga ta powinna być zauważalna około 2030 r.). W okresie gdy różnica pomiędzy kosztami a dochodami budżetu będzie największa, tj. w pierwszych latach funkcjonowania, koszty wdrożenia ZSK będą finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Więcej szczegółów dotyczących źródeł finansowania i skutków proponowanej regulacji znajduje się w załączniku nr 2.

6. Założenia projektów podstawowych aktów wykonawczych

Najważniejszymi aktami wykonawczymi do ustawy będą rozporządzenia określające charakterystyki poziomów drugiego stopnia. Projekty tych charakterystyk zostały już opracowane przez zespół ekspertów. W toku prac nad PRK kolejne wersje charakterystyk były poddawane konsultacjom w różnych środowiskach oraz testowane, dzięki czemu mogą one być wdrożone, jako układ odniesienia dla przypisywania poziomów PRK do kwalifikacji.

Ważnym aktem prawnym będzie też rozporządzenie dotyczące zespołów ekspertów przygotowujących rekomendacje dotyczące przypisania poziomu PRK do kwalifikacji. W toku prac przygotowawczych, zostały zebrane wnioski i spostrzeżenia licznych zespołów branżowych zajmujących się próbnym określaniem poziomu PRK dla kwalifikacji. Zebrany materiał daje wystarczającą podstawę do określenia w tym rozporządzeniu warunków jakie

muszą spełniać eksperci, trybu ich powoływania, procedury porównywania wymagań dla kwalifikacji z charakterystykami w PRK oraz sposobu dokumentowania pracy zespołu ekspertów.

7. Oświadczenie o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej

Projektowane regulacje nie są sprzeczne z prawem Unii Europejskiej.

Należy podkreślić, że wdrożenie krajowych ram kwalifikacji odniesionych do europejskiej ramy, oraz innych narzędzi w obszarze uczenia się przez całe życie, jest rekomendowane krajom UE w dokumentach:

- Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie ustanowienia europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie
- Zalecenie Rady z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego.

8. Wyniki przeprowadzonych konsultacji

Przygotowanie koncepcji Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz modernizacji krajowego systemu kwalifikacji trwało kilka lat. W pracach nad PRK oraz nowymi rozwiązaniami systemowymi od początku położono szczególny nacisk na konsultacje społeczne z szerokim gronem interesariuszy systemu kwalifikacji. Szczególną rolę w tym zakresie pełniła zainaugurowana w lutym 2011 r. debata społeczna na temat PRK, w której brały udział bardzo liczne środowiska.

Wśród uczestników debaty byli przedstawiciele: urzędów pracy, organizacji pracodawców (w tym branżowych) oraz związków zawodowych, rzemiosła, instytucji publicznych realizujących zadania edukacyjne, komercyjnych firm szkoleniowych, różnych instytucji związanych z systemem edukacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych, instytucji naukowo-badawczych oraz doradczych a także różnych ministerstw. Łącznie w spotkaniach uczestniczyło około 200 osób reprezentujących 101 instytucji. W okresie 2011-2013 uczestnicy debaty zapoznawali się z postępowaniem prac merytorycznych, proponowali rozwiązania dotyczące trwałego zaangażowania pracodawców w rozwój umiejętności pracowników, zapewnienia instytucjom i organizacjom branżowym właściwego miejsca w procesie oceniania efektów uczenia się, sposobu wspierania uczenia się przez całe życie oraz sposobu włączania kolejnych środowisk do tej debaty.

Ponadto partnerzy społeczni i inne zainteresowane środowiska zostali włączeni do prac koncepcyjnych nad zasadami przypisywania kwalifikacji do poziomów PRK, wytycznymi dotyczącymi zapewniania jakości kwalifikacji oraz nad zasadami funkcjonowania ZRK. Przedstawiciele wybranych pięciu sektorów opracowali również sektorowe ramy kwalifikacji.

Stworzyło to partnerom społecznym możliwość aktywnego uczestniczenia w projektowaniu proponowanych rozwiązań, a także zwiększenia świadomości na temat potrzeby rozwoju kapitału ludzkiego poprzez różne formy i możliwości uczenia się przez całe życie.

Rozwiązania zawarte w projekcie ustawy były również przedmiotem spotkań prekonsultacyjnych z przedstawicielami partnerów społecznych (organizacji pracodawców, związków zawodowych), reprezentantów instytucji szkoleniowych oraz samorządu gospodarczego, które obejmowały tematykę rozwiązań dotyczących umiejscowienia sektorowych ram kwalifikacji, funkcjonowania Rady Interesariuszy, funkcjonowania instytucji certyfikujących i podmiotów zewnętrznego zapewniania jakości. Spotkania odbywały się w okresie od lipca do września 2015 r.

Wiele postulatów zgłaszanych przez uczestników opisanych powyżej debat i dyskusji znalazło swoje odzwierciedlenie w przedmiotowym projekcie ustawy.

9. Zakończenie

Projektowana ustawa o ZSK przewiduje wprowadzenie pakietu rozwiązań systemowych, które nie eliminując nic z dotychczasowego dorobku w dziedzinie kwalifikacji, będą początkować zupełnie nowy etap w rozwoju krajowego systemu kwalifikacji w Polsce. Z tego powodu zawarte w projekcie ustawy rozwiązania są sformułowane w sposób bardzo ostrożny i możliwie otwarty. W pierwszych latach działania ustawy potrzebne będzie zatem właściwe monitorowanie i ocena wdrażanych rozwiązań. Jest prawdopodobne, że ten monitoring dość szybko ujawni potrzebę wprowadzenia do ustawy korekt odpowiednio do tego, jak będą funkcjonowały poszczególne elementy nowego systemu.

Załączniki:

- Załącznik nr 1 – omówienie zasadniczych rozwiązań systemowych w projekcie ustawy.
- Załącznik nr 2 – przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne projektu.
- Załącznik nr 3 – Podstawowe informacje – Zintegrowany System Kwalifikacji w Polsce.

Załącznik nr 1
do uzasadnienia poselskiego projektu
ustawy o zintegrowanym systemie kwalifikacji

Omówienie zasadniczych rozwiązań systemowych w projekcie ustawy

Wprowadzenie

Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK) to określony w przepisach prawa zbiór zasad, standardów, nowych funkcji oraz procedur regulujących sposób działania różnych podmiotów związanych z nadawaniem kwalifikacji oraz zapewnianiem ich jakości.

Na specjalne podkreślenie zasługuje fakt, że w projekcie ustawy o ZSK nie przewiduje się tworzenia żadnych nowych instytucji, a występujące w tekście projektu ustawy określenia takie jak „instytucja certyfikująca” albo „podmiot zewnętrznego zapewniania jakości”, są nazwami oznaczającymi określone funkcje. Na przykład funkcję instytucji certyfikującej pełni od zawsze każda okręgowa komisja egzaminacyjna (OKE). Jedynym ciałem, którego utworzenie przewiduje projekt ustawy o ZSK jest Rada Interesariuszy ZSK (organ opiniotawczo doradczy przy ministrze koordynatorze ZSK).

Ogólny schemat rozwiązania systemowego w ZSK jest następujący:

- wszystkie kwalifikacje włączone do ZSK są wpisane do Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji,
- każda kwalifikacja włączona do ZSK musi być opisana w określony sposób i mieć przypisany poziom PRK (Polskiej Ramy Kwalifikacji),
- poziom PRK wynika z porównania wymagań dla kwalifikacji z charakterystykami poziomów w PRK,
- kwalifikację włączoną do ZSK można nadać na podstawie pozytywnego wyniku walidacji (sprawdzenia czy wymagane efekty uczenia się są osiągnięte),
- kwalifikacje włączone do ZSK mogą nadawać wyłącznie instytucje uprawnione przez właściwego ministra, lub w przepisach prawa,
- każda instytucja nadająca kwalifikacje włączone do ZSK („certyfikująca”) jest objęta wewnętrznym i zewnętrznym zapewnianiem jakości - zasady określa ustawa o ZSK,
- minister właściwy powierza funkcję podmiotu zewnętrznego zapewniania jakości,
- minister właściwy sprawuje nadzór nad jakością certyfikowania, ustawa daje mu skuteczne instrumenty nadzoru,
- funkcjonowanie ZSK jest koordynowane przez ministra koordynatora.

Poniżej przedstawiono ważniejsze informacje dotyczące głównych elementów rozwiązania systemowego:

1. Kwalifikacje włączone do zintegrowanego systemu
2. Polska Rama Kwalifikacji
3. Standardy opisywania kwalifikacji
4. Przypisywanie poziomu PRK kwalifikacjom
5. Walidacja i certyfikacja
6. Zapewnianie jakości nadawania kwalifikacji
7. Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji
8. Nadzór w zintegrowanym systemie kwalifikacji
9. Koordynacja zintegrowanego systemu kwalifikacji

1. Kwalifikacje włączone do ZSK

Ustawa wprowadzi podstawową definicję kwalifikacji.

„Kwalifikacja” – zestaw efektów uczenia się (wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych) zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone oraz formalnie potwierdzone (przez wydanie dyplomu, świadectwa, certyfikatu).

[W definicji ustawowej podkreślone jest znaczenie tego, co człowiek naprawdę umie (efekty uczenia się) i że to zostało sprawdzone przez uprawniony podmiot (walidacja)]

W ustawie będzie się rozróżniać:

„kwalifikacje pełne”, które są nadawane wyłącznie w ramach systemów oświaty i szkolnictwa wyższego, po ukończeniu określonych etapów kształcenia (np. świadectwo maturalne, licencjat, dyplom magisterski),
oraz wszystkie pozostałe nazwane „kwalifikacjami częściowymi” (np. prawo jazdy, zaświadczenie potwierdzające kwalifikację „biegły rewident” itp.).

Zintegrowany System Kwalifikacji w Polsce obejmować będzie trzy rodzaje kwalifikacji:

- Kwalifikacje w oświacie oraz w szkolnictwie wyższym - nadawane na podstawie ustaw regulujących działania systemu oświaty oraz systemu szkolnictwa wyższego. Będą to kwalifikacje pełne oraz kwalifikacje częściowe (kwalifikacje wyodrębnione w zawodach szkolnych). Ten rodzaj kwalifikacji ma być włączony do ZSK z mocy ustawy;
- Kwalifikacje „uregulowane”, które są nadawane na podstawie innych przepisów prawa (poza formalną edukacją). Będą to wyłącznie kwalifikacje częściowe. Ustawa nałoży na ministrów obowiązek przeglądu kwalifikacji uregulowanych w celu ustalenia, które z nich powinny być włączone do ZSK;
- Kwalifikacje „rynkowe” nadawane bez podstawy prawnej umocowanej w przepisach powszechnie obowiązującego prawa. Będą to wyłącznie kwalifikacje częściowe.

O włączeniu do ZSK kwalifikacji uregulowanych oraz kwalifikacji rynkowych decydować będzie minister odpowiedzialny za dany obszar. W projekcie ustawy o ZSK są przepisy

określające sposób włączania do ZSK kwalifikacji uregulowanych i rynkowych. Są także przepisy na okres przejściowy umożliwiające szybkie włączenie do ZSK kwalifikacji uregulowanych, które istniały przed wejściem w życie ustawy o ZSK

2. Polska Rama Kwalifikacji

W projekcie ustawy o ZSK znajdują się przepisy ustanawiające Polską Ramę Kwalifikacji. W PRK wyróżnia się 8 poziomów określonych przez ogólne charakterystyki efektów uczenia się. PRK ma służyć do klasyfikowania kwalifikacji włączonych do ZSK według poziomów, co umożliwi porównywanie (odnoszenie) kwalifikacji z różnych dziedzin w kraju i w wymiarze międzynarodowym.

Ogólne charakterystyki efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach PRK składają się z:

1. Uniwersalnych charakterystyk poziomów 1–8;
2. Charakterystyk poziomów drugiego stopnia (stanowiących odpowiednie rozwinięcia charakterystyk uniwersalnych):
  - typowych dla kwalifikacji o charakterze ogólnym (poziomów 1–4);
  - typowych dla kwalifikacji o charakterze ogólnym (poziomów 5–8), uzyskiwanych po maturze, tym dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego;
  - typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym (poziomów 1–8).

Charakterystyki uniwersalne mają być załącznikiem do ustawy o ZSK, pozostałe będą ustalone przez ministrów w drodze rozporządzenia.

W projekcie ustawy są także przepisy dotyczące sektorowych ram kwalifikacji, które stanowią rozwinięcie PRK pod kątem potrzeb określonych branż (dziedzin działalności). Tworzenie sektorowych ram kwalifikacji pozostanie domeną zainteresowanych środowisk, natomiast do kompetencji ministrów właściwych należeć mają decyzje o włączaniu sektorowych ram kwalifikacji do ZSK. Pozytywna decyzja o włączeniu sektorowej ramy kwalifikacji do ZSK będzie mogła być podjęta po dokonaniu porównania charakterystyk poziomów ramy sektorowej z charakterystykami poziomów PRK.

3. Standardy opisywania kwalifikacji

Standardy opisywania kwalifikacji nadawanych poza systemami oświaty i szkolnictwa wyższego (SOK) określą wymagania dotyczące zakresu i sposobu przedstawienia informacji o kwalifikacjach uregulowanych i rynkowych, w dokumentach potrzebnych w procesie włączania kwalifikacji do ZSK oraz w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji. Przygotowując standardy opisywania kwalifikacji (w ZSK) przyjęto założenie, że mają one obejmować informacje dotyczące kwalifikacji, które są ważne zarówno dla osób zamierzających nabywać kwalifikacje, jak i dla instytucji walidujących i certyfikujących, a także z punktu widzenia rządu odpowiedzialnego za prowadzenie polityki rozwoju.

Najważniejszą częścią opisu kwalifikacji jest sposób przedstawienia efektów uczenia się wymaganych dla kwalifikacji. Zgodnie z SOK wymagane dla danej kwalifikacji efekty uczenia się określone będą w następujących ujęciach, które wzajemnie się dopełniają:

1. Ogólna charakterystyka efektów uczenia się - poprzez zwięzły opis rodzajów działań, do których jest przygotowana osoba posiadająca daną kwalifikację.
[Ogólna charakterystyka efektów uczenia się będzie szczególnie pomocna dla uczestników rynku pracy, ponieważ wskazuje na działania, które może podejmować osoba posiadająca kwalifikację.]
2. Zestawy wymaganych dla kwalifikacji efektów uczenia się (wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych).
3. Opisy poszczególnych efektów uczenia się wchodzących w skład zestawów wraz z kryteriami ich weryfikacji, które doprecyzowują zakres wymaganych umiejętności oraz określają wiedzę i kompetencje społeczne z nimi związane.

Opis efektów uczenia się jest uzupełniony o wymagania dotyczące walidacji (egzaminowania). Wymagania dotyczące walidacji będą mają kluczowe znaczenie dla zapewniania jakości i porównywalności kwalifikacji nadawanych przez różne instytucje.

Wszystkie składniki opisu efektów uczenia się wymaganych dla kwalifikacji stanowią całość – wzajemnie się uzupełniają i jedynie czytane łącznie właściwie odwzorowują specyfikę kwalifikacji.

4. Przypisywanie poziomu PRK kwalifikacjom

Formalne ogłoszenie poziomu PRK przypisanego kwalifikacji uregulowanej i rynkowej będzie należało do kompetencji ministra właściwego dla danej kwalifikacji.

Podstawą dla przypisania poziomu PRK do kwalifikacji będzie rekomendacja zespołu ekspertów powołanego przez właściwego ministra w celu porównania efektów uczenia się wymaganych dla kwalifikacji z charakterystykami poziomów PRK. Rekomendacja zespołu ekspertów będzie wiążąca. Zasady ustalania składu zespołu ekspertów określone będą w rozporządzeniu wydanym na podstawie ustawy o ZSK.

Zespoły ekspertów będą dokonywały tego porównania zgodnie z opisaną w prawie procedurą. Ustalenie obowiązkowej procedury określania poziomu PRK dla kwalifikacji ma na celu zagwarantowanie trafności decyzji o przypisaniu danej kwalifikacji poziomowi PRK.

Najważniejszym elementem przy określaniu poziomu PRK dla danej kwalifikacji będzie wykazanie zgodności kluczowych efektów uczenia się z odpowiednimi fragmentami charakterystyki poziomu PRK.

5. Walidacja i certyfikacja kwalifikacji uregulowanych i rynkowych

W ZSK podstawową zasadą będzie, że kwalifikacje włączone do zintegrowanego systemu mogą nadawać mogą wyłącznie instytucje posiadające uprawnienie do certyfikowania. Uprawnienia do certyfikowania albo wynikają wprost z przepisów prawa albo będą nadane przez właściwego ministra zgodnie z przepisami projektowanej ustawy o ZSK.

Nadanie kwalifikacji następować może wyłącznie na podstawie pozytywnego wyniku walidacji wymaganych dla danej kwalifikacji efektów uczenia się.

Projekt ustawy o ZSK zawiera przepisy umożliwiające akumulowanie i przenoszenie osiągnięć (osiągnięcie to zestaw efektów uczenia się, stanowiący wyodrębniony fragment wymagań dla kwalifikacji, który został poddany walidacji z wynikiem pozytywnym). Osiągnięcia walidowane w różnym miejscu i czasie, będą mogły być podstawą nadania kwalifikacji.

Zgodnie z określonym w ustawie standardem, w opisie każdej kwalifikacji uregulowanej i rynkowej ustalone będą wymagania dotyczące walidacji, obowiązujące dla wszystkich instytucji nadających daną kwalifikację. Zapewni to porównywalność walidacji prowadzonej przez różne instytucje .

6. Zapewnianie jakości nadawania kwalifikacji uregulowanych i rynkowych

W myśl projektu ustawy o ZSK walidacja i certyfikowanie w każdej instytucji certyfikującej muszą być objęte wewnętrznym i zewnętrznym systemem zapewniania jakości.

Instytucja certyfikująca ma opracować wewnętrzny system zapewniania jakości zgodnie z przepisami projektowanej ustawy. Wewnętrzny system zapewniania jakości oddziałuje na zasady postępowania, procedury, metody oraz rozwiązania organizacyjne.

Celem wewnętrznego systemu zapewniania jakości w instytucji certyfikującej jest zapewnianie poprawności oraz doskonalenie walidacji i certyfikowania. Służyć temu ma:

- stosowanie rozwiązań zapewniających odpowiednie rozdzielenie procesów kształcenia i szkolenia od walidacji;
- stałe monitorowanie i bieżąca ocena walidacji i certyfikowania;
- okresowa ewaluacja wewnętrzna walidacji i certyfikowania.

Według projektu ustawy o ZSK zewnętrzne zapewnianie jakości wobec instytucji certyfikującej ma polegać na:

- monitorowaniu wewnętrznego systemu zapewniania jakości stosowanego w instytucji certyfikującej;
- okresowej weryfikacji spełniania przez instytucję certyfikującą wymagań określonych w ustawie o ZSK;
- okresowej ewaluacji zewnętrznej - procesów walidacji i certyfikowania w instytucji certyfikującej oraz funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości w tej instytucji.

Funkcje podmiotu zewnętrznego zapewniania jakości będzie powierzał minister właściwy dla danej kwalifikacji. Projekt ustawy o ZSK przewiduje utworzenie listy podmiotów uprawnionych do zewnętrznego zapewniania jakości, którą będzie prowadził minister koordynator ZSK.

7. Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji

W projekcie ustawy o ZSK znajdują się przepisy ustanawiające Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK). Ma to być rejestr publiczny funkcjonujący w systemie teleinformatycznym. Rejestr będzie obejmował wszystkie kwalifikacje włączone do ZSK.

ZRK będzie rejestrem jawnym, gromadzone informacje o kwalifikacjach będą powszechnie dostępne za pośrednictwem portalu internetowego.

W projekcie ustawy określono sposób pozyskiwania informacji, które mają być w ZRK. Dane o kwalifikacjach mają być systematycznie aktualizowane.

Do zadań instytucji prowadzącej ZRK należeć będzie m.in.:

- Dokonywanie wpisów i aktualizacji wpisów w ZRK dotyczących kwalifikacji włączonych do ZSK, instytucji certyfikujących oraz podmiotów zewnętrznego zapewniania jakości;
- Dokonywanie oceny formalnej wniosków, składanych za pośrednictwem ZRK do ministrów, w sprawach dotyczących kwalifikacji;
- Prowadzenie portalu ZSK w części dotyczącej Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji.

Ponadto ta instytucja będzie zbierać od instytucji certyfikujących wpisanych do ZRK dane statystyczne o liczbie wydanych certyfikatów. Obowiązek przesyłania tych danych będzie spoczywać na instytucjach certyfikujących. W tej instytucji mają być również gromadzone i przechowywane (przez 12 lat) sprawozdania oraz raporty z ewaluacji instytucji, które nadają kwalifikacje.

Do zadań instytucji prowadzącej ZRK będzie także należeć organizowanie dialogu i wymiany doświadczeń w dziedzinie kwalifikacji oraz upowszechnianie wiedzy o systemie kwalifikacji.

8. Nadzór w zintegrowanym systemie kwalifikacji

Według projektu ustawy o ZSK nadzór nad walidacją i certyfikowaniem kwalifikacji uregulowanych i rynkowych włączonych do ZSK będą sprawować ministrowie właściwi.

Instytucja certyfikująca raz na dwa lata przedstawia ministrowi właściwemu sprawozdanie z działalności w zakresie walidacji i certyfikacji. Podmiot zewnętrznego zapewniania jakości, co trzy lata, przedstawia ministrom właściwym sprawozdanie z działalności w zakresie zewnętrznego zapewniania jakości.

W projekcie ustawy o ZSK są przepisy dotyczące przeprowadzania przez ministrów kontroli w instytucjach certyfikujących oraz w podmiotach zewnętrznego zapewniania jakości. Określone są także sytuacje, w których ministrowie mogą zastosować przewidziane w ustawie sankcje, z cofnięciem uprawnień do certyfikowania i skreśleniem z listy podmiotów zewnętrznego zapewniania jakości łącznie.

9. Koordynacja zintegrowanego systemu kwalifikacji

W projekcie ustawy o ZSK znajdują się przepisy ustanawiające funkcję ministra koordynatora ZSK. Do zadań ministra koordynatora ZSK będzie należeć m.in.:

- Projektowanie szczegółowych rozwiązań organizacyjno-technicznych dla ZSK, z uwzględnieniem planowanych kierunków jego rozwoju;
- Wspomaganie ustalania właściwości ministrów dla poszczególnych kwalifikacji;
- Monitorowanie funkcjonowania ZSK, w tym badanie karier zawodowych osób posiadających kwalifikacje nadawane w ramach systemu oświaty;

- Opracowywanie na wniosek Rady Ministrów raportów dotyczących ZSK;
- Prowadzenie portalu ZSK.

Przy ministrze koordynującym Zintegrowany System Kwalifikacji ma działać Rada Interesariuszy ZSK, jako organ opiniodawczo-doradczy. Do zadań Rady Interesariuszy ZSK będzie należało m.in.:

- Wspieranie ministra koordynatora ZSK w zapewnianiu spójności i porównywalności funkcjonujących w ramach ZSK rozwiązań oraz w ukierunkowywaniu rozwoju Krajowego Systemu Kwalifikacji w Polsce;
- Opiniowanie założeń i projektów aktów prawnych w obszarze ZSK;
- Opiniowanie celowości włączenia Sektorowych Ram Kwalifikacji do ZSK, oraz ich zgodności z Polską Ramą Kwalifikacji.

W składzie Rady Interesariuszy Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji będą przedstawiciele: Krajowej Izby Gospodarczej, organizacji pracodawców i związków zawodowych, Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich, Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, podmiotów prowadzących działalność w zakresie edukacji pozaformalnej, strony samorządowej oraz ministra koordynatora Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. W projekcie ustawy określono szczegółowo skład Rady Interesariuszy ZSK, zasady powoływania członków tej Rady oraz czas trwania ich kadencji, zasady wyłaniania przewodniczącego Rady oraz sposób jej działania.

Przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne projektu

Celem ustawy jest wprowadzenie mechanizmów, które będą wspierać rozwiązanie problemu niskiego uczestnictwa Polaków w uczeniu się przez całe życie oraz, co za tym idzie, niskiego poziomu kompetencji w porównaniu do innych krajów europejskich. Liczba dorosłych osób uczących się nie wzrosła w Polsce od 2004 roku, pomimo kilkunastokrotnego wzrostu nakładów ze środków publicznych na ten cel.

1. Skutki społeczne i gospodarcze:

Niskie zaangażowanie dorosłych Polaków oraz przedsiębiorstw w inwestowanie w kapitał ludzki związane jest z funkcjonowaniem krajowego systemu kwalifikacji:

- brakuje łatwo dostępnej informacji o kwalifikacjach i ich jakości;
- jakość oferty edukacyjnej często nie odpowiada standardom;
- kwalifikacje nadawane w Polsce nie są wiarygodne i zrozumiałe dla pracodawców.

Wdrożenie nowych instrumentów przyczyni się m.in. do:

- zwiększenia jakości, wiarygodności oraz transparentności oferty edukacyjnej oraz kwalifikacji nadawanych poza systemem oświaty i szkolnictwa wyższego;
- ułatwienia dostępu do informacji o kwalifikacjach nadawanych w Polsce;
- zwiększenia efektywności wydawania publicznych i prywatnych środków na kształcenie i szkolenie;
- usprawnienia zarządzania zasobami ludzkimi w przedsiębiorstwach przez uwiarygodnienie oraz zrozumiałą prezentację kompetencji związanych z posiadanymi bądź poszukiwanymi kwalifikacjami;
- ułatwienia mobilności pracowników na rynku pracy.

Rozwiązania te przyczynią się do usunięcia barier w uczeniu się przez całe życie.

Powyższe działania wypełniają treści Zaleceń UE. Wdrożenie PRK jest niezbędne dla wypełnienia zobowiązań Polski zawartych w Umowie Partnerstwa oraz w Programie Operacyjnym Wiedza-Edukacja-Rozwój.

Wśród państw członkowskich UE, które wdrożyły krajową ramę kwalifikacji kompatybilną z europejską ramą, można zauważyć obejmowanie regulacją prawną następujących elementów: definicja kwalifikacji oraz krajowej ramy kwalifikacji, powołanie i zdefiniowanie roli rejestru lub bazy kwalifikacji, powołanie i określenie zasad funkcjonowania instytucji do spraw kwalifikacji, określenie zasad zapewniania jakości systemu kwalifikacji, określenie zasad procesu walidacji. Monitoring ustawodawstwa państw członkowskich UE w zakresie reform systemów edukacji i kwalifikacji pozwala stwierdzić, że rama kwalifikacji oraz rejestr/baza kwalifikacji jako narzędzia uczenia się przez całe życie, stają się integralnymi elementami systemów kwalifikacji państw członkowskich UE.

Ustawa będzie oddziaływać na szereg uczestników systemu kwalifikacji: osoby fizyczne oraz różnego rodzaju instytucje.

Osoby fizyczne (w szczególności osoby uczące się, w tym również ich rodzice i opiekunowie prawni, osoby pracujące, pozostające bez pracy, nauczyciele, trenerzy, doradcy zawodowi itp.) skorzystają z tych rozwiązań, gdyż:

- Osobom uczącym łatwiej będzie wybrać ofertę edukacyjną dostosowaną do potrzeb, gdyż uzyskają dostęp do wiarygodnej informacji o kwalifikacjach możliwych do uzyskania w Polsce (o instytucjach uprawnionych do ich nadawania, o jakości tych kwalifikacji, oraz warunkach, które trzeba spełnić, by określoną kwalifikację zdobyć). Będą mogli ocenić jakość oferty przed rozpoczęciem szkolenia.
- Świadectwa, które uzyskają będą „czytelniejsze” i wiarygodniejsze dla pracodawców, co zwiększy szanse znalezienia pracy/awansu zawodowego.
- Skróci się czas i koszty uzyskiwania kwalifikacji, przez rozszerzenie możliwości walidacji i przenoszenia osiągnięć.

Instytucje edukacyjne (szkoły, szkoły wyższe, instytucje szkoleniowe):

- Będą mogły lepiej komunikować jakość swojej oferty osobom uczącym się – przypisanie poziomu PRK będzie sygnalizowało wysoką jakość danej kwalifikacji. Ponadto, kwalifikacja z poziomem PRK będzie rozpoznawana w kraju i za granicą (przez odniesienie poziomów PRK do ERK).
- Instytucje certyfikujące spoza systemu oświaty i szkolnictwa wyższego, chcące przypisać poziom PRK swoim kwalifikacjom będą musiały spełniać określone w prawie wymagania, w tym konieczność poddania się ewaluacji zewnętrznej, co uwiarygodni ich ofertę edukacyjną (w przypadku tych kwalifikacji będą one musiały kosztować opłat za uczestnictwo w systemie).

Instytucje rynku pracy (w szczególności urzędy pracy i inne podmioty zajmujące się zatrudnieniem oraz prowadzeniem dialogu społecznego na rynku pracy):

- Będą miały dostęp do wiarygodnej informacji o kwalifikacjach nadawanych w Polsce. W ten sposób będą mogły efektywniej doradzać swoim klientom.
- Będą mogły bardziej efektywnie wydatkować pieniądze na inwestycje.

Ministrowie uzyskają narzędzie, dzięki któremu możliwe będzie:

- Zbieranie lepszej jakości informacji na temat kwalifikacji oraz potrzeb osób uczących się i pracodawców w zakresie kompetencji.
- Zwiększanie jakości oraz transparentności kwalifikacji nadawanych w polskim systemie kwalifikacji.
- Sprawniejsze zarządzanie środkami publicznymi kierowanymi na inwestycje w kapitał ludzki.

Organizacje branżowe (w szczególności organizacje pracodawców, związki zawodowe, izby gospodarcze, izby rzemieślnicze) oraz inne profesjonalnie organizujące kształcenie/szkolenie:

- Uzyskają rzetelną informację o kwalifikacjach nadawanych w Polsce oraz o jakości poszczególnych ofert edukacyjnych
- Jeżeli nadają kwalifikacje (np. izby rzemieślnicze) będą mogły efektywniej niż dotychczas komunikować jakość swojej oferty osobom uczącym się.
- Pracodawcy będą mogli łatwiej oceniać kompetencje przyszłych pracowników, co obniży czas i koszty rekrutacji.

Samorządy lokalne będą mogły osiągnąć lepszą efektywność środków wydatkowanych na zwiększanie kwalifikacji i kompetencji osób, a co za tym idzie lepsze dopasowanie popytu i podaży pracy na poziomie lokalnym.

2. Skutki finansowe

Skutki finansowe proponowanej regulacji w okresie kolejnych 10 lat po wejściu w życie systemu przedstawia tabela poniżej.

Zakłada się, że przez 7 lat od wejścia w życie regulacji (tj. do 2022 roku włącznie) wdrażanie ZSK będzie wspierane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Wsparcie ze środków EFS nie będzie wymagało współfinansowania krajowego. Wysokość wsparcia jest zależna od realizacji projektów w ramach PI 10.3 PO WER.

Skutki wdrożenia ustawy będą ewaluowane w ramach realizowanych projektów wspierających rozwój systemu kwalifikacji oraz tworzenie Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji. Zastosowane mierniki to:

- liczba kwalifikacji wpisanych do rejestru spoza systemów oświaty oraz szkolnictwa wyższego;
- liczba osób, które uzyskały kwalifikacje z przypisanym poziomem PRK spoza systemów oświaty oraz szkolnictwa wyższego;
- odsetek kwalifikacji z systemów oświaty i szkolnictwa wyższego, o których informacja jest dostępna za pośrednictwem Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji.

Zakładamy, że dla przedsiębiorców ustawa nie przyniesie znaczącego wzrostu kosztów. Pracodawcy już dziś ponoszą nakłady na kształcenie pracowników. Wzrost kosztów dotyczy przede wszystkim instytucji certyfikujących oraz podmiotów zewnętrznego zapewniania jakości, ze względu na opłaty, które będą ponosić. Dodatkowe koszty związane będą również z rejestracją nowych kwalifikacji.

Wprowadzenie ustawy przyniesie również korzyści pośrednie, w postaci zwiększenia wpływów do budżetu z podatków oraz składek pochodnych od wynagrodzeń związane z podniesieniem efektywności pracy.

Korzyści finansowe, jakie będą płynąć z wprowadzonych rozwiązań dla przedsiębiorców, to zwiększenie efektywności nakładów na kształcenie i szkolenie pracowników, poprawa jakości i efektywności pracy zatrudnionych osób, a także zmniejszenie kosztów rekrutacji pracowników oraz kosztów błędów przy rekrutacji oraz szkoleniu pracowników.

Nazwa kosztu:	Wartość w poszczególnych latach:												
	suma:	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Efekt netto	-54,26	-3,35	-5,70	-4,49	-4,30	-4,17	-3,43	-3,24	-2,99	-2,59	-3,05	-2,81	-2,41
Przychody	27,75	-	0,10	0,31	0,51	1,37	1,46	1,31	1,92	1,96	1,93	1,81	1,68
Przychody z wniosku o włączenie kwalifikacji	0,84	-	0,01	0,03	0,04	0,11	0,11	0,08	0,12	0,11	0,09	0,06	0,04
Przychody z opłat z wniosków o nadanie uprawnień IC - od podmiotu wnioskującego o włączenie kwalifikacji	2,10	-	0,02	0,07	0,11	0,29	0,27	0,21	0,31	0,28	0,22	0,16	0,10
Przychody z opłat z wniosków o nadanie uprawnień IC - od podmiotów zewnętrznych	4,19	-	0,04	0,14	0,21	0,57	0,54	0,41	0,62	0,55	0,44	0,31	0,19
Przychody z opłat IC za możliwość funkcjonowania w systemie	16,97	-	0,01	0,04	0,09	0,22	0,36	0,47	0,65	0,81	0,96	1,08	1,17
Przychody z opłat z wniosków o włączenie na listę PZZJ	3,66	-	0,02	0,04	0,07	0,18	0,18	0,14	0,22	0,21	0,22	0,20	0,19
Koszty	82,01	3,35	5,79	4,80	4,81	5,54	4,89	4,55	4,91	4,55	4,98	4,62	4,09
Koszty wdrożenia	1,02	1,02	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Koszt wypracowania i wdrożenia procedur dotyczących ustanawiania kwalifikacji oraz zapewniania jakości	0,97	0,97	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Koszt przygotowania Zespołu PP ZRK	0,05	0,05	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Koszty stałe	56,84	2,21	5,48	4,25	4,05	4,02	3,32	3,09	2,79	2,31	2,31	2,31	2,31
Koszty włączenia SRK do ZSK	1,47	0,04	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08
Koszty nadzoru nad PP ZRK; tworzenia i prowadzenia listy PZZJ; nadzór nad PZZJ	1,47	0,04	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08
Koszty prowadzenia portalu i upowszechniania wiedzy o ZSK (m.in. konferencje, działania marketingowe, PR)	13,88	1,12	3,54	2,24	1,94	1,84	1,14	0,84	0,54	0,06	0,06	0,06	0,06
Koszt obsługi Rady Interesariuszy	0,53	0,02	0,04	0,04	0,04	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
Koszty przekazywania informacji PP ZRK oraz włączenia SRK do ZSK	29,45	0,76	1,51	1,51	1,51	1,51	1,51	1,51	1,51	1,51	1,51	1,51	1,51
Roczne koszty prowadzenia systemu ZRK przez podmiot prowadzący	10,03	0,24	0,24	0,31	0,41	0,49	0,49	0,56	0,56	0,56	0,56	0,56	0,56

Nazwa kosztu:	Wartość w poszczególnych latach:												
	suma:	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Koszty zmienne	24,15	0,12	0,32	0,55	0,76	1,52	1,57	1,46	2,11	2,24	2,67	2,31	1,78
Koszty nadzoru nad Instytucjami Certyfikującymi	7,74	-	-	-	0,03	0,03	0,03	0,07	0,24	0,39	1,03	1,00	0,74
Koszt opisywania i ustanawiania kwalifikacji uregulowanych	8,70	0,12	0,25	0,29	0,34	0,44	0,54	0,64	0,74	0,83	0,83	0,74	0,69
Koszt oceny merytorycznej wniosków o włączenie kwalifikacji, procedura przypisania poziomu PRK oraz włączanie kwalifikacji do ZSK	3,86	-	0,04	0,13	0,19	0,52	0,50	0,38	0,57	0,51	0,41	0,29	0,17
Koszt oceny wniosków o nadanie uprawnień Instytucji Certyfikującej	3,86	-	0,04	0,13	0,19	0,52	0,50	0,38	0,57	0,51	0,41	0,29	0,17

Założenia:

	Wartość w poszczególnych latach:												
	suma:	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Liczba kwalifikacji włączonych do ZRK*	-	3,0	12,0	19,0	51,0	49,0	37,0	56,0	50,0	40,0	28,0	17,0	
liczba pozytywnie rozpatrzonych wniosków o nadanie uprawnień do IC	6,0	24,0	38,0	102,0	98,0	74,0	112,0	100,0	80,0	56,0	6,0	24,0	
liczba wniosków o nadanie uprawnień do IC przez firmy nie wnioskujące o włączenie danej kwalifikacji do ZSK	4,0	14,0	21,0	57,0	54,0	41,0	62,0	55,0	44,0	31,0	4,0	14,0	
liczba wniosków o nadanie uprawnień do IC (tzn. wraz z wnioskiem o kwalifikację)	4,0	14,0	21,0	57,0	54,0	41,0	62,0	55,0	44,0	31,0	4,0	14,0	

* założenie przyjęte przy zachowawczym scenariuszu rozwoju systemu kwalifikacji, zgodnie z zasadą ostrożności W przypadku dynamicznego procesu rozwoju ZSK wspieranego środkami EFS kwalifikacje będą mogły być rejestrowane już w 2016 r.

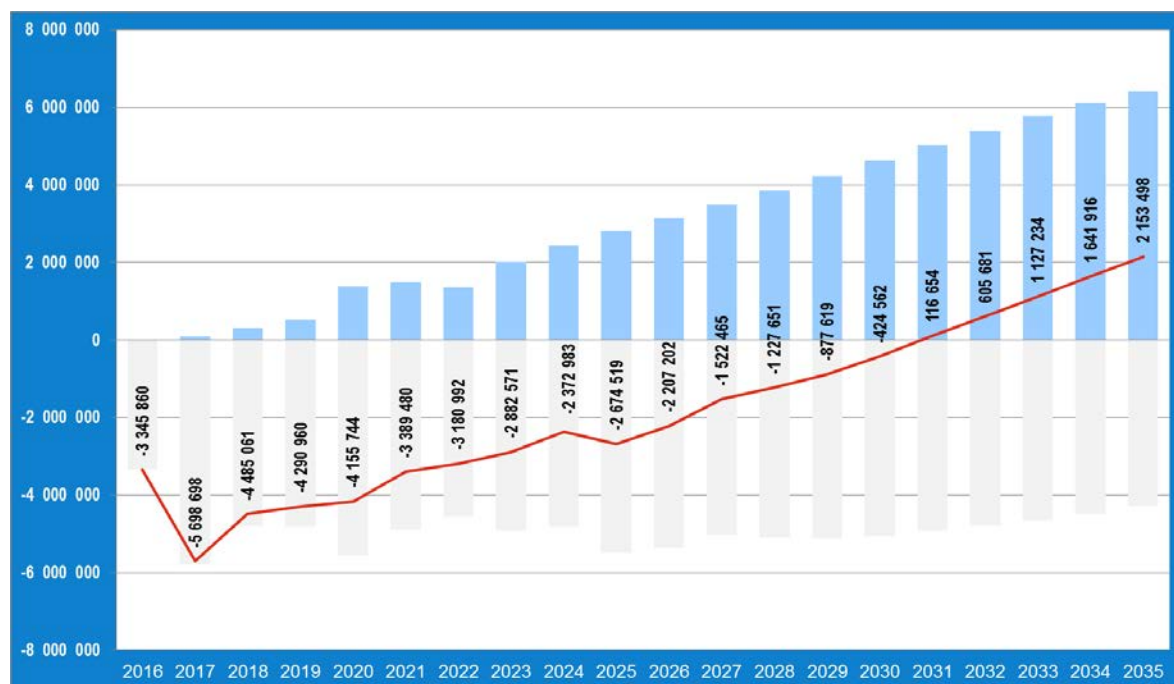
Dodatkowe założenia:

opłata za włączenie kwalifikacji	2 000 zł
opłata za IC	10 000 zł
opłata PZZJ	2 000 zł
opłata za nadanie kwalifikacji	445,00 zł
% opłaty przekazany na ZZJ	3%
koszt ZZJ	11 280 zł

Źródło: Materiały projektu „Budowa krajowego systemu kwalifikacji – wdrożenie zintegrowanego rejestru kwalifikacji w zakresie organizacyjno-instytucjonalnym”

W dłuższym okresie, wpływy do budżetu związane z ustawą będą kompensować jej koszty, co ilustruje wykres poniżej:

Legenda

- Poziom kosztów poniesionych związanych z wdrożeniem ZSK
- Poziom przychodów ze względu na wdrożenie ZSK
- Efekt netto (wraz z wartościami liczbowymi)

Źródło: Materiały projektu „Budowa krajowego systemu kwalifikacji – wdrożenie zintegrowanego rejestru kwalifikacji w zakresie organizacyjno- instytucjonalnym”

3. Wpływ na rynek pracy

Wprowadzenie ustawy będzie sprzyjać rozwiązaniom wspierającym zwiększanie kompetencji osób pracujących oraz poszukujących pracy, co może sprzyjać zwiększeniu zatrudnienia i spadek bezrobocia, przez poprawę jakości oferty edukacyjnej i lepsze dopasowanie podaży pracy do popytu na pracę przez poprawę kompetencji i kwalifikacji pracowników i poszukujących pracy. Obniżone zostaną koszty rekrutacji pracowników, którzy będą mogli w bardziej wiarygodny sposób udokumentować posiadane kompetencje, zwiększona zostanie efektywność nakładów na szkolenia pracowników, ze względu na możliwość doboru szkoleń zgodnie z oczekiwanymi efektami uczenia się.

Wdrożenie rozwiązań pozwoli na wzrost efektywności inwestowania oraz wykorzystania kapitału ludzkiego w Polsce, a także zwiększenie liczby uczących się osób dorosłych. W rezultacie nastąpi podniesienie poziomu kapitału ludzkiego w Polsce.

Przyczynią się do tego:

- łatwiej dostępna i wiarygodna informacja o kwalifikacjach nadawanych w Polsce. Informacje zbierane w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji i udostępniane za

pomocą internetowego portalu ułatwią osobom uczącym się oraz pracodawcom wybór odpowiadającej ich potrzebom usługi edukacyjnej.

- kwalifikacje bardziej zrozumiałe dla pracodawców, opisane językiem efektów uczenia według tego samego wzoru, z przypisanym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Dzięki temu pracodawcy będą wiedzieli jakie efekty uczenia się uzyskał posiadacz danej kwalifikacji. Dla osób bezrobotnych powinno przełożyć się to na wzrost prawdopodobieństwa znalezienia pracy, a dla już zatrudnionych na wzrost szansy awansu zawodowego. Dla pracodawców oznaczać to będzie usprawnienie procesu rekrutacji.
- wzrost jakości kwalifikacji nadawanych w Polsce, przede wszystkim poza formalnym systemem kształcenia. Bardzo często osoby dorosłe nie podejmują uczenia się, gdyż nie są pewne jakości oferowanych usług edukacyjnych. Dla każdej kwalifikacji ujętej w ZRK będzie istniał obowiązek wdrożenia wewnętrznego systemu zapewniania jakości oraz zewnętrznych systemów zapewniania jakości kwalifikacji, tj. obowiązkowego poddania się ewaluacji przez zewnętrzną instytucję (zgodnie z europejskimi standardami). ZRK będzie również narzędziem, dzięki któremu instytucje certyfikujące i szkolące będą mogły lepiej informować potencjalnych klientów o jakości swoich usług. W obecnej sytuacji jest to znacznie utrudnione. Nie istnieje system akredytacji instytucji sektora pozaformalnego. W efekcie osoby uczące się i pracodawcy nie są w stanie ocenić jakości usługi szkoleniowej. Powoduje to, że gorsza (ale tańsza, albo dofinansowywana ze środków EFS) oferta edukacyjna często wypiera ofertę lepszą. Dzięki wdrożeniu ZRK instytucje edukacyjne w większym niż dziś stopniu będą mogły konkurować jakością swoich usług.
- uelastycznienie ścieżek dochodzenia do kwalifikacji, które dokona się przez rozszerzenie możliwości walidacji (uznawania) efektów uczenia się zdobytych w drodze pozaformalnej oraz umożliwienie przenoszenia i akumulowania osiągnięć. Wymaganie od osób dorosłych, by dla uzyskania danej kwalifikacji uczestniczyły w zajęciach, podczas których przekazywana jest wiedza, którą zdobyli wcześniej (w trakcie pracy, wcześniejszej nauki) jest nie tylko stratą ich czasu i zasobów, lecz także osłabia motywację do dalszego uczenia się. Przez wdrożenie systemu walidacji i przenoszenia osiągnięć osoba dorosła może skrócić czas odbywania zajęć, (uczęszczając tylko na te, które przyczynią się do zwiększenia jej kompetencji), a w niektórych przypadkach nawet uzyskać całą kwalifikację bez potrzeby uczęszczania na zajęcia.

System kwalifikacji, w którym kwalifikacje są wiarygodne, (tj. poświadczają uzyskanie kompetencji) oraz w którym kwalifikacje są zrozumiałe będzie służył również prowadzeniu efektywniejszej polityki rekrutacyjnej przedsiębiorstw. Przedsiębiorcom łatwiej będzie ocenić kompetencje pracownika, jeszcze przed odbyciem rozmowy kwalifikacyjnej. W ten sposób skróci to proces rekrutacji pracowników oraz obniży jego koszty. Pracownikom, którzy posiadać będą wiarygodny dyplom, odniesiony do poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji, łatwiej będzie komunikować posiadane kompetencje i tym samym łatwiej znaleźć zatrudnienie.

Wdrożenie ustawy ułatwi realizację zadań oraz projektów określonych w Regionalnych Programach Operacyjnych w obszarze uczenia się osób dorosłych. Zgodnie z wymaganiami Komisji Europejskiej, jednym z obowiązkowych wskaźników monitorowania realizacji tych programów jest wskaźnik dotyczący liczby osób, które uzyskały kwalifikacje zgodne z założeniami Polskiej Ramy Kwalifikacji.

4. Skutki prawne proponowanej ustawy (w tym obciążenia regulacyjne)

Zakłada się, że ustawa wejdzie w życie w 2016 r. Od tego momentu budowane będą podstawowe narzędzia zintegrowanego systemu kwalifikacji, w tym przede wszystkim zintegrowany rejestr kwalifikacji. Kwalifikacje w ZRK będą rejestrowane stopniowo, tworząc jednocześnie sieć instytucji certyfikujących oraz zewnętrznego zapewniania jakości – zakłada się, że instytucje te, szczególnie w pierwszych latach funkcjonowania systemu będą się tworzyć z obecnie funkcjonujących na rynku podmiotów (np. instytucje szkoleniowe, organizacje branżowe).

Projekt wprowadza nowe rozwiązania dotyczące tworzenia i modernizacji kwalifikacji w Polsce. W ramach wprowadzania tych rozwiązań przewiduje się dostosowanie dotychczasowych procedur dotyczących tworzenia kwalifikacji. W przypadku kwalifikacji uzyskiwanych w systemach oświaty i szkolnictwa wyższego, nowe rozwiązania nie wprowadzają dodatkowych obciążeń regulacyjnych. W przypadku pozostałych kwalifikacji mają one charakter dobrowolny: decyzja o zgłoszeniu kwalifikacji do rejestru jest dobrowolna, stąd ustawa nie wprowadza dodatkowych obowiązkowych obciążeń regulacyjnych.

Podmioty, które będą składać wniosek o wprowadzenie nowej kwalifikacji do ZSK, będą zobowiązane do przedstawienia odpowiedniej dokumentacji zawierającej w szczególności opis kwalifikacji zgodnie z przyjętym standardem opisu, w tym określenia kompetencji wchodzących w skład kwalifikacji, wdrożenia lub opisanie procedur dotyczących zapewniania jakości kwalifikacji, w tym również walidacji. Ponadto, instytucje te poniosą określony w przepisach koszt związany z rejestracją kwalifikacji. Dokumentacja związana z rejestracją kwalifikacji przekazywana będzie z wykorzystaniem procedur elektronicznych w ramach systemu informatycznego ZRK.

Instytucje certyfikujące będą składać wniosek o uprawnienie do certyfikowania kwalifikacji wpisanej do ZRK. Będą zobowiązane przedstawić dokumentację potwierdzającą wypełnianie wymagań dla zapewnienia odpowiedniej jakości certyfikacji, w tym przede wszystkim procesu walidacji. Instytucje te będą ponosiły opłatę za złożenie wniosku o nadanie uprawnień dla instytucji certyfikującej, a także, w przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku i nadawania kwalifikacji – opłaty za funkcjonowanie w systemie (proporcjonalnej do wpływów z opłat za nadawanie kwalifikacji).

Podmioty zewnętrznego zapewniania jakości będą uczestniczyć w naborze na listę takich podmiotów i będą zobowiązane przedstawić dokumentację potwierdzającą wypełnienie wymagań dla tych podmiotów. Będą także ponosić opłatę za złożenie wniosku o włączenie do listy podmiotów zewnętrznego zapewniania jakości.

Załącznik nr 3
do uzasadnienia poselskiego projektu
ustawy o zintegrowanym systemie kwalifikacji

PODSTAWOWE INFORMACJE

ZINTEGROWANY

SYSTEM KWALIFIKACJI

W POLSCE

Materiał przygotowany w ramach projektu
„Opracowanie założeń merytorycznych i instytucjonalnych wdrażania Krajowych Ram Kwalifikacji
oraz Krajowego Rejestru Kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie”.

Rodzaje kwalifikacji

SPIS PLAN SZ

- 01 - ZSK – po co?
- 02 - ZSK – Strategiczne zadanie Polski
- 03 - Dlaczego ustawa o ZSK?
- 04 - Uchwalenie ustawy o ZSK jest zobowiązaniem Polski
- 05 - Podstawowe założenia koncepcji ZSK (1)
- 06 - Podstawowe założenia koncepcji ZSK (2)
- 07 - Kwalifikacje pełne i częściowe
- 08 - Rodzaje kwalifikacji
- 09 - Kompetencje ministra związane z zapewnianiem jakości kwalifikacji rynkowej
- 10 - Najważniejsze korzyści z wdrożenia ZSK

ZSK – PO CO?

Przesłanki wewnętrzne

RÓŻNORODNOŚĆ, NIESPÓJNOŚĆ W SFERZE KWALIFIKACJI

Poza kwalifikacjami nadawanymi w systemie edukacji (oświata i szkolnictwa wyższe) polskie kwalifikacje charakteryzują się ogromną różnorodnością i niespójnością rozwiązań regulacyjnych (prawno-organizacyjnych).

NISKA WIARYGODNOŚĆ SZKOLEŃ I CERTYFIKATÓW

W odniesieniu do niektórych kwalifikacji nie są w dostatecznym stopniu przestrzegane standardy dotyczące jakości kwalifikacji. Niezbędne jest wdrożenie współczesnych standardów w zakresie jakości w odniesieniu do kwalifikacji włączonych do ZSK, których wiarygodność będzie przez to wzmocniona.

NIEPORÓWNYWALNOŚĆ KWALIFIKACJI

Obecne rozwiązania uniemożliwiają miarodajne porównywanie różnych rodzajów polskich kwalifikacji w horyzoncie krajowym i europejskim.

BLOKADA W ROZWOJU UCZENIA SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE

Brak spójności pomiędzy kwalifikacjami nadawanymi w ramach edukacji szkolnej i akademickiej i kwalifikacjami nadawanymi poza tymi systemami blokuje możliwości rozwoju nowoczesnych, bardziej elastycznych form edukacji dorosłych. Niezbędna jest większa integracja funkcjonujących w kraju systemów kwalifikacji.

Przesłanka zewnętrzna

ZALECENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

W dokumentach UE wskazuje się na rozwój europejski oparty na innowacyjności i wysokim zatrudnieniu, w tym przez promowanie mobilności ludzi na rynkach pracy.

Kluczową rolę w realizacji tych celów odgrywa Europejska Rama Kwalifikacji (ERK), czyli przyjęta w UE struktura poziomów kwalifikacji stanowiąca układ odniesienia dla krajowych ram kwalifikacji umożliwiający porównywanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych krajach UE.

Działania rekomendowane w Zaleceniu w sprawie ram kwalifikacji podjęły niemal wszystkie kraje europejskie.

ZSK – STRATEGICZNE ZADANIE POLSKI

Krajowe dokumenty strategiczne przyjęte przez Radę Ministrów

Wdrożenie w Polsce ram kwalifikacji zostało przewidziane w rządowych dokumentach strategicznych:

- Krajowy Program Reform na lata 2005-2008 (i kolejne),
- Strategia Rozwoju Kraju,
- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego,
- Perspektywa uczenia się przez całe życie.

Zintegrowany System Kwalifikacji jako instrument polityki na rzecz uczenia się przez całe życie

Modernizacja polskiego systemu kwalifikacji oparta na ramach kwalifikacji służyć ma realizacji polityki na rzecz uczenia się przez całe życie, która odpowiada na potrzeby nowoczesnej gospodarki.

DLACZEGO USTAWA O ZSK?

Koncepcja ZSK została przyjęta przez właściwe organy państwa

Polska przygotowywała koncepcję modernizacji systemu kwalifikacji w oparciu o ramy kwalifikacji od 2008 r.

Wiosną 2015 roku założenia do ustawy o ZSK zostały przyjęte przez Radę Ministrów.

Wypracowana koncepcja integracji systemu kwalifikacji uwzględnia polskie tradycje i uwarunkowania, a jednocześnie korzysta z najlepszych doświadczeń zagranicznych.

Alternatywa dla tej koncepcji nie powstała. Przygotowanie poważnej alternatywy wymagałoby kilku następnych lat pracy.

Modernizację systemu kwalifikacji w Polsce rozpocznie uchwalenie ustawy o ZSK

W projekcie ustawy określono, że głównymi instrumentami integracji systemu kwalifikacji w Polsce będą: Polska Rama Kwalifikacji (PRK), ogólne zasady dotyczące zapewniania jakości nadawania kwalifikacji, walidacji oraz przenoszenia i akumulowania osiągnięć (zgodnie z europejskimi zaleceniami w tym zakresie) oraz Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji.

UCHWALENIE USTAWY O ZSK JEST ZOBOWIĄZANIEM POLSKI

Warunek ex ante

W listopadzie 2014 r. Komisja Europejska poinformowała Polskę, że w odniesieniu do warunku ex ante dla Priorytetu Inwestycyjnego 10.3 strona Polska została zobowiązana do przyjęcia regulacji ustawowej stanowiącej podstawę prawną dla funkcjonowania zintegrowanego systemu kwalifikacji najpóźniej do końca 2015 r.

Drugim zobowiązaniem jest osiągnięcie pełnej funkcjonalności ZSK do końca 2016 roku.

Zobowiązania te zostały wpisane do PO WER.

Konsekwencje nieprzyjęcia ustawy o ZSK w 2015 r.

Niespełnienie warunku ex ante łączyć się może z niezyskaniem w perspektywie finansowej 2014–2020 środków w wysokości ok. 2 mld zł (w tym około 1 mld zł na szkolenie osób dorosłych w regionach).

Efektom niewdrożenia ZSK może być także konieczność zwrotu lub przepadnięcia środków w ramach projektów dotyczących KRK, realizowanych w ramach perspektywy finansowej 2007-2013 Priorytet III PO KL (łącznie wartość projektów: około 68 mln zł).

PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA KONCEPCJI ZSK (1)

1. ZSK ma powstać w oparciu o istniejący w Polsce dorobek w dziedzinie kwalifikacji

Polska posiada bogatą infrastrukturę i tradycje w dziedzinie kwalifikacji.

Ustawa o ZSK narzuci konieczność spełniania współczesnych standardów dotyczących jakości tym kwalifikacjom, które będą włączone do zintegrowanego systemu. W chwili obecnej tylko niektóre kwalifikacje nadawane poza oświatą i szkolnictwem wyższym spełniają odpowiednie standardy jakościowe.

Jedyną zupełnie nową procedurą przewidzianą w projekcie ustawy o ZSK jest przypisywanie poziomowi PRK do kwalifikacji.

2. Dla potrzeb ZSK nie tworzy się nowych instytucji

Wszystkie nowe zadania przewidziane w ZSK powinny być podejmowane przez już funkcjonujące podmioty.

Pewnym wyjątkiem jest przewidziane w projekcie ustawy o ZSK utworzenie Rady Interesariuszy ZSK jako ciała opiniodawczo-doradczego przy ministrze koordynatorze ZSK.

3. ZSK nie ingeruje w systemy oświaty i szkolnictwa wyższego

Systemy oświaty oraz szkolnictwa wyższego funkcjonują w oparciu o regulacje spełniające współczesne standardy dotyczące kwalifikacji.

Integracja tych systemów polegać będzie głównie na wpisaniu kwalifikacji szkolnych i akademickich do Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji.

ZSK nie będzie ograniczał możliwości wprowadzania zmian w funkcjonowaniu systemów oświaty i szkolnictwa wyższego.

PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA KONCEPCJI ZSK (2)

4. ZSK nie ogranicza kompetencji ministrów i zwiększa wpływ ministrów na jakość kwalifikacji

W projekcie ustawy o ZSK nie przewiduje się ograniczenia zakresu dotychczasowych kompetencji ministrów w zakresie spraw związanych z kwalifikacjami.

W celu ograniczenia liczby nowych zadań związanych z kwalifikacjami, wykonywanych przez ministrów, przewidziano możliwość cedowania większości tych zadań na inne instytucje.

5. W ZSK przewiduje się dużą elastyczność rozwiązań

Uwzględniając różnorodność i dynamikę rozwoju kwalifikacji, w projekcie ustawy o ZSK przewidziano dość ogólne reguły, które mają obowiązywać wszystkich interesariuszy.

Stworzono także możliwość stopniowego rozszerzania liczby włączanych do ZSK kwalifikacji. Przewidziano niezbędne okresy przejściowe.

6. ZSK nie wymaga wysokich nakładów

Zasadnicza część kosztów wdrożenia ZSK będzie pokryta ze środków EFS.

Dodatkowe koszty wynikające z finansowania nowych elementów systemowych będą kompensowane przez wpływy z opłat wnoszonych głównie przez instytucje certyfikujące.

ZSK po etapie wdrażania będzie systemem, który się samofinansuje.

KWALIFIKACJE PEŁNE I CZĄSTKOWE

Kwalifikacje pełne

Świadectwa i dyplomy nadawane wyłącznie w ramach systemów oświaty oraz szkolnictwa wyższego na zakończenie określonych etapów kształcenia. Kwalifikacje pełne wskazują na poziom wykształcenia.

Przykłady:

- świadectwo ukończenia szkoły podstawowej
- świadectwo dojrzałości (matura)
- dyplom potwierdzający uzyskanie tytułu zawodowego licencjata (licencjat)

Kwalifikacje cząstkowe

Wszystkie inne kwalifikacje są kwalifikacjami cząstkowymi. Najczęściej poświadczają one posiadanie wiedzy i umiejętności potrzebnych do wykonywania konkretnych zadań.

Przykłady:

- prawo jazdy
- świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną
- certyfikat „księgowy”
- zaświadczenie potwierdzające kwalifikację „biegły rewident”
- świadectwo potwierdzające kwalifikację „rzecznik patentowy”

RODZAJE KWALIFIKACJI

Nadawane na podstawie ustaw regulujących działanie systemów oświaty i szkolnictwa wyższego

Kwalifikacje szkolne i akademickie

Są to kwalifikacje pełne oraz kwalifikacje częściowe.

W projekcie ustawy o ZSK przewidziano, że kwalifikacje te wchodziły do ZSK z mocy ustawy.

Nadawane na podstawie innych przepisów prawa

Kwalifikacje uregulowane

Są to wyłącznie kwalifikacje częściowe.

W projekcie ustawy o ZSK przewidziano przegląd kwalifikacji uregulowanych w celu ustalenia, które z nich powinny być włączone do ZSK.

Nadawane bez powszechnie obowiązującej podstawy prawnej

Kwalifikacje rynkowe

Są to wyłącznie kwalifikacje częściowe.

W projekcie ustawy o ZSK przewidziano możliwość włączania kwalifikacji rynkowych do ZSK na wniosek zainteresowanego podmiotu, o ile spełniają warunki określone w ustawie o ZSK.

KOMPETENCJE MINISTRÓW ZWIĄZANE Z ZAPEWNIANIEM JAKOŚCI KWALIFIKACJI RYNKOWEJ

Nadawanie i cofanie uprawnień:

Po włączeniu kwalifikacji rynkowej do ZSK minister właściwy nadaje podmiotom uprawnienia do certyfikowania oraz wskazuje Podmiot Zewnętrznego Zapewnienia Jakości.

W razie uzasadnionego podejrzenia, że mają miejsce rażące nieprawidłowości, minister właściwy może zawiesić uprawnienia do certyfikowania.

Minister właściwy cofa nadane uprawnienia do certyfikacji w przypadku gw przypadku zaistnienia okoliczności wskazanych w projekcie ustawy.

Minister koordynator ZSK może skreślić z listy Podmiot Zewnętrznego Zapewnienia Jakości w przypadku zaistnienia okoliczności wskazanych w projekcie ustawy z własnej inicjatywy lub na wniosek ministra właściwego.

Pozostałe kompetencje ministrów:

Minister właściwy może zlecić przeprowadzenie ewaluacji zewnętrznej w trybie nadzwyczajnym, może również sam przeprowadzić kontrolę Instytucji Certyfikującej, jeżeli poweźmie uzasadnione podejrzenie rażących nieprawidłowości.

Minister właściwy jest uprawniony do wezwania kontrolowanej IC do podjęcia działań naprawczych pod rygorem cofnięcia uprawnień.

Minister koordynator ZSK z własnej inicjatywy lub na wniosek ministra właściwego może przeprowadzić kontrolę Podmiotu Zewnętrznego Zapewnienia Jakości. Na podstawie jej wyników minister koordynator może wezwać PZZJ do podjęcia działań naprawczych pod rygorem skreślenia z listy.

NAJWAŻNIEJSZE KORZYŚCI Z WDROŻENIA ZSK

Dla obywatela:

- pozwoli porównywać i oceniać z osobistej perspektywy możliwe do zdobycia certyfikaty i dyplomy, tym samym lepiej planować podnoszenie swoich kwalifikacji i rozwój kariery zawodowej,
- ułatwi wybór szkoły i uczelni oraz wyszukiwanie odpowiednich szkoleń,
- znacznie uprości uznawanie jego kompetencji zdobytych w ramach edukacji pozaformalnej i poprzez nieformalne uczenie się (np. w toku pracy zawodowej),
- zwiększy możliwości uczenia się w różny sposób,
- ułatwi zdobywanie nowych zawodów oraz przechodzenie pomiędzy różnymi branżami,
- umożliwi prezentowanie swoich kwalifikacji w sposób bardziej komunikatywny dla pracodawców na polskim i europejskim rynku pracy.

Dla pracodawcy:

- umożliwi lepszą identyfikację kwalifikacji ważnych z punktu widzenia prowadzonej działalności,
- ułatwi właściwy dobór wykwalifikowanych kadr oraz pomoże w ocenie rzeczywistych kompetencji kandydatów do pracy, tym samym ograniczy błędy w rekrutacji,
- ułatwi wspieranie rozwoju zawodowego pracowników, ograniczy liczbę nietrafnych decyzji w tej dziedzinie (dzięki dostępności szczegółowych informacji o tym, jakie kompetencje wiążą się z uzyskaniem przez pracownika nowej kwalifikacji),
- zwiększy szanse zdobywania zamówień na europejskim rynku poprzez możliwość wykazania kwalifikacji posiadanych kadr.